

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

26 Ιουνίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 108

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4811

Απλούστευση του πλαισίου άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων αρμοδιότητας Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών, Υγείας και Τουρισμού, ρυθμίσεις για τις παραγωγικές δραστηριότητες και την ενίσχυση της ανάπτυξης και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1: Σκοπός

Άρθρο 2: Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΟΔΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΟΔΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Άρθρο 3: Ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων οδικής βοήθειας οχημάτων και συνεργατών οδικής βοήθειας οχημάτων - Προσθήκη Κεφαλαίου Λ΄ στον ν. 4442/2016

Άρθρο 206: Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 207: Αρμόδια αρχή

Άρθρο 208: Γνωστοποίηση λειτουργίας επιχείρησης οδικής βοήθειας οχημάτων και συνεργάτη οδικής βοήθειας οχημάτων

Άρθρο 209: Παράβολο

Άρθρο 210: Έλεγχοι

Άρθρο 211: Παραβάσεις - Κυρώσεις

Άρθρο 212: Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 213: Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 214: Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΧΟΛΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ

Άρθρο 4: Ίδρυση και λειτουργία σχολών οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών και Κέντρων Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψήφιων Οδηγών - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΑ΄ στον ν. 4442/2016

Άρθρο 215: Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 216: Αρμόδια αρχή

Άρθρο 217: Γνωστοποίηση λειτουργίας σχολής οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών και Κέντρου Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψήφιων Οδηγών

Άρθρο 218: Παράβολο

Άρθρο 219: Έλεγχοι

Άρθρο 220: Παραβάσεις - Κυρώσεις

Άρθρο 221: Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 222: Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 223: Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΧΟΛΩΝ / ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΟΔΗΓΟΥΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 5: Πλαίσιο λειτουργίας σχολών/κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας σε οδηγούς οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΒ΄ στον ν. 4442/2016

Άρθρο 224: Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 225: Αδειοδοτούσα αρχή

Άρθρο 226: Έγκριση λειτουργίας σχολής/κέντρου επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας σε οδηγούς οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων

Άρθρο 227: Παράβολο

Άρθρο 228: Έλεγχοι

Άρθρο 229: Παραβάσεις - Κυρώσεις

Άρθρο 230: Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 231: Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 232: Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΥΤΟΤΕΛΩΝ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΩΝ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Άρθρο 6: Ίδρυση και λειτουργία αυτοτελών διαιτολογικών γραφείων και πολυδύναμων διαιτολογικών μονάδων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΓ΄ στον ν. 4442/2016

Άρθρο 233: Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 234: Αρμόδια αρχή

Άρθρο 235: Γνωστοποίηση λειτουργίας αυτοτελούς διαιτολογικού γραφείου και πολυδύναμης διαιτολογικής μονάδας

Άρθρο 236: Παράβολο
 Άρθρο 237: Έλεγχοι
 Άρθρο 238: Παραβάσεις - Κυρώσεις
 Άρθρο 239: Εξουσιοδοτικές διατάξεις
 Άρθρο 240: Μεταβατικές διατάξεις
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ
 Άρθρο 7: Ίδρυση και λειτουργία εργαστηρίων αισθητικής - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΔ' στον ν. 4442/2016
 Άρθρο 241: Πεδίο εφαρμογής
 Άρθρο 242: Αρμόδια αρχή
 Άρθρο 243: Γνωστοποίηση λειτουργίας εργαστηρίου αισθητικής
 Άρθρο 244: Παράβολο
 Άρθρο 245: Έλεγχοι
 Άρθρο 246: Παραβάσεις - Κυρώσεις
 Άρθρο 247: Εξουσιοδοτικές διατάξεις
 Άρθρο 248: Μεταβατικές διατάξεις
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ
 Άρθρο 8: Ίδρυση και λειτουργία τουριστικών γραφείων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΕ' στον ν. 4442/2016
 Άρθρο 249: Πεδίο εφαρμογής
 Άρθρο 250: Αρμόδια αρχή
 Άρθρο 251: Γνωστοποίηση λειτουργίας τουριστικού γραφείου
 Άρθρο 252: Παράβολο
 Άρθρο 253: Έλεγχοι
 Άρθρο 254: Παραβάσεις - Κυρώσεις
 Άρθρο 255: Εξουσιοδοτικές διατάξεις
 Άρθρο 256: Μεταβατικές διατάξεις
 Άρθρο 257: Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις
 Άρθρο 258: Έναρξη ισχύος Κεφαλαίου ΛΕ'
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
 Άρθρο 9: Ίδρυση και λειτουργία τουριστικών επιχειρήσεων οδικών μεταφορών - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΣΤ' στον ν. 4442/2016
 Άρθρο 259: Πεδίο εφαρμογής
 Άρθρο 260: Αρμόδια αρχή
 Άρθρο 261: Γνωστοποίηση λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων οδικών μεταφορών
 Άρθρο 262: Παράβολο
 Άρθρο 263: Έλεγχοι
 Άρθρο 264: Παραβάσεις - Κυρώσεις
 Άρθρο 265: Εξουσιοδοτικές διατάξεις
 Άρθρο 266: Μεταβατικές διατάξεις
 Άρθρο 267: Έναρξη ισχύος Κεφαλαίου ΛΣΤ'
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ': ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΝΑΡΞΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΚΕΝΤΡΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
 Άρθρο 10: Πλαίσιο έναρξης λειτουργίας μονάδων ιαματικής θεραπείας, κέντρων ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού και κέντρων θαλασσοθεραπείας - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΖ' στον ν. 4442/2016
 Άρθρο 268: Πεδίο εφαρμογής
 Άρθρο 269: Αρμόδια αρχή

Άρθρο 270: Γνωστοποίηση λειτουργίας μονάδων ιαματικής θεραπείας, κέντρων ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού και κέντρων θαλασσοθεραπείας
 Άρθρο 271: Παράβολο
 Άρθρο 272: Έλεγχοι
 Άρθρο 273: Παραβάσεις - Κυρώσεις
 Άρθρο 274: Εξουσιοδοτικές διατάξεις
 Άρθρο 275: Μεταβατικές διατάξεις
 Άρθρο 276: Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις
 Άρθρο 277: Έναρξη ισχύος Κεφαλαίου ΛΖ'
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι': ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΘΕΣΗΣ ΣΕ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ
 Άρθρο 11: Θέση σε κυκλοφορία και άδεια κυκλοφορίας ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης - Αντικατάσταση του άρθρου 4 του ν. 711/1977
 Άρθρο 12: Αντικατάσταση αδειών κυκλοφορίας ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 711/1977
 Άρθρο 13: Χρόνος κυκλοφορίας ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης - Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 711/1977
 Άρθρο 14: Αντικατάσταση ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης - Αντικατάσταση της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 711/1977
 Άρθρο 15: Ανάκληση άδειας κυκλοφορίας ειδικού τουριστικού λεωφορείου δημόσιας χρήσης - Τροποποίηση του άρθρου 9 του ν. 711/1977
 Άρθρο 16: Καταργούμενες διατάξεις
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ': ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
 Άρθρο 17: Δημοσίευση γνωστοποιήσεων - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 4442/2016
 Άρθρο 18: Προδιαγραφές εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων αδυνατίσματος - διαιτολογικών μονάδων - Αντικατάσταση της παρ. 3 του άρθρου 52 του ν. 2519/1997
 Άρθρο 19: Όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας εργαστηρίων αισθητικής - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν.δ. 361/1969
 Άρθρο 20: Λειτουργία τουριστικών γραφείων - Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 393/1976
 Άρθρο 21: Λειτουργία τουριστικών γραφείων για παροχή υπηρεσιών αποκλειστικά μέσω διαδικτύου - Αντικατάσταση του άρθρου 4 του ν. 393/1976
 Άρθρο 22: Εξουσιοδότηση για τη λειτουργία τουριστικών επιχειρήσεων
 Άρθρο 23: Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014
 Άρθρο 24: Καταργούμενες διατάξεις
 Άρθρο 25: Έναρξη ισχύος του ν. 4442/2016 - Τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙ του ν. 4442/2016
 ΜΕΡΟΣ Β': ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ
 Άρθρο 26: Συμπερίληψη των Επιχειρηματικών Πάρκων Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας στους Οργανωμένους

Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και εγκατάσταση βιομηχανικών δραστηριοτήτων εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011

Άρθρο 27: Χώροι Οργάνωσης Επιχειρηματικών Πάρκων - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 3982/2011

Άρθρο 28: Όροι δόμησης δραστηριοτήτων εντός Επιχειρηματικών Πάρκων - Τροποποίηση της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 3982/2011

Άρθρο 29: Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων Μεμονωμένων Μεγάλων Μονάδων - Τροποποίηση της παρ. 13 του άρθρου 56 του ν. 3982/2011

Άρθρο 30: Ανάπτυξη Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης στην περιοχή Οινοφύτων του Νομού Βοιωτίας - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 56Α του ν. 3982/2011

Άρθρο 31: Προϋποθέσεις εγκατάστασης εντός Επιχειρηματικών Πάρκων - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3982/2011

Άρθρο 32: Εγκατάσταση βιομηχανικών δραστηριοτήτων

Άρθρο 33: Παράταση των προσωρινών αδειών των επιχειρήσεων έως την έγκριση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου - Τροποποίηση της παρ. 15 του άρθρου 42 του ν. 4030/2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 34: Άδεια επαγγελματικής δραστηριότητας στα μηχανήματα έργου - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 4 του ν. 3982/2011

Άρθρο 35: Εκσυγχρονισμός της αδειοδότησης τεχνικών δραστηριοτήτων - Τροποποίηση του άρθρου 5 του ν. 3982/2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΕΛΕΓΧΟΙ ΤΗΣ ΔΙΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΓΟΡΑΣ, ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Άρθρο 36: Έλεγχος ηλεκτρονικών καταστημάτων - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4712/2020

Άρθρο 37: Διοικητικές κυρώσεις για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης απομιμητικών/παραποιημένων προϊόντων - Τροποποίηση της παρ. 5α του άρθρου 11 του ν. 3377/2005

Άρθρο 38: Εγκυρότητα πράξεων εκπροσώπησης ή διαχείρισης νομικών προσώπων - Τροποποίηση της παρ. 12 του άρθρου 3 του ν. 4156/2013

Άρθρο 39: Εγκυρότητα πράξεων εκπροσώπησης ή διαχείρισης ανωνύμων εταιρειών - Αντικατάσταση του άρθρου 88 του ν. 4548/2018

Άρθρο 40: Εγκυρότητα πράξεων εκπροσώπησης ή διαχείρισης εταιρειών περιορισμένης ευθύνης - Αντικατάσταση του άρθρου 21 του ν. 3190/1955

Άρθρο 41: Καθορισμός αρμόδιας αρχής διαχείρισης καταγγελιών και επιβολής κυρώσεων για τις διασυνοριακές συναλλαγές - Αντικατάσταση της παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 4141/2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 42: Σημαντικά Έργα Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος

Άρθρο 43: Μεταβατική περίοδος του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης - Τροποποίηση του άρθρου 139 του ν. 4635/2019

Άρθρο 44: Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1733/1987

Άρθρο 45: Ρύθμιση μισθολογικών θεμάτων του προσωπικού του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας - Τροποποίηση του άρθρου 65 του ν. 4409/2016

Άρθρο 46: Έκδοση λοιπών εγκρίσεων, βεβαιώσεων και πιστοποιητικών οικοδομικών αδειών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4495/2017

Άρθρο 47: Χορήγηση προθεσμίας υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων

Άρθρο 48: Διαχείριση αναφορών, καταγγελιών και ερωτημάτων καταναλωτών - Τροποποίηση του άρθρου 13β του ν. 2251/1994

Άρθρο 49: Ανάθεση εξειδικευμένων υπηρεσιών για την εκτέλεση συγχρηματοδοτούμενων έργων - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 128 του ν. 4412/2016

Άρθρο 50: Εκτέλεση υποχρεώσεων Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού προς την Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης

Άρθρο 51: Ρύθμιση για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών καθαριότητας και φύλαξης του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας»

Άρθρο 52: Διοικητική Επιτροπή Σημάτων - Τροποποίηση της παρ. 2 του ν. 4072/2012

Άρθρο 53: Αποσπάσεις στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.)

Άρθρο 54: Παράταση της προθεσμίας της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 περί σύστασης Αναπτυξιακού Οργανισμού, προσαρμογής υφιστάμενων αναπτυξιακών εταιρειών και δικτύων ή συμμετοχής σε Αναπτυξιακού Οργανισμού

Άρθρο 55: Μεταβίβαση στην Οικονομική Επιτροπή των δήμων και των περιφερειών της αρμοδιότητας λήψης απόφασης για την προσαρμογή των υφιστάμενων αναπτυξιακών ανωνύμων εταιρειών και των δικτύων δήμων ή περιφερειών στο άρθρο 2 του ν. 4674/2020 - Αντικατάσταση της περ. κ) της παρ. 1 του άρθρου 72 και της περ. ιθ) της παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 3852/2010

Άρθρο 56: Αγροτική δραστηριότητα και διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας - Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 3874/2010

Άρθρο 57: Ορισμός Ειδικών Υπηρεσιών του ν. 4314/2014 ως Υπηρεσιών Διαχείρισης των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΤΠΑ και ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 132 του ν. 4635/2019

Άρθρο 58: Τεχνική Βοήθεια του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 134 του ν. 4635/2019

Άρθρο 59: Ενίσχυση διεθνών οργανισμών

Άρθρο 60: Παράταση συμβάσεων διοικητικού προσωπικού ΙΔΟΧ εκπαιδευτικών μονάδων Υπουργείου Τουρισμού

ΜΕΡΟΣ Γ': ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 61: Άδεια παραγωγής αντισηπτικών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 - Παράταση ισχύος των παρ. 1 και 3 του άρθρου 5 του ν. 4681/2020

Άρθρο 62: Επίλυση διαφορών επί δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας

Άρθρο 63: Δημόσιες συμβάσεις Υπουργείου Εξωτερικών - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση των άρθρων 443 και 447 του ν. 4781/2021

Άρθρο 64: Οικονομικές ρυθμίσεις για τις Αρχές της Εξωτερικής Υπηρεσίας

Άρθρο 65: Μείωση συντελεστών ΦΠΑ στις νήσους Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο

Άρθρο 66: Πολυτελείς υποχρεώσεις- Αντικατάσταση της παρ. 8 του άρθρου 67 του ν. 4270/2014

Άρθρο 67: Εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.), της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (Γ.Δ.Ε.Σ.Π.) της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών και του προσωπικού που υπηρετεί σε θέσεις Επιθεωρητών - Ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.)

Άρθρο 68: Παράταση προθεσμίας για τη γνωμοδότηση σχετικά με το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας- Τροποποίηση των παρ. 9 και 15 του άρθρου 18 του ν. 4354/2015

Άρθρο 69: Εξόφληση οφειλών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης προς προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση του άρθρου 42 του ν. 4753/2020

Άρθρο 70: Οδοιπορικά έξοδα στελεχών Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής

Άρθρο 71: Πλωτές εξέδρες για ερευνητικούς σκοπούς- Προσθήκη της παρ. 15 στο άρθρο 13Α του ν. 2971/2001

Άρθρο 72 Δυνατότητα παράτασης επιδότησης ανέργων ναυτικών - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου τεσσαρακοστού της από 1.5.2020 ΠΝΠ, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020

Άρθρο 73: Μέτρα στήριξης ναυτικής εργασίας - Τροποποίηση των παρ. 7, 8 και 9 του άρθρου 16 του ν. 4770/2021

Άρθρο 74: Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων σε χώρους χερσαίας ζώνης λιμένα από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (Κ.Υ.Ε.)

Άρθρο 75: Επιχορήγηση των Οργανισμών Λιμένων στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών από την εμφάνιση του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 76: Ρυθμίσεις παραχωρήσεων ζωνών λιμένα - Αντικατάσταση της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 2971/2001

Άρθρο 77: Ρυθμίσεις ναυτεργατικών οργανώσεων - Αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 128 του ν. 4714/2020

ΜΕΡΟΣ Δ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 78: Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α' ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η αναμόρφωση του πλαισίου άσκησης σημαντικών οικονομικών δραστηριοτήτων με ενιαίο και συνεκτικό τρόπο στο πλαίσιο του ν. 4442/2016 (Α' 230), με έμφαση στον ανασχεδιασμό των διαδικασιών που απαιτούνται για την εγκατάσταση και λειτουργία των επιχειρήσεων και στη διευκόλυνση άσκησής τους, με στόχο την ανάπτυξη και προσέλκυση των επενδύσεων, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και γενικότερα τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι η απλοποίηση του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των δραστηριοτήτων: α) οδικής βοήθειας οχημάτων και συνεργατών οδικής βοήθειας οχημάτων, β) σχολών οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών, γ) Κέντρων Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψήφιων Οδηγών (Κ.Ε.Θ.Ε.Υ.Ο.), δ) σχολών / κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σε οδηγούς οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων, ε) αυτοτελών διαιτολογικών γραφείων και πολυδύναμων διαιτολογικών μονάδων, στ) εργαστηρίων αισθητικής, ζ) τουριστικών γραφείων, η) τουριστικών επιχειρήσεων οδικών μεταφορών, θ) μονάδων ιαματικής θεραπείας, ι) κέντρων ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού και ια) κέντρων θαλασσοθεραπείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΟΔΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΟΔΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Άρθρο 3 Ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων οδικής βοήθειας οχημάτων και συνεργατών οδικής βοήθειας οχημάτων - Προσθήκη Κεφαλαίου Α' στον ν. 4442/2016

Μετά από το άρθρο 205 του ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται Κεφάλαιο Α' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΟΔΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΟΔΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Άρθρο 206 Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτουν οι επιχειρήσεις οδικής βοήθειας οχημάτων και οι

συνεργάτες οδικής βοήθειας οχημάτων του άρθρου 1 του ν. 3651/2008 (Α' 44), με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 52.21.25.

Άρθρο 207 Αρμόδια αρχή

1. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου είναι η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιφερειακής ενότητας όπου βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης οδικής βοήθειας ή του συνεργάτη οδικής βοήθειας οχημάτων.

2. Εφόσον η επιχείρηση οδικής βοήθειας οχημάτων είναι και ασφαλιστική επιχείρηση, υπό την έννοια του ν. 4364/2016 (Α' 13), αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου είναι η Τράπεζα της Ελλάδος.

Άρθρο 208 Γνωστοποίηση λειτουργίας επιχείρησης οδικής βοήθειας οχημάτων και συνεργάτη οδικής βοήθειας οχημάτων

1. Οι επιχειρήσεις οδικής βοήθειας οχημάτων και οι συνεργάτες οδικής βοήθειας οχημάτων υπάγονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.

2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία δεν συνυποβάλλει με τη γνωστοποίηση, αλλά τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στην έδρα και στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας επιχείρησης οδικής βοήθειας ή συνεργάτη οδικής βοήθειας οχημάτων και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο.

3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του άρθρου 207 αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχου (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, που είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (Ε.Ψ.Π.-gov.gr). Μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά τη γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του άρθρου 206, η γνωστοποίηση κατατίθεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή είτε απευθείας στην αρμόδια αρχή είτε σε οποιοδήποτε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3844/2010 (Α' 63).

4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 207 παραλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σ' αυτήν στοιχεία και εκδίδει αποδεικτικό υποβολής. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης ο φορέας μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητάς του.

5. Για την έκδοση αδειών κυκλοφορίας φορτηγών ιδιωτικής χρήσης οδικής βοήθειας, πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας υποβάλλει στην Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιφερειακής ενότητας της έδρας της επιχείρησης τη βεβαίωση έναρξης εργασιών από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία και υπεύθυνη δήλωση ότι η επιχείρηση θα παρέχει υπηρεσίες οδικής βοήθειας, σύμφωνα με τον ν. 3651/2008 (Α' 44) και τον παρόντα. Το ακριβές περιεχόμενο της υπεύθυνης

δήλωσης καθορίζεται με την υπουργική απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 212 του παρόντος. Η δυνατότητα έκδοσης αδειών κυκλοφορίας φορτηγών ιδιωτικής χρήσης οδικής βοήθειας πριν από τη γνωστοποίηση αφορά μόνο στον ελάχιστο αριθμό φορτηγών οχημάτων που οφείλει να διαθέτει η επιχείρηση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3651/2008. Τα ως άνω φορτηγά τίθενται σε κυκλοφορία για την εξυπηρέτηση των υπηρεσιών οδικής βοήθειας μόνο μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης.

6. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε γνωστοποίηση της επιδιωκόμενης μεταβολής. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας, εφαρμόζεται το άρθρο 9, περί της διαδικασίας και των υποχρεώσεων του παλαιού και του νέου φορέα. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας, εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα.

7. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 207 υποχρεούται να κοινοποιεί εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών τη γνωστοποίηση ή τη μεταβολή της στις λοιπές ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 212, προκειμένου να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας και να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες.

8. Μετά από την έκδοση όλων των προβλεπόμενων στο παρόν Κεφάλαιο κανονιστικών πράξεων, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά σε άδεια ή βεβαίωση νόμιμης λειτουργίας επιχείρησης οδικής βοήθειας οχημάτων ή συνεργάτη οδικής βοήθειας οχημάτων, νοείται η γνωστοποίηση του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 209 Παράβολο

Για την υποβολή γνωστοποίησης της δραστηριότητας επιχείρησης οδικής βοήθειας οχημάτων ή συνεργάτη οδικής βοήθειας οχημάτων απαιτείται η προηγούμενη καταβολή παράβολου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται στην απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 212.

Άρθρο 210 Έλεγχοι

1. Κατά τη λειτουργία της δραστηριότητας, η αρμόδια αρχή διενεργεί ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων των δραστηριοτήτων με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως και 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων.

2. Ειδικώς ο πρώτος έλεγχος διενεργείται υποχρεωτικά σε όλες τις επιχειρήσεις οδικής βοήθειας και τους συνεργάτες οδικής βοήθειας εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αρχικής γνωστοποίησης.

Άρθρο 211 Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παραβάσεων ως προς την υποβολή γνωστοποίησης, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας οι κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 15.

Ως αρμόδιο όργανο για την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων ορίζεται η αρμόδια αρχή του άρθρου 207.

2. Σε περίπτωση παράλειψης αρχικής γνωστοποίησης, η αρμόδια αρχή του άρθρου 207 επιβάλλει, με απόφασή της, το διοικητικό πρόστιμο της παρ. 1 και τάσσει αποκλειστική προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών για να υποβληθεί στην αρμόδια αρχή η γνωστοποίηση. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της ως άνω προθεσμίας, η αρμόδια αρχή επιβάλλει, με αιτιολογημένη απόφασή της, τη διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης.

Σε περίπτωση παράλειψης γνωστοποίησης μεταβολών, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο, σύμφωνα με την παρ. 1.

3. Κατά των αποφάσεων της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 207 περί επιβολής κυρώσεων χωρεί η ειδική διοικητική προσφυγή του άρθρου 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

4. Μετά από την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 212, όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται ως κύρωση η προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας ή της βεβαίωσης νόμιμης λειτουργίας επιχείρησης οδικής βοήθειας οχημάτων ή συνεργάτη οδικής βοήθειας οχημάτων, νοείται η προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας.

Άρθρο 212

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης, το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης της παρ. 5 του άρθρου 208, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στην έδρα της επιχείρησης και στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παράβολου του άρθρου 209, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το εύρος του πλαισίου των επιβαλλόμενων κυρώσεων του άρθρου 211 εντός των ορίων της παρ. 1 του άρθρου 15, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, η διαδικασία επιβολής τους, οι περιπτώσεις διακοπής λειτουργίας λόγω έλλειψης δικαιολογητικών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 213

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι επιχειρήσεις οδικής βοήθειας οχημάτων και οι συνεργάτες οδικής βοήθειας οχημάτων του παρόντος

Κεφαλαίου, που λειτουργούν ήδη με βεβαίωση νόμιμης λειτουργίας ή άδεια, εξακολουθούν να διέπονται ως προς τις προϋποθέσεις λειτουργίας τους από τις διατάξεις, βάσει των οποίων εκδόθηκε η σχετική βεβαίωση ή άδεια. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε γνωστοποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 208. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης η λειτουργία της επιχείρησης οδικής βοήθειας οχημάτων ή του συνεργάτη οδικής βοήθειας οχημάτων διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 212, ως προς την έναρξη λειτουργίας των δραστηριοτήτων του άρθρου 206, εφαρμόζεται ο ν. 3651/2008 (Α' 44), περί οδικής βοήθειας οχημάτων, και η υπ' αρ. 26640/2298/23.4.2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β' 1302), περί απλούστευσης και ένταξης διαδικασιών αρμοδιότητας των τομέων μεταφορών και επικοινωνιών στο σύστημα των Ενιαίων Κέντρων Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.).

Άρθρο 214

Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις

Μετά από την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 212 του παρόντος, οι παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 3, περί επιχειρήσεων οδικής βοήθειας οχημάτων, οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 4, περί συνεργατών οδικής βοήθειας οχημάτων, και οι περ. α), β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 12, περί κυρώσεων, του ν. 3651/2008 (Α' 44) δεν εφαρμόζονται στις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΧΟΛΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ

Άρθρο 4

Ίδρυση και λειτουργία σχολών οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών και Κέντρων Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψήφιων Οδηγών - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΑ' στον ν. 4442/2016

Μετά από το άρθρο 214 του ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται Κεφάλαιο ΛΑ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΛΑ'

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΧΟΛΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ

Άρθρο 215

Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτουν οι σχολές οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών, τα υποκαταστήματα αυτών και τα Κέντρα Θεωρητικής

Εκπαίδευσης Υποψήφιων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.) του άρθρου 1 του π.δ. 208/2002 (Α' 194), με ενδεικτικούς Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 85.53.11 και 85.53.11.01.

Άρθρο 216 Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου είναι η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιφερειακής ενότητας, όπου εγκαθίσταται και λειτουργεί η σχολή οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών ή το υποκατάστημα αυτής ή το Κέντρο Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψήφιων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.).

Άρθρο 217 Γνωστοποίηση λειτουργίας σχολής οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών και Κέντρου Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψήφιων Οδηγών

1. Οι σχολές οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών, τα υποκαταστήματα αυτών και τα Κέντρα Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψήφιων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.) υπάγονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.

2. Δικαίωμα ίδρυσης και λειτουργίας σχολής οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. έχουν οι εκπαιδευτές υποψήφιων οδηγών ως φυσικά πρόσωπα που κατέχουν σε ισχύ βεβαίωση νόμιμης άσκησης επαγγέλματος. Στην περίπτωση νομικού προσώπου το δικαίωμα του πρώτου εδαφίου υφίσταται εφόσον ένα (1) από τα μέλη του ή ένας (1) τουλάχιστον από το προσωπικό έχει την ιδιότητα του εκπαιδευτή και κατέχει επίσης βεβαίωση νόμιμης άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψήφιων οδηγών σε ισχύ.

3. Για τη γνωστοποίηση λειτουργίας ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. πρέπει, εκτός των λοιπών προϋποθέσεων, η αναλογούσα επιφάνεια σε κάθε αίθουσα διδασκαλίας να ικανοποιεί τη σχέση $2,0 \text{ m}^2/\text{άτομο}$. Από τη σχέση του πρώτου εδαφίου προκύπτει και ο μέγιστος αριθμός των εκπαιδευομένων, στρογγυλοποιημένος στη μικρότερη ακεραία μονάδα.

4. Σχολή οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών, ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο., σχολή επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.), Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης Οδηγών Οχημάτων Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Σ.Ε.Κ.Ο.Ο.Μ.Ε.Ε.) και Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης Μεταφορέων (Σ.Ε.ΚΑ.Μ.) δύνανται να συστεγάζονται στον ίδιο χώρο, εφόσον ανήκουν στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

5. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία δεν συνυποβάλλει με τη γνωστοποίηση αλλά τα τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στον χώρο άσκησης της δραστηριότητάς του και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο. Ειδικά για τις σχολές οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει εκδώσει τις άδειες κυκλοφορίας των εκπαιδευτικών οχημάτων, τα οποία ανήκουν στη σχολή οδηγών για την εξυπηρέτηση των αναγκών της προς λειτουργία σχολής οδηγών.

6. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του άρθρου 216 αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχου (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, που είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (Ε.Ψ.Π.- gov.gr). Μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά τη γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του άρθρου 215, η γνωστοποίηση κατατίθεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή είτε απευθείας στην αρμόδια αρχή είτε σε οποιοδήποτε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3844/2010 (Α' 63).

7. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 216 παραλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σε αυτήν στοιχεία και εκδίδει αποδεικτικό υποβολής. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης ο φορέας μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητάς του.

8. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της επιδιωκόμενης μεταβολής. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας, εφαρμόζεται το άρθρο 9 περί της διαδικασίας και των υποχρεώσεων του παλαιού και του νέου φορέα. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα.

9. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 216 υποχρεούται να κοινοποιεί εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών τη γνωστοποίηση ή τη μεταβολή της στις λοιπές ελεγκτικές αρχές που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 221, προκειμένου να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες.

10. Μετά από την έκδοση όλων των προβλεπόμενων στο παρόν Κεφάλαιο κανονιστικών πράξεων, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά σε άδεια ίδρυσης και λειτουργίας, ή σε βεβαίωση νόμιμης λειτουργίας σχολής οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών ή υποκαταστήματος αυτής, ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο., νοείται η γνωστοποίηση του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 218 Παράβολο

Για την υποβολή γνωστοποίησης σχολής οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών, υποκαταστήματος αυτής και Κέντρου Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψήφιων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.) απαιτείται η προηγούμενη καταβολή παράβολου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 221.

Άρθρο 219 Έλεγχοι

1. Κατά τη λειτουργία της δραστηριότητας, η αρμόδια αρχή του άρθρου 216 και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές δύνανται να διενεργούν ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων των δραστηρι-

οτήτων με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως και 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5) περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων.

2. Ειδικώς ο πρώτος έλεγχος διενεργείται υποχρεωτικά σε όλες τις σχολές οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών, υποκαταστήματος αυτής και Κέντρου Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψηφίων Οδηγών εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αρχικής γνωστοποίησης.

Άρθρο 220

Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παραβάσεων ως προς την υποβολή γνωστοποίησης επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας οι κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 15. Ως αρμόδιο όργανο για την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων ορίζεται η αρμόδια αρχή του άρθρου 216.

2. Μετά από την έκδοση των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 221, όπου προβλέπεται ως κύρωση η ανάκληση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ή η προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της βεβαίωσης νόμιμης ίδρυσης και λειτουργίας σχολής οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών, υποκαταστήματος αυτής ή Κέντρου Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψηφίων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.), νοείται η προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας.

3. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων της παρ. 1 χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

Άρθρο 221

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, οι όροι και οι προδιαγραφές που πληρούν οι χώροι άσκησης των δραστηριοτήτων, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παράβολου του άρθρου 218, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το εύρος του πλαισίου των επιβαλλόμενων κυρώσεων του άρθρου 220 εντός των ορίων της παρ. 1 του άρθρου 15, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, η διαδικασία επιβολής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 222

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι δραστηριότητες του άρθρου 215, που λειτουργούν με βεβαίωση νόμιμης λειτουργίας ή άδεια ίδρυσης και λειτουργίας και εφεξής υπάγονται στο καθεστώς γνωστοποίησης, οφείλουν, εντός χρονικού διαστήματος είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του παρόντος Κεφαλαίου, να συμμορφωθούν με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και να υποβάλουν γνωστοποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 217, χωρίς καταβολή παράβολου. Μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου οι δραστηριότητες του πρώτου εδαφίου εξακολουθούν να διέπονται ως προς τη λειτουργία τους από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε η σχετική βεβαίωση νόμιμης λειτουργίας.

2. Αν μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται, ομοίως, σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 217.

3. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης η λειτουργία των σχολών οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών, των υποκαταστημάτων αυτών και των Κέντρων Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψηφίων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.) διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

4. Ως προς την αδειοδότηση των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, μέχρι την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 221 του παρόντος εφαρμόζεται το π.δ. 208/2002 (Α' 194) περί της λειτουργίας των σχολών οδηγών και των ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο., η υπ' αρ. 6776/28.1.2003 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Μεταφορών και Επικοινωνιών (Β' 217) περί του ύψους των ανταποδοτικών τελών και η υπό στοιχεία ΔΔΟ/α/89819/1372/Φ.4/25.5.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών (Β' 2075) περί της ένταξης των διαδικασιών ίδρυσης και λειτουργίας των σχολών οδηγών και των ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. στο σύστημα των Ενιαίων Κέντρων Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.).

Άρθρο 223

Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις

Μετά από την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 221 του παρόντος, το άρθρο 7 περί των σχολών οδηγών και των υποκαταστημάτων αυτών, το άρθρο 8 περί των Κέντρων Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψηφίων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.), η παρ. 6 του άρθρου 9 περί της διακοπής συνδρομής προϋποθέσεων για ήδη χορηγηθείσα άδεια ίδρυσης ή λειτουργίας σχολής οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο., η περ. β) του άρθρου 12 περί νομοθετικής εξουσιοδότησης για τον καθορισμό ανταποδοτικών τελών για τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας σχολής οδηγών ή ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο. ή υποκαταστήματος αυτών και οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 16 περί κυρώσεων, του π.δ. 208/2002 (Α' 194), δεν εφαρμόζονται στις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΣΧΟΛΩΝ/ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΟΔΗΓΟΥΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ**

Άρθρο 5

Πλαίσιο λειτουργίας σχολών / κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας σε οδηγούς οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΒ΄ στον ν. 4442/2016

Μετά από το άρθρο 223 του ν. 4442/2016 (Α΄ 230) προστίθεται Κεφάλαιο ΛΒ΄ ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΛΒ΄
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΣΧΟΛΩΝ / ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΟΔΗΓΟΥΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 224

Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπιπτουν οι σχολές/κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σε οδηγούς οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων, που προβλέπονται στο π.δ. 74/2008 (Α΄ 112), με ενδεικτικό Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 85.59.13.06.

Άρθρο 225

Αδειοδοτούσα αρχή

Αδειοδοτούσα αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου είναι η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιφερειακής ενότητας, όπου εγκαθίσταται και λειτουργεί η σχολή / κέντρο επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σε οδηγούς οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων.

Άρθρο 226

Έγκριση λειτουργίας σχολής / κέντρου επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας σε οδηγούς οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων

1. Οι σχολές και τα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σε οδηγούς οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων υπάγονται για τη λειτουργία τους στο καθεστώς έγκρισης του άρθρου 7.

2. Η έγκριση λειτουργίας χορηγείται από την αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 225, έπειτα από αίτηση του φορέα της δραστηριότητας που συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

3. Για την έγκριση λειτουργίας πρέπει, εκτός των λοιπών προϋποθέσεων, η αναλογούσα επιφάνεια σε κάθε αίθουσα διδασκαλίας να ικανοποιεί τη σχέση $2,0 \text{ m}^2/\text{άτομο}$. Από τη σχέση του προηγούμενου εδαφίου προκύπτει και ο μέγιστος αριθμός των εκπαιδευόμενων, στρογγυλοποιημένος στη μικρότερη ακεραία μονάδα.

4. Η έγκριση λειτουργίας χορηγείται εντός εξήντα (60) ημερών από την προσήκουσα υποβολή της αίτησης και των δικαιολογητικών. Πριν από τη χορήγηση της έγκρισης λειτουργίας και εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας, η αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 225 διενεργεί αυτοψία στις εγκαταστάσεις της δραστηριότητας, για τη διαπίστωση της συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για την έκδοση της έγκρισης, κατά παρέκκλιση του άρθρου 8, δεν τεκμαίρεται ότι η έγκριση λειτουργίας έχει χορηγηθεί.

5. Η έγκριση λειτουργίας διεκπεριώνεται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχου (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, που είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (Ε.Ψ.Π.- gov.gr). Μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε. κατά το μέρος που αφορά την έγκριση λειτουργίας της δραστηριότητας του παρόντος Κεφαλαίου, η αίτηση υποβάλλεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή είτε απευθείας στην αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 225 είτε σε οποιοδήποτε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3844/2010 (Α΄ 63).

6. Η έγκριση λειτουργίας έχει αόριστη διάρκεια.

7. Σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής στοιχείων της δραστηριότητας, ο φορέας της δραστηριότητας ενημερώνει την αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 225 και σε περίπτωση ουσιωδών μεταβολών η έγκριση τροποποιείται αναλόγως.

8. Η αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 225 υποχρεούται να κοινοποιεί εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών την έγκριση και τις τροποποιήσεις της στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 230, προκειμένου να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες.

9. Μετά από την έκδοση όλων των προβλεπόμενων στο παρόν Κεφάλαιο κανονιστικών πράξεων, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά σε άδεια λειτουργίας, ή βεβαίωση νόμιμης λειτουργίας σχολής / κέντρου επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σε οδηγούς οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων νοείται η έγκριση λειτουργίας του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 227

Παράβολο

Για τη χορήγηση έγκρισης λειτουργίας της σχολής / κέντρου επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σε οδηγούς οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων απαιτείται η προηγούμενη καταβολή παράβολου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 230.

Άρθρο 228 Έλεγχοι

Κατά τη λειτουργία της δραστηριότητας, η αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 225 και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές δύνανται να διενεργούν ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων των δραστηριοτήτων με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως και 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5) περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 229 Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση άσκησης της δραστηριότητας χωρίς την απαιτούμενη έγκριση λειτουργίας, επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας οι κυρώσεις της παρ. 2 του άρθρου 15. Ως αρμόδιο όργανο για την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων ορίζεται η αδειοδοτούσα αρχή του άρθρου 225.

2. Η έγκριση μπορεί να ανακαλείται οριστικά ή προσωρινά, όταν δεν πληρούνται πλέον οι όροι χορήγησής της.

3. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων της παρ. 1 χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

Άρθρο 230 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι αναγκαίοι όροι και η διαδικασία για τη χορήγηση της έγκρισης, οι αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η έγκριση και οι τροποποιήσεις της, προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την έγκριση και την τροποποίησή της.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παράβολου του άρθρου 227, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το εύρος του πλαισίου των επιβαλλόμενων κυρώσεων του άρθρου 229 εντός των ορίων της παρ. 2 του άρθρου 15, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 231 Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι σχολές και τα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σε οδηγούς οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων του παρόντος Κεφαλαίου, που λειτουργούν ήδη με βεβαίωση νόμιμης λειτουργίας ή άδεια λειτουργίας, εξακολουθούν να διέπονται ως προς

τη λειτουργία τους από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε η σχετική βεβαίωση ή άδεια. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε υποβολή αίτησης έγκρισης, σύμφωνα με το άρθρο 226. Μετά από τη χορήγηση της έγκρισης, η λειτουργία της δραστηριότητας διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Ως προς την αδειοδότηση των δραστηριοτήτων του παρόντος Κεφαλαίου, μέχρι την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 230 του παρόντος, εφαρμόζονται το π.δ. 74/2008 (Α' 112) περί της επιμόρφωσης των οδηγών οδικών οχημάτων μεταφοράς εμπορευμάτων ή επιβατών, η υπ' αρ. 30063/4796/8.10.2013 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β' 2643) περί της διαδικασίας και των αναγκαίων λεπτομερειών για την έγκριση σχολών/κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης οδηγών οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων και η υπό στοιχεία ΔΔΟ/α/89819/1372/Φ.4/25.5.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υποδομών και Μεταφορών (Β' 2075) περί ένταξης των διαδικασιών ίδρυσης και λειτουργίας σχολής / κέντρου επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σε οδηγούς οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων στο σύστημα των Ενιαίων Κέντρων Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.).

Άρθρο 232 Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις

Μετά από την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 230 του παρόντος, η παρ. 4 του άρθρου 11 του π.δ. 74/2008 (Α' 112), περί των κυρώσεων στις σχολές / κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σε οδηγούς οχημάτων μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων, δεν εφαρμόζεται στις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΥΤΟΤΕΛΩΝ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΩΝ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Άρθρο 6 Ίδρυση και λειτουργία αυτοτελών δαιτολογικών γραφείων και πολυδύναμων δαιτολογικών μονάδων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΓ' στον ν. 4442/2016

Μετά από το άρθρο 232 του ν. 4442/2016 (Α' 230) προτίθεται Κεφάλαιο ΛΓ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΛΓ' ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΥΤΟΤΕΛΩΝ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΩΝ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Άρθρο 233 Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτουν τα αυτοτελή δαιτολογικά γραφεία και οι πολυ-

δύναμες διαιτολογικές μονάδες με Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 96.04.10.01 και 96.04.10.02.

Άρθρο 234 Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου είναι η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας της οικείας περιφέρειας ή περιφερειακής ενότητας, στην οποία εγκαθίσταται και λειτουργεί το αυτοτελές διαιτολογικό γραφείο ή η πολυδύναμη διαιτολογική μονάδα.

Άρθρο 235 Γνωστοποίηση λειτουργίας αυτοτελούς διαιτολογικού γραφείου και πολυδύναμης διαιτολογικής μονάδας

1. Τα αυτοτελή διαιτολογικά γραφεία και οι πολυδύναμες διαιτολογικές μονάδες υπάγονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.

2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία δεν συνυποβάλλει με τη γνωστοποίηση, αλλά τα τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στον χώρο άσκησης της δραστηριότητάς του και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο.

3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του άρθρου 234 αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχου (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, που είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (Ε.Ψ.Π.- gov.gr). Μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά τη γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του άρθρου 233, η γνωστοποίηση κατατίθεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή είτε απευθείας στην αρμόδια αρχή είτε σε οποιοδήποτε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3844/2010 (Α' 63).

4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 234 παραλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σ' αυτήν στοιχεία και εκδίδει αποδεικτικό υποβολής. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης ο φορέας μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητάς του.

5. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της επιδιωκόμενης μεταβολής. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας, εφαρμόζεται το άρθρο 9 περί της διαδικασίας και των υποχρεώσεων του παλαιού και του νέου φορέα. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα.

6. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 234 υποχρεούται να κοινοποιεί το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών τη γνωστοποίηση ή τη μεταβολή της στις λοιπές ελεγκτικές αρχές, που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 239 προκειμένου να λάβουν γνώση

για την έναρξη λειτουργίας και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες.

7. Μετά από την έκδοση όλων των προβλεπόμενων στο παρόν Κεφάλαιο κανονιστικών πράξεων, όπου στην κείμενη νομοθεσία για τις δραστηριότητες του άρθρου 233 γίνεται αναφορά σε άδεια ίδρυσης και λειτουργίας, ή σε βεβαίωση λειτουργίας, νοείται η γνωστοποίηση του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 236 Παράβολο

Για την υποβολή γνωστοποίησης της δραστηριότητας αυτοτελούς διαιτολογικού γραφείου ή πολυδύναμης διαιτολογικής μονάδας απαιτείται η προηγούμενη καταβολή παράβολου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 239.

Άρθρο 237 Έλεγχοι

Κατά τη λειτουργία της δραστηριότητας, η αρμόδια αρχή του άρθρου 234 δύναται να διενεργεί ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων των δραστηριοτήτων με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου και να προβαίνει στις κατά λόγο αρμοδιότητας ενέργειες. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως και 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5) περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 238 Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παραβάσεων ως προς την υποβολή γνωστοποίησης επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας οι κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 15. Ως αρμόδιο όργανο για την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων ορίζεται η αρμόδια αρχή του άρθρου 234.

2. Μετά από την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 239, όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται ως κύρωση η προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας ή της βεβαίωσης λειτουργίας αυτοτελούς διαιτολογικού γραφείου ή πολυδύναμης διαιτολογικής μονάδας, νοείται η προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας.

3. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

Άρθρο 239 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης λειτουργίας, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παράβολου του άρθρου 236, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το εύρος του πλαισίου των επιβαλλόμενων κυρώσεων του άρθρου 238 εντός των ορίων της παρ. 1 του άρθρου 15, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 240

Μεταβατικές διατάξεις

1. Τα αυτοτελή διαιτολογικά γραφεία και οι πολυδύναμες διαιτολογικές μονάδες του παρόντος Κεφαλαίου, που λειτουργούν ήδη με βεβαίωση λειτουργίας ή άδεια ίδρυσης και λειτουργίας, εξακολουθούν να διέπονται ως προς τη λειτουργία τους από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε η σχετική βεβαίωση ή άδεια. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 235. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, η λειτουργία του αυτοτελούς διαιτολογικού γραφείου και της πολυδύναμης διαιτολογικής μονάδας διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Μέχρι την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 239, ως προς την έναρξη λειτουργίας των δραστηριοτήτων του άρθρου 233, εξακολουθούν να εφαρμόζονται ο ν. 2519/1997 (Α' 165), περί ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού του Εθνικού Συστήματος Υγείας, η υπό στοιχεία οικ.3215/3.6.1998 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας (Β' 655) περί των προϋποθέσεων εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων αδυνατίσματος και διαιτολογικών μονάδων, η υπό στοιχεία Υ3β/ΓΠ/οικ.64432/26.5.2011 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 1394) περί της ένταξης της διαδικασίας χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας μονάδων αδυνατίσματος - διαιτολογικών μονάδων στα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.) και η υπό στοιχεία Υ3β/ΓΠ/οικ.35579/4.4.2013 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υγείας (Β' 1010) περί τροποποίησης της υπό στοιχεία Υ3β/ΓΠ/οικ.64432/26.5.2011 κοινής υπουργικής απόφασης».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ

Άρθρο 7

Ίδρυση και λειτουργία εργαστηρίων αισθητικής - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΔ' στον ν. 4442/2016

Μετά από το άρθρο 240 του ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται Κεφάλαιο ΛΔ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΛΔ'

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ

Άρθρο 241

Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπíπτον τα εργαστήρια αισθητικής, που υπάγονται στις τάξεις NACE με ενδεικτικούς κωδικούς 96.02 και 96.04.

Άρθρο 242

Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου είναι η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας της οικείας περιφέρειας ή περιφερειακής ενότητας στην οποία εγκαθίσταται και λειτουργεί το εργαστήριο αισθητικής.

Άρθρο 243

Γνωστοποίηση λειτουργίας εργαστηρίου αισθητικής

1. Τα εργαστήρια αισθητικής υπάγονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.

2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία δεν συνυποβάλλει με τη γνωστοποίηση αλλά τα τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στον χώρο άσκησης της δραστηριότητάς του και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο.

3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του άρθρου 242 αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχου (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, που είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (Ε.Ψ.Π. - gov.gr). Μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε. κατά το μέρος που αφορά τη γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του άρθρου 241, η γνωστοποίηση κατατίθεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή είτε απευθείας στην αρμόδια αρχή είτε σε οποιοδήποτε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3844/2010 (Α' 83).

4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 242 παραλαμβάνει τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σε αυτήν στοιχεία και εκδίδει αποδεικτικό υποβολής. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητάς του.

5. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της επιδιωκόμενης μεταβολής. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας, εφαρμόζεται το άρθρο 9 περί της διαδικασίας και των υποχρεώσεων του παλαιού και του νέου φορέα. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας, εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα.

6. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 242 υποχρεούται να κοινοποιεί το αργότερο εντός πέντε (5) εργασίμων ημε-

ρών τη γνωστοποίηση ή τη μεταβολή της στις λοιπές ελεγκτικές αρχές που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 247, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες.

7. Μετά από την έκδοση όλων των προβλεπόμενων στο παρόν Κεφάλαιο κανονιστικών πράξεων, όπου στην κείμενη νομοθεσία για τις δραστηριότητες του άρθρου 241 γίνεται αναφορά σε άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ή σε βεβαίωση λειτουργίας, νοείται η γνωστοποίηση του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 244 Παράβολο

Για την υποβολή γνωστοποίησης της λειτουργίας εργαστηρίου αισθητικής απαιτείται η προηγούμενη καταβολή παράβολου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 247.

Άρθρο 245 Έλεγχοι

Κατά τη διάρκεια λειτουργίας της δραστηριότητας, η αρμόδια αρχή του άρθρου 242 δύναται να διενεργεί ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων των δραστηριοτήτων με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου και να προβαίνει στις κατά λόγο αρμοδιότητας ενέργειες. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως και 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5) περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 246 Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παραβάσεων ως προς την υποβολή γνωστοποίησης επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας οι κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 15. Ως αρμόδιο όργανο για την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων ορίζεται η αρμόδια αρχή του άρθρου 242.

2. Μετά από την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 247, όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται ως κύρωση η προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας ή της βεβαίωσης λειτουργίας εργαστηρίου αισθητικής, νοείται η προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας.

3. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί ειδική διοικητική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

Άρθρο 247 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης λειτουργίας, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παράβολου του άρθρου 244, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το εύρος του πλαισίου των επιβαλλόμενων κυρώσεων του άρθρου 246, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησης τους εντός των ορίων της παρ. 1 του άρθρου 15, η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 248 Μεταβατικές διατάξεις

1. Τα εργαστήρια αισθητικής του παρόντος Κεφαλαίου, που λειτουργούν ήδη με βεβαίωση λειτουργίας ή άδεια λειτουργίας ή άδεια ίδρυσης και λειτουργίας, εξακολουθούν να διέπονται ως προς τη λειτουργία τους από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε η σχετική βεβαίωση ή άδεια. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε γνωστοποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 243. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης η λειτουργία του εργαστηρίου αισθητικής διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Μέχρι την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 247, ως προς την έναρξη λειτουργίας των δραστηριοτήτων του άρθρου 241, εξακολουθούν να εφαρμόζονται το ν.δ. 361/1969 (Α' 244) περί της άσκησης του επαγγέλματος του αισθητικού, η υπό στοιχεία Φ.Γ4ε/5258/20.5.1970 απόφαση του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών (Β' 426) περί της ρύθμισης των λεπτομερειών εφαρμογής του ν.δ. 361/1969 και η υπό στοιχεία Υ3β/ΓΠ/οικ.64434/26.5.2011 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 1394), περί της ένταξης της διαδικασίας χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας μονάδων αδυνατίσματος - διαιτολογικών μονάδων στα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Άρθρο 8 Ίδρυση και λειτουργία τουριστικών γραφείων - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΕ' στον ν. 4442/2016

Μετά από το άρθρο 248 του ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται Κεφάλαιο ΛΕ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΛΕ' ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Άρθρο 249 Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπύπτον τα τουριστικά γραφεία της παρ. 2 του άρθρου 1

του ν. 393/1976 (Α' 199), περί της ίδρυσης και λειτουργίας τουριστικών γραφείων, που υπάγονται ενδεικτικά στις τάξεις NACE με κωδικούς 79.11, 79.12, 79.90, 49.39 και 52.21. Στο παρόν Κεφάλαιο εντάσσονται και τα διαδικτυακά τουριστικά γραφεία της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 393/1976.

Άρθρο 250 Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου είναι η κατά τόπον αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού, με βάση τον τόπο εγκατάστασης και λειτουργίας του τουριστικού γραφείου.

Άρθρο 251 Γνωστοποίηση λειτουργίας τουριστικού γραφείου

1. Τα τουριστικά γραφεία και τα υποκαταστήματα αυτών υπάγονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.

2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία δεν συνοποβάλλει με τη γνωστοποίηση αλλά τα τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στον χώρο άσκησης της δραστηριότητάς του και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο. Προϋπόθεση υποβολής της γνωστοποίησης του προηγούμενου εδαφίου συνιστά η κατάθεση εγγυητικής επιστολής στην αρμόδια αρχή του άρθρου 250. Στις περιπτώσεις που ως έδρα του τουριστικού γραφείου και χώρος άσκησης της δραστηριότητας δηλώνεται οικία, τα συγκεντρωμένα απαιτούμενα δικαιολογητικά αποστέλλονται από τον φορέα της δραστηριότητας στην αρμόδια αρχή του άρθρου 250, όπου και τηρούνται.

3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του άρθρου 250 αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14 που είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (Ε.Ψ.Π. - gov.gr). Μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά τη γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του άρθρου 249, η γνωστοποίηση κατατίθεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή είτε απευθείας στην αρμόδια αρχή είτε σε οποιοδήποτε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3844/2010 (Α' 63).

4. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της επιδιωκόμενης μεταβολής. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας εφαρμόζεται το άρθρο 9, περί της διαδικασίας και των υποχρεώσεων του παλαιού και του νέου φορέα. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα.

5. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 250 υποχρεούται να κοινοποιεί το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών τη γνωστοποίηση ή τη μεταβολή της στις λοιπές

ελεγκτικές αρχές που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 255, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες.

6. Μετά από την έκδοση όλων των προβλεπόμενων στο παρόν Κεφάλαιο κανονιστικών πράξεων, όπου γίνεται αναφορά στην κείμενη νομοθεσία σε άδεια λειτουργίας, ή σε ειδικό σήμα λειτουργίας, ή σε βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων τουριστικού γραφείου, νοείται η γνωστοποίηση του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 252 Παράβολο

Για την υποβολή γνωστοποίησης λειτουργίας τουριστικού γραφείου απαιτείται η προηγούμενη καταβολή παράβολου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 255.

Άρθρο 253 Έλεγχοι

Κατά τη διάρκεια λειτουργίας της δραστηριότητας, η αρμόδια αρχή του άρθρου 250 και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές δύναται να διενεργούν ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων των δραστηριοτήτων με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου και να προβαίνουν στις κατά λόγο αρμοδιότητας ενέργειες. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως και 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5) περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 254 Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παραβάσεων ως προς την υποβολή γνωστοποίησης επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας οι κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 15. Ως αρμόδιο όργανο για την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων ορίζεται η αρμόδια αρχή του άρθρου 250.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου, όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται ως κύρωση η προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της βεβαίωσης συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων ή του ειδικού σήματος λειτουργίας ή της άδειας λειτουργίας τουριστικού γραφείου, νοείται η προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας του τουριστικού γραφείου.

3. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί προσφυγή ενώπιον της επιτροπής της περ. δ) της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 3270/2004 (Α' 187).

Άρθρο 255 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν

τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παράβολου του άρθρου 252, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το εύρος του πλαισίου των επιβαλλόμενων κυρώσεων του άρθρου 254, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησής τους εντός των ορίων της παρ. 1 του άρθρου 15, η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 256

Μεταβατικές διατάξεις

1. Τα τουριστικά γραφεία του παρόντος Κεφαλαίου, που λειτουργούν ήδη με βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων ή ειδικό σήμα λειτουργίας ή άδεια λειτουργίας, εξακολουθούν να διέπονται ως προς τη λειτουργία τους από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε η σχετική βεβαίωση ή το ειδικό σήμα λειτουργίας ή η άδεια λειτουργίας. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 251. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, η λειτουργία του τουριστικού γραφείου διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Μέχρι την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 255, ως προς την έναρξη λειτουργίας των δραστηριοτήτων του άρθρου 249, εξακολουθεί να εφαρμόζεται ο ν. 393/1976 (Α' 199) περί της ίδρυσης και λειτουργίας τουριστικών γραφείων.

Άρθρο 257

Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις

Μετά από την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 255, οι παρ. 2, 3 και 6 του άρθρου 6 περί των υποκαταστημάτων των τουριστικών γραφείων, το άρθρο 8 περί μεταβολών στη δραστηριότητα των τουριστικών γραφείων και το άρθρο 12 περί προστασίας της δραστηριότητας των τουριστικών γραφείων του ν. 393/1976 (Α' 199) δεν εφαρμόζονται στις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 258

Έναρξη ισχύος Κεφαλαίου ΛΕ'

Η ισχύς του παρόντος Κεφαλαίου άρχεται από την ολοκλήρωση της αντιστοίχισης της διαδικτυακής ηλεκτρονικής εφαρμογής «notifybusiness», που είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (Ε.Ψ.Π. - gov.gr), με το ηλεκτρονικό μητρώο τουριστικών επιχειρήσεων (ΜΗ.ΤΕ.) του Υπουργείου Τουρισμού, όπως αυτή διαπιστώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Τουρισμού. Μέχρι την ολοκλήρωση της αντιστοίχισης του πρώτου εδαφίου, οι δραστηριό-

τητες του παρόντος Κεφαλαίου συνεχίζουν να διέπονται από τις προ της έναρξης ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου σχετικές διατάξεις.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 9

Ίδρυση και λειτουργία τουριστικών επιχειρήσεων οδικών μεταφορών - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΣΤ' στον ν. 4442/2016

Μετά από το άρθρο 258 του ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται Κεφάλαιο ΛΣΤ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΛΣΤ' ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 259

Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτουν οι τουριστικές επιχειρήσεις οδικών μεταφορών, της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155) περί της απλούστευσης των διαδικασιών λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων, που υπάγονται ενδεικτικά στην τάξη NACE με κωδικό 49.39.

Άρθρο 260

Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου είναι η κατά τόπον αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού με βάση τον τόπο εγκατάστασης και λειτουργίας της τουριστικής επιχείρησης οδικών μεταφορών.

Άρθρο 261

Γνωστοποίηση λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων οδικών μεταφορών

1. Οι τουριστικές επιχειρήσεις οδικών μεταφορών υπάγονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.

2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία δεν συνυποβάλλει με τη γνωστοποίηση, αλλά τα τηρεί μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στον χώρο άσκησης της δραστηριότητάς του και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο.

3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του άρθρου 260 αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, που είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (Ε.Ψ.Π. - gov.gr). Μέχρι την ενεργοποίηση του Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά τη γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του άρθρου 259, η γνωστοποίηση κατατίθεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή είτε απευθείας στην αρμόδια αρχή είτε σε οποιοδήποτε Κέντρο

Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3844/2010 (Α' 63).

4. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της επιδιωκόμενης μεταβολής. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας εφαρμόζεται το άρθρο 9 περί της διαδικασίας και των υποχρεώσεων του παλαιού και του νέου φορέα. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα.

5. Η αρμόδια αρχή υποχρεούται να κοινοποιεί το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών τη γνωστοποίηση ή τη μεταβολή της στις λοιπές ελεγκτικές αρχές που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 265, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες.

6. Μετά από την έκδοση όλων των προβλεπόμενων στο παρόν Κεφάλαιο κανονιστικών πράξεων, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά σε ειδικό σήμα λειτουργίας ή βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων τουριστικής επιχείρησης οδικών μεταφορών, νοείται η γνωστοποίηση του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 262 Παράβολο

Για την υποβολή γνωστοποίησης της λειτουργίας τουριστικής επιχείρησης οδικών μεταφορών απαιτείται η προηγούμενη καταβολή παράβολου του άρθρου 11, όπως ρυθμίζεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 265.

Άρθρο 263 Έλεγχοι

Κατά τη διάρκεια λειτουργίας της δραστηριότητας, η αρμόδια αρχή του άρθρου 260 και οι αρμόδιες ελεγκτικές αρχές δύνανται να διενεργούν ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων των δραστηριοτήτων με τις απαιτήσεις του παρόντος Κεφαλαίου, και να προβαίνουν στις κατά λόγο αρμοδιότητας ενέργειες. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως και 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 264 Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παραβάσεων ως προς την υποβολή γνωστοποίησης επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας οι κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 15. Ως αρμόδιο όργανο για την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων ορίζεται η αρμόδια αρχή του άρθρου 260.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου, όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται η προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας ή του ειδικού σήματος λειτουργίας ή της βεβαίωσης συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων, νοείται η προσωρινή ή ορι-

στική διακοπή λειτουργίας της τουριστικής επιχείρησης οδικών μεταφορών.

3. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων χωρεί προσφυγή ενώπιον της επιτροπής της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 3270/2004 (Α' 187).

Άρθρο 265 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της, προκειμένου να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζεται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παράβολου του άρθρου 262, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το εύρος του πλαισίου των επιβαλλόμενων κυρώσεων του άρθρου 264, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησής τους εντός των ορίων της παρ. 1 του άρθρου 15, η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 266 Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι τουριστικές επιχειρήσεις οδικών μεταφορών του παρόντος Κεφαλαίου που λειτουργούν ήδη με βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων ή με ειδικό σήμα λειτουργίας ή με άδεια λειτουργίας, εξακολουθούν να διέπονται ως προς τη λειτουργία τους από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε η σχετική βεβαίωση ή το ειδικό σήμα λειτουργίας ή η άδεια. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 261. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης η λειτουργία της τουριστικής επιχείρησης οδικών μεταφορών διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Μέχρι την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 265 ως προς την έναρξη λειτουργίας των δραστηριοτήτων του άρθρου 259 εξακολουθεί να εφαρμόζεται η υπ' αρ. 7073/17.5.2011 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού (Β' 1266), περί της διαδικασίας χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε τουριστικές επιχειρήσεις οδικών μεταφορών.

Άρθρο 267 Έναρξη ισχύος Κεφαλαίου ΛΣΤ'

Η ισχύς του παρόντος Κεφαλαίου άρχεται από την ολοκλήρωση της αντιστοίχισης της διαδικτυακής ηλεκτρο-

νικής εφαρμογής «notifybusiness» που είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (Ε.Ψ.Π. - gov.gr) με το ηλεκτρονικό μητρώο τουριστικών επιχειρήσεων (ΜΗ.ΤΕ.) του Υπουργείου Τουρισμού, όπως αυτή διαπιστώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Τουρισμού. Μέχρι την ολοκλήρωση της αντιστοίχισης του πρώτου εδαφίου οι δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου συνεχίζουν να διέπονται από τις προ της έναρξης ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου σχετικές διατάξεις.».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΝΑΡΞΗΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΗΣ
ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΚΕΝΤΡΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ**

Άρθρο 10

**Πλαίσιο έναρξης λειτουργίας μονάδων
ιαματικής θεραπείας, κέντρων ιαματικού
τουρισμού - θερμαλισμού και κέντρων
θαλασσοθεραπείας - Προσθήκη Κεφαλαίου ΛΖ'
στον ν. 4442/2016**

Μετά από το άρθρο 267 του ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται Κεφάλαιο ΛΖ' ως εξής:

**«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΛΖ'
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΝΑΡΞΗΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΗΣ
ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΚΕΝΤΡΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ - ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ**

Άρθρο 268

Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου εμπίπτουν οι μονάδες ιαματικής θεραπείας, τα κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού και τα κέντρα θαλασσοθεραπείας του άρθρου 1 του ν. 3498/2006 (Α' 230), περί της ανάπτυξης του ιαματικού τουρισμού, που υπάγονται ενδεικτικά στην τάξη ΝΑCΕ με κωδικό 96.04.

Άρθρο 269

Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου είναι η Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων (Ε.Υ.Π.Α.Τ.Ε.) του Υπουργείου Τουρισμού.

Άρθρο 270

Γνωστοποίηση λειτουργίας μονάδων ιαματικής
θεραπείας, κέντρων ιαματικού τουρισμού -
θερμαλισμού και κέντρων θαλασσοθεραπείας

1. Οι μονάδες ιαματικής θεραπείας, τα κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού και τα κέντρα θαλασσοθεραπείας υπάγονται στο καθεστώς γνωστοποίησης του άρθρου 5.

2. Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται να έχει συγκε-

ντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία δεν συνυποβάλλει με τη γνωστοποίηση αλλά τα τηρεί στον χώρο άσκησης της δραστηριότητάς του και τα καθιστά διαθέσιμα για κάθε έλεγχο. Οι μονάδες ιαματικής θεραπείας και τα κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού οφείλουν, πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες των παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 2704/13.2.2018 απόφασης της Υπουργού Τουρισμού (Β' 603), περί καθορισμού των τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών ανέγερσης, μετατροπής και επέκτασης μονάδων ιαματικής θεραπείας και κέντρων ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού, αναφορικά με την καταλληλότητα του οικοπέδου ή γηπέδου και τη χορήγηση άδειας δόμησης, εφόσον απαιτείται. Ομοίως, τα κέντρα θαλασσοθεραπείας οφείλουν, πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες των παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 1506/26.1.2018 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Τουρισμού (Β' 356), περί καθορισμού των τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών ανέγερσης, μετατροπής και επέκτασης κέντρων θαλασσοθεραπείας, αναφορικά με την καταλληλότητα του οικοπέδου ή γηπέδου και τη χορήγηση άδειας δόμησης, εφόσον απαιτείται. Επίσης, οι ως άνω μονάδες και τα κέντρα οφείλουν, πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης, να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες της παρ. 4 του άρθρου 18, περί της ιαματικής χρήσης γεωθερμικού δυναμικού, και της παρ. 7 του άρθρου 23, περί μεταβατικών διατάξεων του ν. 4602/2019 (Α' 45), εφόσον απαιτείται.

3. Η γνωστοποίηση υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή του άρθρου 269 αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14 που είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (Ε.Ψ.Π. - gov.gr).

4. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 269 παραλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σε αυτήν στοιχεία και εκδίδει αποδεικτικό υποβολής. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης ο φορέας μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητάς του.

5. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της γνωστοποίησης, ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της επιδιωκόμενης μεταβολής. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της δραστηριότητας εφαρμόζεται το άρθρο 9, περί της διαδικασίας και των υποχρεώσεων του παλαιού και του νέου φορέα. Τα δικαιολογητικά που συνδέονται με το πρόσωπο του φορέα της δραστηριότητας εκδίδονται στο πρόσωπο του νέου φορέα.

6. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 269 υποχρεούται να κοινοποιεί, το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών, τη γνωστοποίηση ή τη μεταβολή της στις λοιπές ελεγκτικές αρχές που προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 274, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση για την έναρξη λειτουργίας και να ασκούν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες.

7. Μετά από την έκδοση όλων των προβλεπόμενων στο παρόν Κεφάλαιο κανονιστικών πράξεων, όπου στην κείμενη νομοθεσία για τις δραστηριότητες του άρθρου 268 γίνεται αναφορά σε χορήγηση ειδικού σήματος λειτουργίας νοείται η γνωστοποίηση του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 271 Παράβολο

Για την υποβολή γνωστοποίησης της λειτουργίας μονάδας ιαματικής θεραπείας, κέντρου ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού και κέντρου θαλασσοθεραπείας, απαιτείται η προηγούμενη καταβολή παράβολου του άρθρου 11, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 274.

Άρθρο 272 Έλεγχοι

Κατά τη διάρκεια λειτουργίας της δραστηριότητας, η κατά τόπο αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού και οι λοιπές ελεγκτικές αρχές δύνανται να διενεργούν ελέγχους, με σκοπό την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων των δραστηριοτήτων με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, και να προβαίνουν στις κατά λόγο αρμοδιότητας ενέργειες. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων εφαρμόζονται τα άρθρα 127 έως και 157 του ν. 4512/2018 (Α' 5) περί του πλαισίου εποπτείας των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 273 Παραβάσεις - Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση παραβάσεων ως προς την υποβολή γνωστοποίησης επιβάλλονται σε βάρος του φορέα της δραστηριότητας οι κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 15. Αρμόδιο όργανο για την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων ορίζεται ο Προϊστάμενος της κατά τόπον αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου, όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται η αναστολή ή η αφαίρεση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας της μονάδας ιαματικής θεραπείας, του κέντρου ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού ή του κέντρου θαλασσοθεραπείας, νοείται η προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας.

3. Κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων της παρ. 1 χωρεί προσφυγή ενώπιον της επιτροπής της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 3270/2004 (Α' 187).

Άρθρο 274 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το περιεχόμενο και η διαδικασία της γνωστοποίησης, τα δικαιολογητικά που τηρούνται στον χώρο άσκησης της δραστηριότητας, ο χρόνος ισχύος και ανανέωσης αυτών, ο τρόπος γνωστοποίησης των στοιχείων σε περίπτωση επικείμενης μεταβολής τους, οι αρχές στις οποίες κοινοποιούνται η γνωστοποίηση και οι μεταβολές της, προκειμένου να

ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το ύψος του παράβολου του άρθρου 271, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής του, ο τρόπος μεταφοράς των πιστώσεων στα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται, για τις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου, το εύρος του πλαισίου των επιβαλλόμενων κυρώσεων του άρθρου 273, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησής τους εντός των ορίων της παρ. 1 του άρθρου 15, η διαδικασία επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 275 Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι μονάδες ιαματικής θεραπείας, τα κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού και τα κέντρα θαλασσοθεραπείας του παρόντος Κεφαλαίου που λειτουργούν ήδη με Ειδικό Σήμα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.), εξακολουθούν να διέπονται ως προς τη λειτουργία τους από τις διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε το Ε.Σ.Λ. Αν μεσολαβήσει μεταβολή στοιχείου που είναι συστατικό της έκδοσης του Ε.Σ.Λ., ο φορέας της δραστηριότητας υποχρεούται σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 270. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, η λειτουργία της μονάδας ιαματικής θεραπείας, του κέντρου ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού και του κέντρου θαλασσοθεραπείας, διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Μέχρι την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 274, ως προς την έναρξη λειτουργίας των δραστηριοτήτων του άρθρου 268, εξακολουθούν να εφαρμόζονται ο ν. 4276/2014 (Α' 155), περί της απλούστευσης των διαδικασιών λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων και τουριστικών υποδομών και οι διέπουσες τις ως άνω δραστηριότητες κανονιστικές πράξεις.

Άρθρο 276 Μη εφαρμοζόμενες διατάξεις

Μετά από την έκδοση όλων των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 274, η παρ. 3 του άρθρου 16 ως προς την προηγούμενη αυτοψία, το άρθρο 17 ως προς το ειδικό σήμα λειτουργίας, το άρθρο 19 ως προς τις κυρώσεις, και οι παρ. 2, 3 και 5 του άρθρου 23 ως προς τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις, του ν. 3498/2006 (Α' 230), δεν εφαρμόζονται στις δραστηριότητες του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 277 Έναρξη ισχύος Κεφαλαίου ΛΖ'

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου ΛΖ' ισχύουν από την έκδοση της απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 16 περί διαπίστωσης της πλήρους λειτουργίας του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14, κατά το μέρος που αφορά στη γνωστοποίηση των δραστηριοτήτων του συγκεκριμένου Κεφαλαίου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'
ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΘΕΣΗΣ
ΣΕ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ
ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ

Άρθρο 11

Θέση σε κυκλοφορία και άδεια κυκλοφορίας
ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας
χρήσης - Αντικατάσταση του άρθρου 4
του ν. 711/1977

Ο τίτλος και το άρθρο 4 του ν. 711/1977 (Α' 284) περί της θέσης σε κυκλοφορία και της άδειας κυκλοφορίας ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης, αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 4

Θέση σε κυκλοφορία και άδεια
κυκλοφορίας ειδικού τουριστικού
λεωφορείου δημόσιας χρήσης

1. Τα τουριστικά γραφεία και οι Τουριστικές Επιχειρήσεις Οδικών Μεταφορών (Τ.Ε.Ο.Μ.), όπως ορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), δύνανται να θέτουν σε κυκλοφορία Δημόσιας Χρήσης Τουριστικά Λεωφορεία (Δ.Χ.Τ.Λ.). Η ως άνω θέση σε κυκλοφορία προϋποθέτει την έκδοση άδειας κυκλοφορίας και τη χορήγηση κρατικών πινακίδων από τις αρμόδιες υπηρεσίες μεταφορών και επικοινωνιών των περιφερειών ή περιφερειακών ενοτήτων. Η αίτηση για την έκδοση άδειας κυκλοφορίας και τη χορήγηση κρατικών πινακίδων Δ.Χ.Τ.Λ., πέραν των λοιπών προβλεπόμενων δικαιολογητικών που αφορούν το όχημα, συνοδεύεται από την άδεια οδικού μεταφορέα και από το ειδικό σήμα λειτουργίας ή τη βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας ή το αποδεικτικό υποβολής γνωστοποίησης λειτουργίας του τουριστικού γραφείου ή της Τ.Ε.Ο.Μ.

2. Οι υπηρεσίες μεταφορών και επικοινωνιών των περιφερειών ή περιφερειακών ενοτήτων κοινοποιούν στις κατά τόπον αρμόδιες Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (Π.Υ.Τ.) αντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας του τουριστικού λεωφορείου δημόσιας χρήσης εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοσή της.

3. Τα τουριστικά γραφεία και οι Τ.Ε.Ο.Μ. αιτούνται στην κατά τόπο αρμόδια Π.Υ.Τ. την καταχώριση στο ειδικό μητρώο του άρθρου 13 κάθε νέου τουριστικού λεωφορείου δημόσιας χρήσης που θέτουν σε κυκλοφορία, εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας και τη χορήγηση κρατικών πινακίδων, σύμφωνα με την παρ. 1. Ειδικά για τις Τ.Ε.Ο.Μ. το ως άνω αίτημα συνοδεύεται από εγγυητική επιστολή το ύψος της οποίας ορίζεται στα χίλια (1.000) ευρώ για κάθε ειδικό τουριστικό λεωφορείο δημόσιας χρήσης από τα πρώτα δέκα που θέτει σε κυκλοφορία η Τ.Ε.Ο.Μ. και σε εκατό (100) ευρώ για κάθε ένα από τα επόμενα πέραν του παραπάνω αριθμού. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής δύναται να αναπροσαρμόζεται με την απόφαση της παρ. 5.

4. Τα τουριστικά γραφεία και οι Τ.Ε.Ο.Μ. δηλώνουν με έγγραφο ή ηλεκτρονικό τρόπο στην κατά τόπο αρμόδια Π.Υ.Τ. οποιαδήποτε μεταβολή στον αριθμό των Δ.Χ.Τ.Λ. (ιδιόκτητων ή μισθωμένων) που χρησιμοποιούν και

οποιαδήποτε ένταξη ή απένταξη Δ.Χ.Τ.Λ. στη δυναμικότητά τους.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας της παρ. 1, το ύψος της εγγυητικής επιστολής της παρ. 1 και η διαχείριση αυτής, η διαδικασία και το παράβολο καταχώρισης των Δ.Χ.Τ.Λ. στο μητρώο του άρθρου 13, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Μέχρι την έκδοση της υπουργικής απόφασης του πρώτου εδαφίου, αναφορικά με τη διαχείριση της εγγυητικής επιστολής και το ύψος του παραβόλου εφαρμόζονται αντίστοιχα οι παρ. 2 και 5 του άρθρου μόνου της υπ' αρ. 14340/3.11.2011 απόφασης του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού (Β' 2537) περί της διαδικασίας έγκρισης θέσης σε κυκλοφορία ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης.»

Άρθρο 12

Αντικατάσταση αδειών κυκλοφορίας ειδικών
τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης -
Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 711/1977

Το άρθρο 6 του ν. 711/1977 (Α' 284), περί αντικατάστασης των αδειών κυκλοφορίας ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

Αντικατάσταση αδειών κυκλοφορίας ειδικών
Τουριστικών Λεωφορείων δημόσιας χρήσης

1. Νέα άδεια κυκλοφορίας ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης, σε αντικατάσταση της αρχικής, εκδίδεται από τις υπηρεσίες μεταφορών και επικοινωνιών των περιφερειών ή περιφερειακών ενοτήτων μετά από έκδοση διαπιστωτικής πράξης για την κατά τον χρόνο της αντικατάστασης συνδρομή των προϋποθέσεων αντικατάστασης από τις κατά τόπο αρμόδιες Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (Π.Υ.Τ.), εφόσον υποβληθούν σε αυτές οι απαιτούμενες κατά περίπτωση συμβολαιογραφικές πράξεις, στις περιπτώσεις:

α. Σύστασης νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου οποιασδήποτε μορφής από φυσικά πρόσωπα, εκ των οποίων το ένα (1) τουλάχιστον είναι κάτοχος νόμιμης άδειας κυκλοφορίας ειδικού τουριστικού λεωφορείου, εφόσον το νομικό πρόσωπο αποκτήσει το ειδικό σήμα λειτουργίας τουριστικού γραφείου ή Τουριστικής Επιχείρησης Οδικών Μεταφορών (Τ.Ε.Ο.Μ.) ή τη βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας ή έχει προβεί σε γνωστοποίηση λειτουργίας.

β. Μετατροπής της νομικής μορφής οποιουδήποτε νομικού προσώπου επ' ονόματι του οποίου έχει εκδοθεί νομίμως άδεια κυκλοφορίας ειδικού τουριστικού λεωφορείου, εφόσον προηγηθεί γνωστοποίηση λειτουργίας από το νομικό πρόσωπο με τη νέα του μορφή.

γ. Συγχώνευσης τουριστικών γραφείων ή γραφείου με μια ή περισσότερες Τ.Ε.Ο.Μ. ή Τ.Ε.Ο.Μ. μεταξύ τους, οποιασδήποτε μορφής νομικών προσώπων, εφόσον κατείχαν νομίμως την άδεια κυκλοφορίας των ειδικών τουριστικών λεωφορείων τους.

δ. Πώλησης των ειδικών τουριστικών λεωφορείων από και προς τουριστικά γραφεία ή Τ.Ε.Ο.Μ. λόγω παύσης λειτουργίας ή από άλλες αιτίες.

ε. Θανάτου φυσικού προσώπου στο οποίο είχε χορηγηθεί άδεια κυκλοφορίας ειδικού τουριστικού λεωφορείου.

2. α. Για όλες τις περιπτώσεις της παρ. 1, εκτός της περ. γ' και της περίπτωσης πώλησης από επιχείρηση που έπαυσε να λειτουργεί, οι νέοι δικαιούχοι οφείλουν να υποβάλουν την αίτηση στην κατά τόπον αρμόδια Π.Υ.Τ. για την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους από την επελθούσα αλλαγή.

β. Για την περίπτωση πώλησης λεωφορείου από γραφείο ή Τ.Ε.Ο.Μ. που έπαυσε να λειτουργεί, η προθεσμία ορίζεται σε δύο (2) έτη από την ημερομηνία ανάκλησης του ειδικού σήματος λειτουργίας του γραφείου ή από την καθ' οιονδήποτε τρόπο παύση της λειτουργίας της επιχείρησης.

γ. Για την περ. ε' της παρ. 1, κατά την οποία οι κληρονόμοι έλαβαν επ' ονόματί τους το ειδικό σήμα λειτουργίας τουριστικού γραφείου ή της Τ.Ε.Ο.Μ. ή τη βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας ή τη γνωστοποίηση λειτουργίας, η προθεσμία ορίζεται σε ένα (1) έτος από τη λήξη των προθεσμιών αποποίησης της κληρονομίας, που ορίζονται στο άρθρο 1847 του Αστικού Κώδικα.

3. Οι πράξεις των κατά τόπους αρμόδιων Π.Υ.Τ. που διαπιστώνουν την συνδρομή των προϋποθέσεων αντικατάστασης των αδειών κυκλοφορίας ειδικών τουριστικών λεωφορείων ως δημόσιας χρήσεως στις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2 κοινοποιούνται στις αρμόδιες υπηρεσίες Μεταφορών των Περιφερειών ή Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας, προς έκδοση των νέων αδειών κυκλοφορίας αυτών.».

Άρθρο 13

Χρόνος κυκλοφορίας ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης - Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 711/1977

Η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 711/1977 (Α' 284), περί του χρόνου κυκλοφορίας των ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης, τροποποιείται και η παρ. 1 του άρθρου 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. α. Σε κυκλοφορία τίθενται καινούργια και μεταχειρισμένα τουριστικά λεωφορεία. Τα μεταχειρισμένα τουριστικά λεωφορεία πρέπει να είναι προέλευσης εσωτερικού ή χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) και η ηλικία τους να μην υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου.

β. Τα τουριστικά λεωφορεία δημόσιας χρήσης αποσύρονται της κυκλοφορίας μετά τη συμπλήρωση είκοσι επτά (27) ετών από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου.

γ. Τα αποσυρόμενα της κυκλοφορίας ειδικά τουριστικά λεωφορεία δημόσιας χρήσης διαγράφονται από το ειδικό μητρώο του Υπουργείου Τουρισμού, του άρθρου 13 του παρόντος, απαγορευομένης περαιτέρω της κυκλοφορίας τους ως τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης.».

Άρθρο 14

Αντικατάσταση ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης - Αντικατάσταση της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 711/1977

Οι περ. α), β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 711/1977 (Α' 284), περί αντικατάστασης των ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης, αντικαθίστανται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Δικαίωμα αντικατάστασης του ειδικού τουριστικού λεωφορείου δημόσιας χρήσης έχουν οι ιδιοκτήτες των οχημάτων στο όνομα των οποίων έχει εκδοθεί η άδεια του λεωφορείου, στις περιπτώσεις:

α. Λήξης της ισχύος της άδειας κυκλοφορίας λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας του λεωφορείου.

β. Αντικατάστασης του υφιστάμενου οχήματος, εφόσον προηγηθεί ο αποχαρακτηρισμός του ως τουριστικού λεωφορείου και έχει παρέλθει πενταετία από την ημερομηνία θέσης σε κυκλοφορία του λεωφορείου.

γ. Αντικατάστασης του υφιστάμενου οχήματος, εφόσον προηγηθεί ο αποχαρακτηρισμός του ως τουριστικού λεωφορείου χωρίς να έχει παρέλθει πενταετία από την ημερομηνία θέσης σε κυκλοφορία του λεωφορείου.».

Άρθρο 15

Ανάκληση άδειας κυκλοφορίας ειδικού τουριστικού λεωφορείου δημόσιας χρήσης - Τροποποίηση του άρθρου 9 του ν. 711/1977

Στην παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 711/1977 (Α' 284), περί ανάκλησης της άδειας κυκλοφορίας ειδικού τουριστικού λεωφορείου δημόσιας χρήσης, το πρώτο εδάφιο και η περ. α' αντικαθίστανται και η παρ. 1 του άρθρου 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η άδεια κυκλοφορίας ειδικού τουριστικού λεωφορείου δημόσιας χρήσης ανακαλείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες μεταφορών και επικοινωνιών των περιφερειών ή περιφερειακών ενοτήτων της Χώρας, μετά από διαπιστωτική πράξη του Προϊσταμένου της Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού (Π.Υ.Τ.), στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Σε περίπτωση ανάκλησης του ειδικού σήματος λειτουργίας ή ανάκλησης της βεβαίωσης συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας ή διοικητικής επιβολής διακοπής λειτουργίας τουριστικού γραφείου ή Τουριστικής Επιχείρησης Οδικών Μεταφορών (Τ.Ε.Ο.Μ.) αφαιρούνται η άδεια κυκλοφορίας και οι κρατικές πινακίδες Δημόσιας Χρήσης Τουριστικού Λεωφορείου (Δ.Χ.Τ.Λ.) με τη διαδικασία που περιγράφεται στην υποπερ. ε) της περ. 1.1. της παρ. 1 του άρθρου 15, περί επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Η άδεια κυκλοφορίας και οι κρατικές πινακίδες επαναχορηγούνται, εφόσον το τουριστικό γραφείο ή η Τ.Ε.Ο.Μ. επανακτήσει την κατά τα ως άνω δυνατότητα λειτουργίας.

β. Μόλις συμπληρωθεί το κατά τις ισχύουσες διατάξεις όριο ηλικίας του λεωφορείου.

γ. Σε περίπτωση εκπλειστηριασμού. Σε κάθε περίπτωση αναγκαστικής αφαίρεσης του λεωφορείου ως εμπορεύματος, ο προηγούμενος κάτοχος, στο όνομα του οποίου είχε εγκριθεί η άδεια κυκλοφορίας του λεωφορείου

ου, δύναται να ζητήσει την έγκριση αντικατάστασης αυτού εντός έτους από την ημέρα της αναγκαστικής αφαίρεσης. Μετά την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας χάνεται το δικαίωμα αντικατάστασης του λεωφορείου.».

Άρθρο 16

Καταργούμενες διατάξεις

Το άρθρο 5 του ν. 711/1977 (Α' 284) περί της διάρκειας ισχύος της έγκρισης θέσης σε κυκλοφορία ειδικού τουριστικού λεωφορείου δημόσιας χρήσης, καταργείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Άρθρο 17

Δημοσίευση γνωστοποιήσεων -

Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 4442/2016

Στο άρθρο 6 του ν. 4442/2016 (Α' 230) περί του περιεχομένου και της διαδικασίας της γνωστοποίησης, προστίθεται παρ. 9 και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6

Περιεχόμενο και διαδικασία της γνωστοποίησης

1. Η γνωστοποίηση πραγματοποιείται από το φυσικό πρόσωπο ή το νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου (συνεστημένου ή υπό σύσταση) που πρόκειται να ασκήσει την οικονομική δραστηριότητα και λαμβάνει χώρα ηλεκτρονικά μέσω του Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε. του άρθρου 14. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε., η γνωστοποίηση κατατίθεται στην αρμόδια κατά περίπτωση δημόσια αρχή, όπως αυτή ορίζεται στις επιμέρους ανά κλάδο δραστηριοτήτων διατάξεις. Εναλλακτικά, η γνωστοποίηση μπορεί να πραγματοποιείται μέσω ταχυδρομικής ή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Στην περίπτωση αυτή, ως ημερομηνία της γνωστοποίησης θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής της επιστολής (ταχυδρομικής ή ηλεκτρονικής) από την αρμόδια δημόσια αρχή.

2. Η γνωστοποίηση περιλαμβάνει το όνομα του φορέα άσκησης της δραστηριότητας και του νομίμου εκπροσώπου, τη διεύθυνση του τόπου άσκησης και το είδος της οικονομικής δραστηριότητας ή των οικονομικών δραστηριοτήτων. Αν κρίνεται απολύτως αναγκαίο και σκόπιμο, η γνωστοποίηση μπορεί να περιλαμβάνει και επιπρόσθετες πληροφορίες, ιδίως πληροφορίες για την εγκατάσταση και τις ακολουθούμενες παραγωγικές διαδικασίες.

3. Για όσες οικονομικές δραστηριότητες προβλέπεται γνωστοποίηση, αυτή αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη νόμιμη άσκηση της δραστηριότητας. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας γνωστοποίησης, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητας.

4. Αν πρόκειται να μεταβληθούν για οποιονδήποτε λόγο τα στοιχεία της δραστηριότητας τα οποία έχουν γνωστοποιηθεί, ο φορέας της οικονομικής δραστηριότητας υποχρεούται σε προηγούμενη γνωστοποίηση της επιδιωκόμενης μεταβολής.

5. Αν πρόκειται να μεταβληθεί ο τόπος άσκησης της οικονομικής δραστηριότητας, ο φορέας της οικονομικής

δραστηριότητας υποχρεούται να υποβάλει νέα γνωστοποίηση, πριν από τη μεταβολή.

6. Τα πρόσωπα των παραγράφων 1, 4 και 5 μπορεί να λαμβάνουν αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης ή της μεταβολής για την έναρξη άσκησης της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας ή των συγκεκριμένων οικονομικών δραστηριοτήτων. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε. του άρθρου 14, το αποδεικτικό υποβολής παρέχεται από την αρμόδια αρχή της παρ. 1, ύστερα από αίτησή τους.

7. Μετά την υποβολή της γνωστοποίησης, η δραστηριότητα αποτελεί αντικείμενο ελέγχου από τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές. Αν ο φορέας της δραστηριότητας δεν προβεί στην υποβολή της γνωστοποίησης, υπόκειται σε έλεγχο από το χρόνο που είχε υποχρέωση για την υποβολή της. Από τον ίδιο χρόνο υπόκειται και στις κυρώσεις του άρθρου 15.

8. Σε περίπτωση διακοπής εργασιών, το φυσικό πρόσωπο ή ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου που ασκεί την οικονομική δραστηριότητα, υποχρεούται σε υποβολή γνωστοποίησης.

9. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του στην αρμόδια αρχή του άρθρου 13, να λαμβάνει γνώση των γνωστοποιήσεων υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).».

Άρθρο 18

Προδιαγραφές εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων αδυνατίσματος - διαιτολογικών μονάδων - Αντικατάσταση της παρ. 3 του άρθρου 52 του ν. 2519/1997

Η παρ. 3 του άρθρου 52 του ν. 2519/1997 (Α' 165), με την οποία παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση προς ρύθμιση των προδιαγραφών εγκατάστασης και λειτουργίας των μονάδων αδυνατίσματος - διαιτολογικών μονάδων, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται οι προδιαγραφές εγκατάστασης και λειτουργίας, οι απαιτούμενες προϋποθέσεις λειτουργίας των μονάδων αδυνατίσματος και των διαιτολογικών μονάδων, πλην των ζητημάτων γνωστοποίησης που ορίζονται στον ν. 4442/2016 (Α' 230), καθώς και η διαδικασία ελέγχου νομιμότητας της λειτουργίας τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 19

Όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας εργαστηρίων αισθητικής - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν.δ. 361/1969

Το άρθρο 6 του ν.δ. 361/1969 (Α' 244), με το οποίο παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση προς ρύθμιση των όρων και προδιαγραφών λειτουργίας των εργαστηρίων αισθητικής, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

Οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας των εργαστηρίων αισθητικής, εξαιρουμένης της διαδικασίας έναρξης

της λειτουργίας αυτών, τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα και οι ηλεκτρικές συσκευές, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με την άσκηση του επαγγέλματος του αισθητικού θέμα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας.»

Άρθρο 20
Λειτουργία τουριστικών γραφείων -
Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 393/1976

1. Ο τίτλος και οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 3 του ν. 393/1976 (Α' 199), περί της άδειας λειτουργίας των τουριστικών γραφείων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Γνωστοποίηση λειτουργίας τουριστικού γραφείου

1. Για τη λειτουργία τουριστικού γραφείου ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στο Κεφάλαιο ΛΕ' του ν. 4442/2016 (Α' 230), περί της απλούστευσης του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας τουριστικών γραφείων, και στις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του. Οι επιχειρήσεις που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις για τη λειτουργία τουριστικού γραφείου εγγράφονται στο οικείο μητρώο τουριστικών επιχειρήσεων.

2. Δικαίωμα λειτουργίας τουριστικού γραφείου έχουν και φυσικά πρόσωπα, υπήκοοι τρίτων χωρών, καθώς και νομικά πρόσωπα που έχουν την έδρα τους σε τρίτες χώρες εφόσον καταστήσουν ειδικό πληρεξούσιο στην Ελλάδα. Το ανωτέρω δικαίωμα αναγνωρίζεται υπό την προϋπόθεση ότι σύμφωνα με την νομοθεσία της πολιτείας της ιθαγένειας ή της έδρας αυτών αναγνωρίζεται το ίδιο δικαίωμα και για Έλληνες πολίτες και για επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα. Άλλως, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο δικαιούνται να παρέχουν τουριστικές υπηρεσίες μόνο εφόσον συμβάλλονται για το σκοπό αυτόν με τουριστικό γραφείο που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα.

3. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται Γραφείο Γενικού Τουρισμού ή Γραφείο Εσωτερικού Τουρισμού νοείται εφεξής Τουριστικό Γραφείο.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 άρχεται από την έναρξη ισχύος του Κεφαλαίου ΛΕ' του ν. 4442/2016.

Άρθρο 21
Λειτουργία τουριστικών γραφείων για παροχή
υπηρεσιών αποκλειστικά μέσω διαδικτύου -
Αντικατάσταση του άρθρου 4 του ν. 393/1976

1. Ο τίτλος και το άρθρο 4 του ν. 393/1976 (Α' 230), περί των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας τουριστικού γραφείου, αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 4

Παροχή υπηρεσιών
αποκλειστικά μέσω διαδικτύου

Επιτρέπεται η λειτουργία τουριστικών γραφείων τα οποία μπορούν να παρέχουν αποκλειστικά και μόνο μέσω διαδικτύου τις υπηρεσίες που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 1. Τα τουριστικά γραφεία του πρώτου εδαφίου οφείλουν στον διακριτικό τίτλο τους να περι-

έχουν τον όρο «Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες» (e-service). Προϋποθέσεις της νόμιμης λειτουργίας τους είναι η ύπαρξη εγκατάστασης γραφείων και η προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος και το Κεφάλαιο ΛΕ' του ν. 4442/2016 (Α' 230) περί της απλούστευσης του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας τουριστικών γραφείων.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 άρχεται από την έναρξη ισχύος του Κεφαλαίου ΛΕ' του ν. 4442/2016.

Άρθρο 22
Εξουσιοδότηση για τη λειτουργία
τουριστικών επιχειρήσεων

1. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού δύνανται να προσδιορίζονται, πέραν των περιλαμβανομένων στην παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155) και άλλες κατηγορίες επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα, προκειμένου να ληφθούν υπόψη η διαμόρφωση και εξέλιξη νέων μορφών τουρισμού.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Τουρισμού και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού δύνανται να ορίζονται για κάθε κατηγορία τουριστικής επιχείρησης οι προδιαγραφές, οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας, η διαδικασία έναρξης της λειτουργίας, τα απαραίτητα δικαιολογητικά και οι οικονομικές επιβαρύνσεις για τη νόμιμη λειτουργία τους, οι κυρώσεις για παράβαση των παραπάνω όρων και προϋποθέσεων και κάθε άλλο σχετικό με την ίδρυση και λειτουργία αυτών των επιχειρήσεων θέμα, εξαιρουμένων των διαδικασιών γνωστοποίησης, των δικαιολογητικών και ειδικότερων κυρώσεων, όπως ρυθμίζονται στον ν. 4442/2016 (Α' 230) και στις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, για τις δραστηριότητες που υπάγονται σε αυτόν.

Άρθρο 23
Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής
υποδομής - Τροποποίηση της παρ. 3
του άρθρου 1 του ν. 4276/2014

Στην παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), περί της απλούστευσης των διαδικασιών λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων και τουριστικών υποδομών, η περ. στ' ως προς τις εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού αριθμείται στο ορθό σστ' και τροποποιείται, ώστε τα κέντρα αναζωογόνησης (spa) να νοούνται ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής υπό ορισμένες προϋποθέσεις, το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου τροποποιείται ως προς το περιεχόμενο της εξουσιοδότησης και η παρ. 3 του άρθρου 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής

Ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής νοούνται:

αα. Συνεδριακά κέντρα

ββ. Γήπεδα γκολφ

γγ. Τουριστικοί λιμένες

δδ. Χιονοδρομικά κέντρα

εε. Θεματικά πάρκα

στστ. Εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού (μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού -

θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa), όταν τα τελευταία λειτουργούν σε συνδυασμό με κύρια τουριστικά καταλύματα ή με εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού ή με σύνθετα τουριστικά καταλύματα ή με Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης)

ζζ. Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού
ηη. Ορειβατικά καταφύγια
θθ. Αυτοκινητοδρόμια

Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού δύναται να προσδιορίζονται και άλλα είδη τουριστικών επιχειρήσεων ή εγκαταστάσεων ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη λειτουργία τους, οι κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης της οικείας νομοθεσίας και κάθε άλλο σχετικό θέμα, εξαιρουμένων των διαδικασιών γνωστοποίησης, των δικαιολογητικών και κυρώσεων περί γνωστοποίησης, αναφορικά με τις δραστηριότητες που ρυθμίζονται στο Κεφάλαιο ΛΖ' του ν. 4442/2016 (Α' 230).».

Άρθρο 24

Καταργούμενες διατάξεις

Το άρθρο 54 του ν. 3498/2006 (Α' 230), με το οποίο παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τον προσδιορισμό των κατηγοριών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα και τον καθορισμό των προδιαγραφών, όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας τους, καταργείται.

Άρθρο 25

Έναρξη ισχύος του ν. 4442/2016 - Τροποποίηση του Παραρτήματος II του ν. 4442/2016

Στο Παράρτημα II του ν. 4442/2016 (Α' 230), περί της έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, τροποποιείται η περ. 5, περί της έναρξης ισχύος των άρθρων 109 έως 205, προστίθεται περ. 6 και το Παράρτημα II διαμορφώνεται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Έναρξη ισχύος του ν. 4442/2016

Οι διατάξεις του παρόντος τίθενται σε ισχύ ως εξής:

1. τα άρθρα 1 έως 56 στις 7.12.2016, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4442/2016 (Α' 230),
2. τα άρθρα 57 έως 76 στις 17.1.2018, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4512/2018 (Α' 5),
3. τα άρθρα 77 έως 83 στις 14.6.2018, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4549/2018 (Α' 105),
4. τα άρθρα 84 έως 108 στις 29.7.2020, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4711/2020 (Α' 145),
5. τα άρθρα 109 έως 205 στις 17.4.2021, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4796/2021 (Α' 63),
6. τα άρθρα 206 έως 277 από τη δημοσίευσή τους, εκτός αν άλλως προβλέπεται σε επιμέρους διατάξεις, ιδίως των άρθρων 258, 267 και 277.».

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Άρθρο 26

Συμπερίληψη των Επιχειρηματικών Πάρκων Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας στους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και εγκατάσταση βιομηχανικών δραστηριοτήτων εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011

1. Η παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (Α' 143), περί του ορισμού των Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, τροποποιείται, ώστε να καταλαμβάνει, επιπλέον, τα Επιχειρηματικά Πάρκα Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας και η παρ. 4 του άρθρου 41 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων: οι χώροι που έχουν οργανωθεί ή θα οργανωθούν για την υποδοχή των δραστηριοτήτων του παρόντος Μέρους και περιλαμβάνουν Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.) που οργανώθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4458/1965 (Α' 33), Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.), Βιομηχανικά Πάρκα (ΒΙ.ΠΑ.), Βιοτεχνικά Πάρκα (ΒΙΟ.ΠΑ.), Τεχνοπόλεις και άλλες μορφές Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.), που οργανώθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2545/1997 (Α' 254), καθώς και τα Επιχειρηματικά Πάρκα των περ. α', β', γ', δ', ε' και ζ' της παρ. 1.».

2. Δραστηριότητες που πρόκειται να εγκατασταθούν εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 1, δεν υπόκεινται σε ειδικές διατάξεις, σχετικές με την τήρηση αποστάσεων από εγκαταστάσεις ή περιοχές που βρίσκονται εκτός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων.

Άρθρο 27

Χώροι οργάνωσης Επιχειρηματικών Πάρκων - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 3982/2011

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 3982/2011 (Α' 143), περί των χώρων ανάπτυξης Επιχειρηματικών Πάρκων, τροποποιείται, ώστε να καταλαμβάνει, επιπλέον, τα Επιχειρηματικά Πάρκα Εξυγίανσης και τα Επιχειρηματικά Πάρκα Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας, και η παρ. 1 του άρθρου 44 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τα Επιχειρηματικά Πάρκα των περ. α', β', γ', δ', ε' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 41 αναπτύσσονται σε

χώρους υποδοχής επιχειρήσεων, όπως ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 41. Κατά τη διαδικασία εκπόνησης, τροποποίησης και αναθεώρησης των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΓΠΣ) και Σχεδίων Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ) δεν μπορούν να τροποποιηθούν τα όρια, οι χρήσεις γης και οι όροι δόμησης των εγκεκριμένων Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ), χωρίς την σύμφωνη γνώμη του φορέα ανάπτυξης ή διαχείρισης του ΟΥΜΕΔ και των αρμόδιων υπηρεσιών που ενέκριναν την ανάπτυξη του ΟΥΜΕΔ.»

Άρθρο 28

Όροι δόμησης εντός Επιχειρηματικών Πάρκων - Τροποποίηση της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 3982/2011

Το δεύτερο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 3982/2011 (Α' 143), περί των όρων δόμησης εντός Επιχειρηματικών Πάρκων, τροποποιείται, ώστε να καταλαμβάνει, επιπλέον, τα Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής και η περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 52 διαμορφώνεται ως εξής:

«γ. Η επιτρεπόμενη κατ' όγκο εκμετάλλευση των οικοπέδων στα Επιχειρηματικά Πάρκα προκύπτει από την ακόλουθη σχέση:

(σ.ο.) = 7,00 x (σ.δ.), όπου (σ.δ.) ο αντίστοιχος συντελεστής δόμησης του οικοπέδου κατά περίπτωση και αφορά κτίρια ανεξάρτητα από το ύψος τους.

Κατ' εξαίρεση, για την ανέγερση βιομηχανικών κτιρίων και Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής (ΚΑΔ) είναι δυνατή, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥΠΟΘΑ): α) η υπέρβαση της επιτρεπόμενης κατ' όγκο εκμετάλλευσης του οικοπέδου σ.ο., με ανώτατη την τιμή που προκύπτει από την εφαρμογή της σχέσης (σ.ο.) = 7,50 x (σ.δ.), όπου (σ.δ.) ο αντίστοιχος συντελεστής δόμησης του οικοπέδου κατά περίπτωση και β) η καθ' ύψος υπέρβαση, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τα τριάντα δύο (32) μέτρα.»

Άρθρο 29

Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων Μεμονωμένων Μεγάλων Μονάδων - Τροποποίηση της παρ. 13 του άρθρου 56 του ν. 3982/2011

Στην παρ. 13 του άρθρου 56 του ν. 3982/2011 (Α' 143), περί της ανάπτυξης Επιχειρηματικών Πάρκων Μεμονωμένων Μεγάλων Μονάδων, τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο, ώστε να καταλαμβάνει, επιπλέον, μονάδες που ασκούν δραστηριότητες εφοδιαστικής, τροποποιείται το τρίτο εδάφιο, ώστε να αναφέρεται ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων αντί του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και η παρ. 13 του άρθρου 56 διαμορφώνεται ως εξής:

«13. Στις περιοχές όπου υπάρχουν ή πρόκειται να ιδρυθούν μεμονωμένες μεγάλες μονάδες, μπορεί να ιδρυθεί Επιχειρηματικό Πάρκο Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (ΕΠΜΜΜ). Ως μεμονωμένες μεγάλες μονάδες που υπάγονται στην παρούσα περίπτωση θεωρούνται

αυτές που ασκούν δραστηριότητες οι οποίες υπάγονται στο Δεύτερο Μέρος του παρόντος (άρθρα 17 έως 40) ή στον ν. 4302/2014 (Α' 255), περί δραστηριοτήτων εφοδιαστικής, και έχουν έκταση τουλάχιστον εκατόν πενήντα (150) στρέμματα για δραστηριότητες υψηλής όχλησης και εκατό (100) στρέμματα για δραστηριότητες μέσης όχλησης. Η διαδικασία καθορισμού, οριοθέτησης και οργάνωσης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος λειτουργίας και διαχείρισης αυτής της κατηγορίας των Επιχειρηματικών Πάρκων, καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 30

Ανάπτυξη Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης στην περιοχή Οινοφύτων του Νομού Βοιωτίας - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 56Α του ν. 3982/2011

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 56Α του ν. 3982/2011 (Α' 143), ως προς τα όρια του Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης στην περιοχή Οινοφύτων, αντικαθίσταται, μετά το πρώτο εδάφιο προστίθενται δύο νέα εδάφια και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η χαρακτηριζόμενη με την παρ. 1 περιοχή συνιστά Οργανωμένο Υποδοχέα Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ) της παρ. 4 του άρθρου 41, στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Στρατηγικών Παρεμβάσεων (ΟΣΣΠ) της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, για την αστική, κοινωνική, περιβαλλοντική και επιχειρηματική εξυγίανση της ευρύτερης περιοχής της Λεκάνης Απορροής Ασωπού (ΛΑΠ), για το οποίο έχει εκδοθεί η υπ' αρ. 16784/9.2.2018 κοινή απόφαση των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 609) και σε αυτήν μπορεί να ιδρυθεί αποκλειστικά και μόνο Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης (ΕΠΕ), τα όρια του οποίου θα καταλαμβάνουν κατά παρέκκλιση της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 56 μέρος ή το σύνολο της έκτασης που οριοθετείται με το τοπογραφικό διάγραμμα της παρ. 1, εξαιρουμένων τυχόν εκτάσεων, δασικών, αρχαιολογικών χώρων, ζωνών απαλλοτρίωσης σιδηροδρομικών γραμμών και οδών, συμπεριλαμβανομένου του πλάτους αυτών ή άλλων εκτάσεων που βάσει κείμενων διατάξεων απαγορεύεται να ενταχθούν σε επιχειρηματικό πάρκο. Γαίες υψηλής παραγωγικότητας μπορούν να συμπεριλαμβάνονται εντός των ορίων του ΕΠΕ και σε αυτές, εφόσον είναι αδόμητες, ασκούνται οι επιτρεπόμενες δραστηριότητες της γης υψηλής παραγωγικότητας, καθώς επίσης και η εκτέλεση κάθε έργου υποδομής του ΕΠΕ. Για τις ήδη δομημένες εκτάσεις αυτής της κατηγορίας επιτρέπονται όλες οι συμβατές με το ΕΠΕ δραστηριότητες.

Εκτάσεις για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση ανάπτυξης επιχειρηματικού πάρκου στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εξαιρούνται από την περιοχή της παρ. 1 του παρόντος άρθρου και η κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 47 για τις εκτάσεις αυτές, εκδίδεται κατά τις οικείες διατάξεις.

Τα όρια του Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης (ΕΠΕ) της παρούσης παραγράφου μπορούν να επεκταθούν και

πέραν της άνω οριοθετημένης εκτάσεως αποκλειστικά προς τις όμορες περιοχές που καθορίζονται στο εγκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) του πρώην Δήμου Σχηματαρίου Βοιωτίας (ΤΑΑΠΘ 607/31.12.2010) ως Ζώνες Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΒΙΠΑ, Ζώνη Ανάπτυξης Βιομηχανικών Δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης, Ζώνη Χονδρεμπορίου), στις οποίες υφίσταται Ατυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση (ΑΒΣ) και χρήζουν εξυγίανσης. Η επέκταση αυτή, που δεν μπορεί να υπερβεί το τριάντα τοις εκατό (30%) του εμβαδού της έκτασης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εγκρίνεται με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 47 του παρόντος νόμου.».

Άρθρο 31
Προϋποθέσεις εγκατάστασης εντός
Επιχειρηματικών Πάρκων - Τροποποίηση
της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3982/2011

Η παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3982/2011 (Α' 143), περί των περιπτώσεων απαλλαγής από άδεια εγκατάστασης, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Δεν απαιτείται έγκριση ή γνωστοποίηση για την εγκατάσταση δραστηριοτήτων των παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 17, σε Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙΠΕ) που έχουν οργανωθεί σύμφωνα με τον ν. 4458/1965 (Α' 33), σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (ΒΕΠΕ) που έχουν οργανωθεί σύμφωνα με τον ν. 2545/1997 (Α' 254), καθώς και σε Επιχειρηματικά Πάρκα που οργανώνονται σύμφωνα με τα άρθρα 41 έως 64. Ο φορέας της δραστηριότητας, πριν από την υποβολή αίτησης έγκρισης ή γνωστοποίησης λειτουργίας, υποχρεούται να έχει λάβει τη βεβαίωση συμβατότητας της παρ. 2 του άρθρου 54.».

Άρθρο 32
Εγκατάσταση βιομηχανικών δραστηριοτήτων

Στην εκτός σχεδίου περιοχή Αγίου Θωμά - ποταμού Ασωπού - σιδηροδρομικής γραμμής - όρους Πάρνηθος της Περιφερειακής Ενότητας Βοιωτίας, όπως αυτή προσδιορίζεται στο επισυναπτόμενο διάγραμμα της υπ' αρ. 69709/27.11.1976 απόφασης του Υπουργού Βιομηχανίας, επιτρέπεται, σύμφωνα με τις οικείες χωροταξικές διατάξεις, η εγκατάσταση ή μετεγκατάσταση βιομηχανικών - βιοτεχνικών μονάδων που κατατάσσονται στη Β' κατηγορία του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), σύμφωνα με την υπό στοιχεία 92108/1045/Φ.15/4.9.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3833), εφόσον αυτή γίνεται σε βιομηχανικές κτιριακές εγκαταστάσεις για τις οποίες είχε χορηγηθεί άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας και των οποίων η παραγωγική και οικονομική λειτουργία έχει διακοπεί.

Άρθρο 33
Παράταση των προσωρινών αδειών
των επιχειρήσεων έως την έγκριση
του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου -
Τροποποίηση της παρ. 15 του άρθρου 42
του ν. 4030/2011

Η παρ. 15 του άρθρου 42 του ν. 4030/2011 (Α' 249), περί της λειτουργίας δραστηριοτήτων σε περιοχές που

εκκρεμούν διαδικασίες τροποποίησης ή αναθεώρησης Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΓΠΣ), αντικαθίσταται ως εξής:

«15. Σε επαγγελματικά εργαστήρια με δραστηριότητες χαμηλής όχλησης (όπως αρτοποιεία, εργαστήρια ζαχαροπλαστικής) και συνεργεία οχημάτων τα οποία λειτουργούσαν καθ' οποιονδήποτε τρόπον πριν τη δημοσίευση του παρόντος και βρίσκονται σε περιοχές που εκκρεμούν διαδικασίες τροποποίησης ή αναθεώρησης του ΓΠΣ, εφόσον πληρούν τις ουσιαστικές προϋποθέσεις υγιεινής, πυρασφάλειας και αποδεδειγμένης λειτουργίας, χορηγείται προσωρινή άδεια μέχρι την έγκριση του τροποποιημένου ή αναθεωρημένου ΓΠΣ.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 34
Άδεια επαγγελματικής δραστηριότητας
στα μηχανήματα έργου - Προσθήκη παρ. 6
στο άρθρο 4 του ν. 3982/2011

Στο άρθρο 4 του ν. 3982/2011 (Α' 143), περί των προϋποθέσεων άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας στα μηχανήματα έργου προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Ειδικά για την απόκτηση άδειας επαγγελματικής δραστηριότητας στα μηχανήματα έργου, με την κοινή απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 5 και σε συνέχεια της διαδικασίας της παρ. 5, καθορίζονται ειδικότερες συναφείς επαγγελματικές δραστηριότητες εντός των επιμέρους ειδικοτήτων και ομάδων.».

Άρθρο 35
Εκσυγχρονισμός της αδειοδότησης
τεχνικών δραστηριοτήτων - Τροποποίηση
του άρθρου 5 του ν. 3982/2011

1. Οι παρ. 4, 5 και 7 του άρθρου 5 του ν. 3982/2011 (Α' 143) περί της έκδοσης αδειών και βεβαιώσεων αναγγελίας για την άσκηση τεχνικών δραστηριοτήτων αντικαθίστανται και το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5
Έκδοση αδειών και βεβαιώσεων αναγγελίας

1. Αρμόδιες για την έκδοση των αδειών που προβλέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 4, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι άδειες που αφορούν άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων για την εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση των ανελκυστήρων, είναι οι υπηρεσίες των Περιφερειών του τόπου επαγγελματικής εγκατάστασης του ενδιαφερόμενου ή, αν δεν υπάρχει επαγγελματική εγκατάσταση, του τόπου μόνιμης διαμονής του. Οι άδειες που εκδίδονται, αναρτώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3861/2010 (Α' 112).

2. Για την έκδοση των ως άνω αδειών ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει δικαιολογητικά σχετικά με τεκμηρίωση της γνώσης και της εμπειρίας του και υποβάλλεται σε εξετάσεις, όπως αυτά ρυθμίζονται στα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 4.

3. Οι άδειες εκδίδονται μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή της αίτησης, η οποία πρέπει να συνοδεύεται

από τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Αν για τη χορήγηση της άδειας απαιτείται εξέταση, η ως άνω προθεσμία είναι δύο (2) μήνες.

4. Οι εξετάσεις για την απόκτηση της άδειας από φυσικό πρόσωπο διενεργούνται, με επιφύλαξη του άρθρου 7, από μια ή περισσότερες τριμελείς εξεταστικές επιτροπές, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη στην έδρα της περιφέρειας. Κατ' εξαίρεση, για την εξυπηρέτηση των νήσων, επιτρέπεται η σύσταση εξεταστικών επιτροπών και εκτός της έδρας της οικείας περιφέρειας.

Οι εξεταστικές επιτροπές συγκροτούνται από έναν (1) υπάλληλο της αρμόδιας διεύθυνσης της περιφέρειας της παρ. 1, έναν (1) εκπρόσωπο του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ) και έναν (1) εκπρόσωπο της οικείας ομοσπονδίας. Εάν ο ΕΟΠΠΕΠ δεν ορίσει τον εκπρόσωπό του εντός της προθεσμίας που ορίζεται, στις επιτροπές συμμετέχει εκπρόσωπος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ). Οι εκπρόσωποι του ΕΟΠΠΕΠ ή του ΤΕΕ και της ομοσπονδίας προτείνονται με τους αναπληρωτές τους από τους φορείς αυτούς, ύστερα από πρόσκληση του οικείου περιφερειάρχη.

Εάν ο ΕΟΠΠΕΠ και στη συνέχεια το ΤΕΕ, καθώς και η ομοσπονδία, δεν ορίσουν τον εκπρόσωπό τους εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης, η εξεταστική επιτροπή συγκροτείται χωρίς τη συμμετοχή εκπροσώπου των φορέων αυτών, στη θέση του οποίου ορίζεται υπάλληλος της οικείας περιφέρειας.

Το έργο της εξεταστικής επιτροπής μπορεί να υποστηρίζεται χωρίς δικαίωμα ψήφου, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, και από ειδικό εμπειρογνώμονα του ΤΕΕ, εξειδικευμένο στο θεματικό αντικείμενο της εξεταστικής επιτροπής.

5. Οι υπηρεσίες της περιφέρειας που ασκούν τις προβλεπόμενες στην παρ. 1 αρμοδιότητες και οι εξεταστικές επιτροπές, οφείλουν να διαθέτουν ανεξαρτησία, αμεροληψία, ικανό προσωπικό, τις κατά περίπτωση αναγκαίες υποδομές για τη διενέργεια των εξετάσεων, καθώς και σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

Ειδικότερα, οι υπάλληλοι της περιφέρειας και ο εκπρόσωπος του ΕΟΠΠΕΠ ή του ΤΕΕ που μετέχουν στην εξεταστική επιτροπή, πρέπει να κατέχουν τίτλο σπουδών Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) ή Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΤΕΙ) συναφή προς το αντικείμενο της εξέτασης και ο εκπρόσωπος της οικείας ομοσπονδίας να έχει άδεια ή βεβαίωση αναγγελίας για τις επαγγελματικές δραστηριότητες που αφορούν στο επιμέρους αντικείμενο της εξεταστικής επιτροπής. Επίσης, τα μέλη των εξεταστικών επιτροπών πρέπει να έχουν λάβει την επιμόρφωση που προβλέπεται στην κοινή απόφαση της παρ. 7.

6. Η λειτουργία των εξεταστικών επιτροπών παρακολουθείται και υποστηρίζεται από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εσωτερικών, καθορίζονται οι ειδικότερες απαιτήσεις για την

ανεξαρτησία, αμεροληψία και ικανότητα των μελών των εξεταστικών επιτροπών, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου των αναφερομένων στην παρ. 1 υπηρεσιών και των εξεταστικών επιτροπών, η εξεταστέα ύλη, ο τρόπος και οι αναγκαίες υποδομές για τη διενέργεια των εξετάσεων, η διάρκεια, ο τρόπος και το περιεχόμενο της επιμόρφωσης των μελών των εξεταστικών επιτροπών, ο τύπος και το περιεχόμενο των εκδιδόμενων, σύμφωνα με την παρ. 1 αδειών και των βεβαιώσεων της παρ. 11, ο τρόπος παρακολούθησης και υποστήριξης των εξεταστικών επιτροπών από τον ΕΟΠΠΕΠ, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Κατ' εξαίρεση για τα μηχανήματα έργου, σε συνέχεια της διαδικασίας αντιστοίχισης αδειών δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 4, εξειδικεύονται με τις αποφάσεις του πρώτου εδαφίου και ειδικότερα θέματα άσκησης δραστηριοτήτων, ιδίως ως προς την εφαρμογή του κριτηρίου της προϋπηρεσίας εντός των επιμέρους ειδικοτήτων και ομάδων με βάση τη συνάφειά τους, τα οποία εφαρμόζονται κατ' αναλογία για το σύνολο των συμμετεχόντων στις διενεργούμενες εξετάσεις.

8. Αν σε μία (1) Περιφέρεια δεν έχει συγκροτηθεί εξεταστική επιτροπή ή αν παρά τη συγκρότηση αυτής υπάρχει αντικειμενική αδυναμία διενέργειας εξετάσεων, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να συμμετάσχει σε αντίστοιχες εξετάσεις που διενεργεί επιτροπή, η οποία ορίζεται, σύμφωνα με τις προβλέψεις της υπουργικής απόφασης που εκδίδεται δυνάμει της παρ. 9 του παρόντος άρθρου.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών μπορεί να ορίζεται εξεταστική επιτροπή μιας Περιφέρειας για τη διενέργεια εξετάσεων για πλείονες περιφέρειες.

10. Αν ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος προτίθεται να ασκήσει μία ή περισσότερες επαγγελματικές δραστηριότητες του άρθρου 3, είναι Διπλωματούχος Μηχανικός Πολυτεχνικής Σχολής Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης ή ισότιμης σχολής της αλλοδαπής σε γνωστικό αντικείμενο σπουδών το οποίο αντιστοιχεί σε επιμέρους πτυχές της δραστηριότητας της Μηχανικής και αυτό μπορεί να διαπιστώνεται αντικειμενικά, δεν υποχρεούται να εφοδιαστεί με την προβλεπόμενη στην παρ. 1 του άρθρου 4 άδεια, αλλά ακολουθείται η διαδικασία που ορίζεται στην κατωτέρω παρ. 11.

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται μετά από πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων, μπορούν να τίθενται περιορισμοί ως προς τη δυνατότητα άσκησης συγκεκριμένης επαγγελματικής δραστηριότητας σε περιπτώσεις εγκαταστάσεων ή τεχνικών έργων ή τμημάτων αυτών, των οποίων η σχεδίαση παρουσιάζει ιδιαίτερη πολυπλοκότητα (σύνθετα προβλήματα μηχανικής τα οποία δεν έχουν προφανή λύση, δηλαδή δεν μπορούν να επιλυθούν με ήδη αποδεκτές βέλτιστες πρακτικές ή ήδη εφαρμοζόμενες μεθοδολογίες ή διαδικασίες ή πρότυπα ποιότητας ή πρωτόκολλα ενεργειών ή συγκεκριμένους κώδικες, αλλά απαιτούν πρωτοτυπία στην ανάλυση) ή η λειτουργία τους παρουσιάζει ιδιαίτερη επικινδυνότητα για την ασφάλεια και το περιβάλλον στη βάση αξιόπιστων και αναγνωρισμένων επιστημονικών μελετών.

Τα προεδρικά διατάγματα του προηγούμενου εδαφίου εκδίδονται κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Τεχνικών Επαγγελματιών του άρθρου 10, η οποία λαμβάνεται μετά από γνωμοδότηση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, και προβλέπουν τις πρόσθετες προϋποθέσεις απόκτησης άδειας για την άσκηση των ως άνω επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

Σε κάθε περίπτωση, για το χειρισμό μηχανημάτων έργου ή για την καύση πυροτεχνημάτων, απαιτείται αντίστοιχη άδεια, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις προβλέψεις των παρ. 1 έως 9 του παρόντος άρθρου.

11. Ο ενδιαφερόμενος οφείλει να αναγγείλει εγγράφως στην αρμόδια αρχή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου την έναρξη άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, υποβάλλοντας ταυτόχρονα μαζί με τα διπλώματα ή πτυχία που αναφέρονται στο εδάφιο 1 της προηγούμενης παραγράφου και τη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, άδεια άσκησης επαγγέλματος ή αντίστοιχα τα δικαιολογητικά, που πιστοποιούν τη συνδρομή των αντικειμενικά διαπιστούμενων προϋποθέσεων, όπως αυτές προσδιορίζονται με τα προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 4 και της παρ. 2 του άρθρου 4Α.

Με την αναγγελία έναρξης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων και την υποβολή των ανωτέρω δικαιολογητικών, ο ενδιαφερόμενος ασκεί ελευθέρως τις αναγγελθείσες επαγγελματικές δραστηριότητες.

Η εν λόγω αρχή εξετάζει εντός μηνός τα υποβληθέντα δικαιολογητικά και εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, καταχωρεί εντός της ίδιας προθεσμίας τον ενδιαφερόμενο στο Μητρώο που προβλέπεται από το άρθρο 9 και εκδίδει σχετική βεβαίωση αναγγελίας.

Στη βεβαίωση αναγγελίας προσδιορίζονται οι επαγγελματικές δραστηριότητες, οι οποίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 4, επιτρέπεται να ασκούνται.

Εάν η αρμόδια αρχή διαπιστώσει ότι δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, με απόφαση της απαγορεύει στον ενδιαφερόμενο την άσκηση της ως άνω επαγγελματικής δραστηριότητας.

12. Οι ως άνω υπηρεσίες καταχωρούν τις άδειες και τις αναγγελίες στο Ενιαίο Μητρώο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9.

13. Ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει ανταποδοτικό παράβολο: α) για την έκδοση της άδειας ή της βεβαίωσης αναγγελίας, που κατατίθεται στον Ειδικό Τραπεζικό Λογαριασμό της Περιφέρειας που εκδίδει την άδεια ή τη βεβαίωση αναγγελίας και β) με επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 7, για τη συμμετοχή του στις εξετάσεις, όπου αυτές απαιτούνται, που κατατίθεται στον Ειδικό Λογαριασμό της Περιφέρειας διενέργειας των εξετάσεων.

14. Στα μέλη των επιτροπών και στους εμπειρογνώμονες που υποστηρίζουν το έργο τους καταβάλλεται αποζημίωση, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν. 3833/2010 (Α' 40), η οποία βαρύνει τον ως άνω Ειδικό Τραπεζικό Λογαριασμό της Περιφέρειας.

15. Το ύψος του παράβολου και ο τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης των μελών των εξεταστικών επιτρο-

πών καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων.

16. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), καθορίζεται η μορφή των Πιστοποιητικών που χορηγούνται από τον ΕΟΠΠΕΠ, υπό την ιδιότητά του ως φορέα πιστοποίησης κατά την έννοια των άρθρων 4 και 7 του Εκτελεστικού Κανονισμού 2015/2067 (ΕΕ L 301), σε φυσικά πρόσωπα που έχουν συμμετάσχει επιτυχώς σε εξετάσεις για την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας αναφορικά με τον σταθερό εξοπλισμό ψύξης, κλιματισμού και αντλιών θερμότητας, καθώς και τις μονάδες ψύξης σε φορτηγά ψυγεία και ρυμουλκούμενα ψυγεία που περιέχουν φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανά κατηγορία Πιστοποιητικού, η διαδικασία έκδοσης και ανάκλησης των Πιστοποιητικών, ο χρόνος ισχύος τους, η τήρηση Μητρώου των κατόχων Πιστοποιητικών, καθώς και τα ανταποδοτικά τέλη που καταβάλλονται στον ΕΟΠΠΕΠ από τους ενδιαφερόμενους για τη χορήγησή τους, και κάθε άλλο ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό χαρακτήρα θέμα.».

2. Οι τριμελείς εξεταστικές επιτροπές οι οποίες έχουν συγκροτηθεί με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη, βάσει της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 3982/2011, εφόσον στη σύνθεσή τους δεν συμμετέχουν εκπρόσωπος του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ) και εκπρόσωπος της οικείας ομοσπονδίας, εξακολουθούν να λειτουργούν με τη σημερινή σύνθεσή τους μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΛΕΓΧΟΙ ΤΗΣ ΔΙΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΓΟΡΑΣ, ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Άρθρο 36

Έλεγχος ηλεκτρονικών καταστημάτων - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4712/2020

Η περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4712/2020 (Α' 146), περί των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Διαχείρισης Πληροφοριών και Εποπτείας Ηλεκτρονικού Εμπορίου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δεδομένων, Στατιστικής Επεξεργασίας και Εποπτείας Ηλεκτρονικού Εμπορίου της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς (ΔΙ.Μ.Ε.Α.), τροποποιείται, ώστε, σε περίπτωση παράνομη εμπορίας ή διακίνησης αγαθών μέσω διαδικτυακών ιστοτόπων από ηλεκτρονικά καταστήματα («e-shops»), να διαγράφονται οριστικά και αμετάκλητα οι ιστότοποι που υποδεικνύει η ΔΙ.Μ.Ε.Α., και η παρ. 2 του άρθρου 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το Τμήμα Διαχείρισης Πληροφοριών και Εποπτείας Ηλεκτρονικού Εμπορίου είναι αρμόδιο για:

α) τη συλλογή στοιχείων και τη συγκέντρωση δεδομένων από τις Διευθύνσεις της μονάδας με τη συνεργασία της Διεύθυνσης Συντονισμού και Διοικητικής Υποστήριξης. Επιπλέον, συγκεντρώνει στοιχεία σχετικά με τον προγραμματισμό των ελέγχων, την ανάλυση κινδύνου, τις στατιστικές μελέτες και τα δελτία τύπου. Στο ως άνω σύστημα καταχωρούνται επιπλέον στοιχεία σχετικά με:

αα) τη διενέργεια ελέγχων και τη συγκρότηση κλιμακίων ελέγχου,

αβ) τον αριθμό και το είδος των καταγεγραμμένων παραβάσεων,

αγ) τον αριθμό και το ύψος των βεβαιωμένων προστίμων,

αδ) τον αριθμό και τη θεματολογία των κατατιθέμενων ενώπιον της ΔΙ.Μ.Ε.Α. προσφυγών/ενστάσεων,

β) τη συλλογή πληροφοριών και στοιχείων με κάθε νόμιμο τρόπο από τις συναρμόδιες και συνεργαζόμενες υπηρεσίες, τις ηλεκτρονικές πλατφόρμες και τους φορείς της αγοράς,

γ) την επικοινωνία με την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, καθώς και οποιαδήποτε υπηρεσία συλλογής και διαχείρισης πληροφοριών της Χώρας,

δ) την επικοινωνία με Πρεσβείες, υπηρεσίες και φορείς του εξωτερικού για θέματα αντιμετώπισης παράνομου εμπορίου, εκπαίδευσης, παροχής και ανταλλαγής τεχνολογίας,

ε) τη συνεργασία με ελεγκτικές υπηρεσίες και φορείς της αλλοδαπής για την αντιμετώπιση και την εξέταση θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος για την πάταξη του παράνομου εμπορίου,

στ) την εκπροσώπηση σε όργανα και υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιτροπές, διεθνείς οργανισμούς, ομάδες εργασίας για θέματα ελέγχου αγοράς και αντιμετώπισης παράνομου εμπορίου,

ζ) τον έλεγχο των πληροφοριών και των καταγγελιών, που αφορούν παράνομη εμπορία, τη διακίνηση αγαθών μέσω διαδικτυακών ιστοτόπων από ηλεκτρονικά καταστήματα («e-shops»), τη συλλογή αποδείξεων ή στοιχείων με τη βοήθεια κρατικών υπηρεσιών ή διεθνών οργανισμών ή νομικών/φυσικών προσώπων με έννομο συμφέρον, την άρση του τηλεφωνικού απόρρητου, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, προς τις αρμόδιες εταιρείες τηλεφωνίας, την αποδοχή εκθέσεων πραγ-

ματογνωμοσύνης από τους προαναφερθέντες φορείς που πιστοποιούν την παράνομη εμπορία, τη διακίνηση των αγαθών και την αποστολή εντολής προς την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), η οποία υποχρεούται να διαγράψει, οριστικά και αμετάκλητα, καταργώντας την όποια μελλοντική χρήση της διαγραφείσας διεύθυνσης ιστοσελίδας (url), κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης του εθνικού δικαίου, τους ιστότοπους που υποδεικνύει η ΔΙ.Μ.Ε.Α., καθώς και την ενημέρωση της Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας,

η) τη διαχείριση της πληροφοριακής εφαρμογής e - Καταναλωτής για την εξέλιξη των τιμών των αγαθών και υπηρεσιών:

ηα) σε επίπεδο λιανικής για τρόφιμα και ποτά, προϊόντα πρωτογενούς παραγωγής, βιομηχανικά προϊόντα, καύσιμα και υπηρεσίες που καταλήγουν στους καταναλωτές,

ηβ) για προϊόντα πρωτογενούς παραγωγής σε επίπεδο παραγωγού, προϊόντα πρωτογενούς παραγωγής σε επίπεδο χονδρικής και νωπά αλιεύματα σε ιχθυόσκαλες,

ηγ) την επεξεργασία στοιχείων για τη διαχρονική εξέλιξη τιμών και την εξαγωγή στατιστικών συμπερασμάτων,

ηδ) τη συλλογή και επεξεργασία στοιχείων τραπεζικών συναλλαγών,

ηε) την απάντηση σε αιτήματα κοινοβουλευτικού ελέγχου.».

Άρθρο 37

Διοικητικές κυρώσεις για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης απομιμητικών / παραποιημένων προϊόντων - Τροποποίηση της παρ. 5α του άρθρου 11 του ν. 3377/2005

Στο τέλος της παρ. 5α του άρθρου 11 του ν. 3377/2005 (Α' 202), περί των προστίμων για την διακίνηση και εμπορία απομιμητικών / παραποιημένων προϊόντων, προστίθεται εδάφιο για την περίπτωση της καθ' υποτροπή εμπορίας και διακίνησης απομιμητικών/παραποιημένων προϊόντων από ηλεκτρονικά καταστήματα («e-shops»), η ιστοσελίδα των οποίων διεγράφη από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών, και η παρ. 5α διαμορφώνεται ως εξής:

«5.α. Για τη διακίνηση και εμπορία απομιμητικών / παραποιημένων προϊόντων που υπόκεινται στον έλεγχο της ΔΙ.Μ.Ε.Α. επιβάλλονται τα κάτωθι πρόστιμα:

ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΠΡΟΣΤΙΜΟ που κλιμακώνεται αναλόγως του ποσοστού υπέρβασης των οριζόμενων ορίων (ποσά σε ΕΥΡΩ)
Για διακίνηση και Εμπορία απομιμητικών / παραποιημένων προϊόντων συνολικού αριθμού τεμαχίων έως 500	1%-25%, πεντακόσια (500) ευρώ 26%-50%, επτακόσια πενήντα (750) ευρώ 51%-75% χίλια (1.000) ευρώ >75% χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ
Για διακίνηση και εμπορία απομιμητικών / παραποιημένων προϊόντων συνολικού αριθμού τεμαχίων από 501 έως 1000	1%-25%, δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ 26%-50%, τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ 51%-75% τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ >75% πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ

Για διακίνηση και εμπορία απομιμητικών / παραπονημένων προϊόντων συνολικού αριθμού τεμαχίων από 1001 έως 3000	1%-25%, έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ 26%-50%, επτά χιλιάδες (7.000) ευρώ 51%-75% οχτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ >75% δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ
Για διακίνηση και εμπορία απομιμητικών / παραπονημένων προϊόντων συνολικού αριθμού τεμαχίων από 3001 έως 5000	1%-25% δέκα πέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ 26%-50%, είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ 51%-75% τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ >75% σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ
Για διακίνηση και εμπορία απομιμητικών / παραπονημένων προϊόντων συνολικού αριθμού τεμαχίων από 5001 και άνω	1%-25%, πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ 26%-50%, εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ 51%-75% ογδόντα χιλιάδες (80.000) ευρώ >75% εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ

Στην περίπτωση διαπιστωμένης διακίνησης και εμπορίας απομιμητικών / παραπονημένων προϊόντων, εκτός των προστίμων που επιβάλλονται σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα και εφόσον διαπιστωθεί και η έλλειψη παραστατικών εμπορίας και διακίνησης, ενημερώνεται και η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Στην περίπτωση διακίνησης απομιμητικών / παραπονημένων προϊόντων άνω των τριών χιλιάδων (3.000) τεμαχίων, πλην των ανωτέρω κυρώσεων, επιβάλλεται η κατάσχεση των μέσων διακίνησης των απομιμητικών / παραπονημένων προϊόντων.

Σε περίπτωση δεύτερης παράβασης για εμπορία και διακίνηση απομιμητικών / παραπονημένων προϊόντων από ηλεκτρονικά καταστήματα («e-shops»), η ιστοσελίδα των οποίων διεγράφη από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), κατ' εφαρμογήν της περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4712/2020 (Α' 146), εξαιτίας της πρώτης παράβασης και τα οποία λειτουργούν υπό διαφορετική διεύθυνση ιστοτόπου (url), και εφόσον η πρώτη παράβαση έχει καταστεί τελεσίδικη, το πρόστιμο διπλασιάζεται.».

Άρθρο 38

Εγκυρότητα πράξεων εκπροσώπησης ή διαχείρισης νομικών προσώπων - Τροποποίηση της παρ. 12 του άρθρου 3 του ν. 4156/2013

Η παρ. 12 του άρθρου 3 του ν. 4156/2013 (Α' 122), περί της εγκυρότητας των πράξεων εκπροσώπησης ή διαχείρισης νομικών προσώπων, αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Για την εγκυρότητα κάθε πράξης εκπροσώπησης ή διαχείρισης νομικού προσώπου, που είναι υπόχρεο εγγραφής στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), αρκούν η υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου του νομικού προσώπου, το ονοματεπώνυμό του, η περιγραφή της ιδιότητάς του και ο Κωδικός Αριθμός Καταχώρισης (Κ.Α.Κ.) της πράξης εκπροσώπησης ή διαχείρισης που έχει καταχωριστεί στο Γ.Ε.ΜΗ. Για τα νομικά πρόσωπα που δεν είναι υπόχρεα εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ., αρκούν η υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου του νομικού προσώπου, το ονοματεπώνυμό του, η περιγραφή της ιδιότητάς του και ο αριθμός πρωτοκόλλου της πράξης εκπροσώπησης ή διαχείρισης που έχει καταχωριστεί στο οικείο μητρώο εγγραφής του νομικού προσώπου.

Η απαίτηση εταιρικής σφραγίδας για την απόδειξη της εγκυρότητας πράξεων εκπροσώπησης ή διαχείρισης νομικού προσώπου που είναι υπόχρεο εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ., από πιστωτικά ιδρύματα, οργανισμούς κοινής ωφέλειας ή άλλους ιδιωτικούς φορείς απαγορεύεται και τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα και τον αριθμό επαναλήψεων της παράβασης. Το διοικητικό πρόστιμο επιβάλλεται από το αρμόδιο όργανο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή. Κατά της απόφασης επιβολής του διοικητικού προστίμου δύναται να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Η επιβολή του διοικητικού προστίμου δεν αποκλείει την αναζήτηση αποζημίωσης από το νομικό πρόσωπο από το οποίο απαιτήθηκε η εταιρική σφραγίδα, για κάθε θετική ή αποθετική ζημία που του προκλήθηκε.».

Άρθρο 39

Εγκυρότητα πράξεων εκπροσώπησης ή διαχείρισης ανωνύμων εταιρειών - Αντικατάσταση του άρθρου 88 του ν. 4548/2018

Το άρθρο 88 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί των πράξεων εκπροσώπησης των Ανωνύμων Εταιρειών (Α.Ε.), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 88

Πράξεις εκπροσώπησης εταιρείας

1. Για την εγκυρότητα κάθε πράξης εκπροσώπησης της εταιρείας αρκεί η υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου της, το ονοματεπώνυμό του, η αναφορά της ιδιότητάς του και ο Κωδικός Αριθμός Καταχώρισης (Κ.Α.Κ.) της πράξης ανάθεσης εκπροσώπησης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), χωρίς να απαιτείται χρήση της εταιρικής σφραγίδας.

2. Η απαίτηση εταιρικής σφραγίδας για την απόδειξη της εγκυρότητας πράξεων εκπροσώπησης ή διαχείρισης Α.Ε., που είναι υπόχρεο εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ., από πιστωτικά ιδρύματα, οργανισμούς κοινής ωφέλειας ή άλλους ιδιωτικούς φορείς, απαγορεύεται και τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο χιλίων (1.000) έως δέκα χιλιάδων

(10.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα και τον αριθμό επαναλήψεων της παράβασης. Το διοικητικό πρόστιμο επιβάλλεται από το αρμόδιο όργανο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή. Κατά της απόφασης επιβολής του διοικητικού προστίμου δύναται να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Η επιβολή του διοικητικού προστίμου δεν αποκλείει την αναζήτηση αποζημίωσης από την ανώνυμη εταιρεία, από την οποία απαιτήθηκε η εταιρική σφραγίδα για κάθε θετική ή αποθετική ζημία που της προκλήθηκε εξαιτίας της απαίτησης αυτής.»

Άρθρο 40
Εγκυρότητα πράξεων εκπροσώπησης
ή διαχείρισης εταιρειών περιορισμένης
ευθύνης - Αντικατάσταση του άρθρου 21
του ν. 3190/1955

Το άρθρο 21 του ν. 3190/1955 (Α' 91), περί της υπογραφής των διαχειριστών των Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 21
Υπογραφή διαχειριστών

1. Για κάθε πράξη διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας αρκεί η υπογραφή διαχειριστή, το ονοματεπώνυμό του, η αναφορά της ιδιότητάς του και ο κωδικός αριθμός καταχώρισης (Κ.Α.Κ.) της πράξης διορισμού διαχειριστή στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), χωρίς να απαιτείται χρήση της εταιρικής σφραγίδας.

2. Η απαίτηση εταιρικής σφραγίδας για την απόδειξη της εγκυρότητας πράξεων εκπροσώπησης ή διαχείρισης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, που είναι υπόχρεη εγγραφής στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), από πιστωτικά ιδρύματα, οργανισμούς κοινής ωφέλειας ή άλλους ιδιωτικούς φορείς, απαγορεύεται και τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο χιλίων (1.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα και τον αριθμό επαναλήψεων της παράβασης. Το διοικητικό πρόστιμο επιβάλλεται από το αρμόδιο όργανο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή. Κατά της απόφασης επιβολής του διοικητικού προστίμου δύναται να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Η επιβολή του διοικητικού προστίμου δεν αποκλείει την αναζήτηση αποζημίωσης από την εταιρεία από την οποία απαιτήθηκε η εταιρική σφραγίδα, για κάθε θετική ή αποθετική ζημία που της προκλήθηκε.»

Άρθρο 41
Καθορισμός αρμόδιας αρχής διαχείρισης
καταγγελιών και επιβολής κυρώσεων
για τις διασυνοριακές συναλλαγές -
Αντικατάσταση της παρ. 3 του άρθρου 30
του ν. 4141/2013

Η παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 4141/2013 (Α' 81), περί του διοικητικού ελέγχου καταγγελιών επί διασυνοριακών συναλλαγών, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αρμόδια αρχή για τη διαχείριση καταγγελιών που αφορούν στα άρθρα 3, 3α, 3β, 4, 6 και 7 του Κανονισμού (ΕΚ) 924/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Κοινότητα και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 2560/2001 (L 266) και στα άρθρα 7 και 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, για την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 924/2009 (L 94), και την επιβολή των σχετικών κυρώσεων, ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων επιβάλλεται σε βάρος του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, ο οποίος δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τις ως άνω διατάξεις, πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής, το ανώτατο όριο του προστίμου διπλασιάζεται. Κατά την επιμέτρηση του προστίμου λαμβάνονται ιδίως υπόψη και συνεκτιμώνται:

- α) η βαρύτητα της παράβασης,
- β) η συχνότητα αυτής,
- γ) η διάρκειά της,
- δ) οι ειδικές συνθήκες τέλεσής της,
- ε) ο βαθμός υπαιτιότητας, και
- στ) ο κύκλος εργασιών του παραβάτη.

Τα ποσά των προστίμων που επιβάλλονται, αποτελούν δημόσιο έσοδο και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. (ν.δ. 356/1974, Α' 90) και μπορεί να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ
ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 42
Σημαντικά Έργα Κοινού
Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος

1. Τα έργα ελληνικών επιχειρήσεων, που αποτελούν τμήμα των Σημαντικών Έργων Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος (Σ.Ε.Κ.Ε.Ε.), τα οποία εγκρίνονται σύμφωνα με την υπό στοιχεία 2014/С 188/02 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κριτήρια για την ανάλυση της συμβατότητας με την εσωτερική αγορά των κρατικών ενισχύσεων για την προώθηση της υλοποίησης σημαντικών έργων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος», δύναται να χρηματοδοτούνται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.), τηρουμένης της ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί κρατικών ενισχύσεων. Προϋπόθεση για την ένταξη στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος πριν από την ένταξη σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, είναι η βεβαίωση από την αρμόδια διαχειριστική αρχή ότι το έργο είναι επιλέξιμο για ένταξη σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα σε επόμενο στάδιο.

2. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων αποτελεί το εθνικό σημείο επαφής για την παρακολούθηση των Σ.Ε.Κ.Ε.Ε. Φορέας διαχείρισης των Σ.Ε.Κ.Ε.Ε. που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους, είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέων Βιομηχανίας, Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (Ε.Υ.Δ.Ε. Β.Ε.Κ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Για τα έργα που εντάσσονται εξ αρχής ή σε επόμενο στάδιο σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφορών (Ε.Σ.Π.Α.) 2014 - 2020 ή σε Πρόγραμμα του Ε.Σ.Π.Α. 2021 - 2027, οι αρμοδιότητες διαχείρισης και ελέγχου ασκούνται σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την ένταξη των έργων του παρόντος στο Π.Δ.Ε., για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο, καθώς και για τη διαδικασία χρηματοδότησής τους, τα δικαιολογητικά πληρωμής και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 43
Μεταβατική περίοδος του Εθνικού
Προγράμματος Ανάπτυξης - Τροποποίηση
του άρθρου 139 του ν. 4635/2019

Στο άρθρο 139 του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί της μεταβατικής περιόδου μέχρι την έναρξη της πρώτης προγραμματικής περιόδου του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.), τροποποιούνται ο τίτλος και το πέμπτο εδάφιο της παρ. 2, ώστε η παραπομπή στα άρθρα 119 και 339 του ν. 4412/2016 (Α' 147) να καταλαμβάνει τις παρ. 9 και 10 που προστέθηκαν με τον ν. 4782/2021 (Α' 31) και το άρθρο 139 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 139
Μεταβατική περίοδος

1. Μέχρι την έναρξη της πρώτης προγραμματικής περιόδου του Ε.Π.Α., η οποία λαμβάνει χώρα την 1.7.2021, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον συντονισμό των φορέων και των ενεργειών για την προετοιμασία του Ε.Π.Α. και τον προσδιορισμό των προγραμματικών στόχων της μεταβατικής περιόδου. Με όμοια απόφαση, μπορεί να ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη διαδικασία ένταξης έργων στο Π.Δ.Ε. για χρηματοδότηση από το εθνικό σκέλος του, τη διαδικασία παρακολούθησής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εγκρίνεται πρόγραμμα ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας μεταβατικής περιόδου για την κατάρτιση του Ε.Π.Α. και των προγραμμάτων του και την υποστήριξη έργων του εθνικού σκέλους, με δικαιούχο τη Δι.Δι.Ε.Π. και με περίοδο επιλεξιμότητας δαπανών που αρχίζει από την έναρξη ισχύος του παρόντος και λήγει ένα (1) έτος μετά την έναρξη της πρώτης προγραμματικής περιόδου. Με την εν λόγω απόφαση καθορίζεται ο προϋπολογισμός του προγράμματος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο έκτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 134 και μπορεί να προσδιορίζονται και άλλοι δικαιούχοι των ενεργειών.

Κατά την κατάρτιση και εφαρμογή του προγράμματος ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας μεταβατικής περιόδου δύναται να λαμβάνεται μέριμνα για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των ΟΤΑ α' και β' βαθμού. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις αναγκαίες ενέργειες που αφορούν: α) στην κατάρτιση, την ενημέρωση, τον σχεδιασμό και την έναρξη της υλοποίησης του Ε.Π.Α. και των προγραμμάτων του, β) στην υποστήριξη της υλοποίησης των Ειδικών Προγραμμάτων του άρθρου 110 του ν. 4497/2017 και γ) στην πραγματοποίηση των επιτόπιων επιθεωρήσεων της υποπαρ. 3 της παρ. Β' του άρθρου 129 του παρόντος. Η υλοποίηση του προγράμματος γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 119, την παρ. 8 του άρθρου 200 και το άρθρο 329 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και με ανάλογη εφαρμογή: α) της υπό στοιχεία 23451/ΕΥΣΣΑ 493/24.2.2017 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, χωρίς διάκριση υποπρογραμμάτων και χωρίς περιορισμό στον προϋπολογισμό κάθε κατηγορίας και β) της απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 48 του ν. 4314/2014 (Α' 265). Κατά την εφαρμογή του προγράμματος, η Δι.Δι.Ε.Π. και οι λοιποί οριζόμενοι δικαιούχοι μπορούν να χρησιμοποιούν τους καταλόγους προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ν. 4314/2014 για την εκτέλεση των αντίστοιχων ενεργειών.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να τροποποιείται το χρονοδιάγραμμα κατάρτισης, διαβούλευσης και έγκρισης του πρώτου Ε.Π.Α. και των επιμέρους προγραμμάτων του και να παρατείνεται η περίοδος επιλεξιμότητας δαπανών του προγράμματος ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας μεταβατικής περιόδου.»

Άρθρο 44
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου Οργανισμού
Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας - Τροποποίηση
της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1733/1987

Η παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1733/1987 (Α' 171), περί της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) διοικείται από εννεαμελές (9μελές) Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), που αποτελείται από τους εξής:

α. Δύο (2) εκπροσώπους του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

β. Δύο (2) νομικούς ειδικευμένους σε θέματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, έναν (1) ερευνητή από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΕΙ) ή ερευνητικό κέντρο με γνώσεις και εμπειρία σε θέματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ένα (1) στέλεχος της βιομηχανίας με εμπειρία και γνώσεις σε θέματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας και έναν (1) οικονομολόγο, οι οποίοι επιλέγονται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

γ. Έναν (1) τεχνικό επιστήμονα με γνώσεις και εμπειρία σε θέματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, που προτείνεται από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.).

δ. Έναν (1) εκπρόσωπο των εργαζομένων, ο οποίος εκλέγεται και ανακαλείται από το σύνολο των εργαζομένων στον Ο.Β.Ι. Αν δεν εκλεγεί, το Δ.Σ. συνεδριάζει νομικά και χωρίς τη συμμετοχή του εκπροσώπου αυτού.»

Άρθρο 45
Ρύθμιση μισθολογικών θεμάτων
του προσωπικού του Οργανισμού
Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας - Τροποποίηση
του άρθρου 65 του ν. 4409/2016

Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο του άρθρου 65 του ν. 4409/2016 (Α' 136), περί των αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών στο προσωπικό του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, αντικαθίστανται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 65
 Ρύθμιση μισθολογικών θεμάτων προσωπικού
 Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας

Ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ) εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων των νόμων 3833/2010 (Α' 40), 3845/2010 (Α' 65), 3899/2010 (Α' 212), 4024/2011 (Α' 226) και 4093/2012 (Α' 222). Αποδοχές που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως στο προσωπικό του ΟΒΙ, οποιασδήποτε κατηγορίας, κατά το διάστημα από 1.1.2010 μέχρι και την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4409/2016 (Α' 136), δεν αναζητούνται. Αποδοχές που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως από την επομένη της ημερομηνίας δημοσίευσης του ν. 4409/2016 και εφεξής, αναζητούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Οι παράγραφοι 3 και 4 του ίδιου άρθρου, εφαρμόζονται αναλόγως.»

Άρθρο 46
Έκδοση λοιπών εγκρίσεων, βεβαιώσεων
και πιστοποιητικών οικοδομικών αδειών -
Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 33
του ν. 4495/2017

Μετά από το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4495/2017 (Α' 167) περί της ηλεκτρονικής διαχείρισης των πράξεων εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών προστίθεται εδάφιο, ώστε να προβλέπεται ότι η ηλεκτρονική πλατφόρμα θα είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (Ε.Ψ.Π. - gov.gr), στο τέλος της παρ. 1 προστίθεται εδάφιο, ώστε ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, να δύναται με απόφασή του να επεκτείνει τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες σε περισσότερες πράξεις εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών, και η παρ. 1 του άρθρου 33 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης των πράξεων εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών του άρθρου 28, καθώς και η διαδικασία υποβολής και γνωμοδότησης των συμβουλίων των άρθρων 7, 12, 13, 20, 22, 24 διενεργείται αποκλειστικά ηλεκτρονικά, μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η υλοποίηση της οποίας μπορεί να ανατεθεί εν όλω ή εν μέρει σε φορέα που θα καθοριστεί με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η πλατφόρμα αυτή θα είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της δημόσιας διοίκησης (Ε.Ψ.Π. - gov.gr).

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται:

α) η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής των κατά περίπτωση δικαιολογητικών και στοιχείων της παρ. 1 του

άρθρου 40 και της παρ. 1 του άρθρου 41, καθώς και οι τεχνικές προδιαγραφές των ηλεκτρονικών αρχείων,

β) το πληροφοριακό σύστημα και οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχονται στους ενδιαφερόμενους και τους πολίτες,

γ) το πληροφοριακό σύστημα και οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχονται προς τις δημόσιες αρχές για την κατά τις διατάξεις του παρόντος έκδοση των αναγκαίων διοικητικών πράξεων,

δ) οι διαδικασίες και τεχνικές προδιαγραφές της ψηφιοποίησης του αρχείου των Υ.ΔΟΜ.,

ε) οι όροι πρόσβασης και διάθεσης στα πληροφοριακά συστήματα, στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες και πληροφορίες που αναφέρονται στο παρόν άρθρο,

στ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με την ηλεκτρονική εξυπηρέτηση των ενδιαφερομένων και των μηχανικών, με σκοπό την εξασφάλιση της διαφάνειας,

ζ) κάθε άλλο είδος γεωχωρικών δεδομένων που απαιτούνται για τον εντοπισμό της θέσης του ακινήτου,

η) το τέλος ανταπόδοσης για κάθε ηλεκτρονική υποβολή για την έκδοση των διοικητικών πράξεων αδειοδότησης.

Με την ίδια απόφαση δύναται να ορίζεται η υποχρέωση διενέργειας μέσω της πλατφόρμας της έκδοσης εγκρίσεων, βεβαιώσεων και πιστοποιητικών, που αφορούν σε κτίρια και εγκαταστάσεις, πέραν των αναφερόμενων στο πρώτο εδάφιο.»

Άρθρο 47
Χορήγηση προθεσμίας υλοποίησης
επενδυτικών σχεδίων

1. Σε επιχειρήσεις, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί σε αναπτυξιακού νόμου πριν από την έναρξη του ν. 3299/2004 (Α' 261), και ειδικότερα στους ν. 1262/1982 (Α' 70), ν. 1682/1987 (Α' 14) και ν. 1892/1990 (Α' 101) και έχουν καταστεί υπόχρεες επιστροφής της ληφθείσας επιχορήγησης, εξαιτίας της μη ολοκλήρωσης της επένδυσης εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας υλοποίησής της, παρέχεται προθεσμία τριών (3) ετών από την έκδοση της αναφερόμενης στην παρ. 2 βεβαιώσης για την υλοποίηση της επένδυσης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) υποβολή αίτησης του επενδυτή εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος στον οικείο φορέα υπαγωγής, συνοδευόμενης από επιχειρηματικό πλάνο ολοκλήρωσης της επένδυσης και θέσης αυτής σε παραγωγική λειτουργία, σύμφωνα με τα βασικά στοιχεία της απόφασης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στον κατά περίπτωση αναπτυξιακό νόμο,

β) προηγούμενη υλοποίηση ποσοστού τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της επένδυσης,

γ) υπεισέλευση στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο της επιχείρησης νέου ή νέων προσώπων, κατά ποσοστό τουλάχιστον ενενήντα τοις εκατό (90%), μετά από την έκδοση απόφασης επιστροφής της ληφθείσας επιχορήγησης, και

δ) προσκόμιση εγγυητικής επιστολής ή αποδεικτικού εμπράγματης εξασφάλισης για το ποσό της προς επιστροφή ληφθείσας επιχορήγησης, μετά τόκων και

εξόδων, μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης της περ. α) επί του ακινήτου της υπό ολοκλήρωση επένδυσης.

2. Από την κοινοποίηση στην οικεία φορολογική αρχή της βεβαίωσης συνδρομής των προϋποθέσεων της παρ. 1 από τον οικείο φορέα υπαγωγής αναστέλλονται η είσπραξη του βεβαιωθέντος χρέους, η λήψη αναγκαστικών μέτρων, καθώς και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του νομικού προσώπου και των ευθυνομένων αλληλεγγύως με αυτό φυσικών προσώπων, καθώς και κάθε αναγκαστικό μέτρο διοικητικής φύσεως μετά των προσαυξήσεων και επιβαρύνσεων της αρχικής επιχορήγησης εις βάρος της επιχείρησης και των φυσικών προσώπων που ευθύνονται αλληλεγγύως με την επιχείρηση έναντι του Δημοσίου για την καταβολή του βεβαιωθέντος, συνεπεία της ληφθείσας επιχορήγησης, ποσού. Η αναστολή δεν καταλαμβάνει τις ήδη επιβληθείσες κατασχέσεις στα χέρια τρίτων. Το Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα να εγγράφει υποθήκες σε περιουσιακά στοιχεία του νομικού προσώπου, των συνυπόχρεων προσώπων ή των εγγυητών, εφόσον η οφειλή δεν είναι διασφαλισμένη.

Η παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4174/2013 (Α' 170) δεν εφαρμόζεται και σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκδοθεί αποδεικτικό ενημερότητας, ούτε περιορισμένης ισχύος, διαρκούσης της αναστολής. Κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της ανωτέρω αναστολής αναστέλλεται ο χρόνος παραγραφής της απαίτησης του Δημοσίου και δεν συμπληρώνεται πριν την παρέλευση έτους από τη λήξη της αναστολής. Ποσά που αποδίδονται κατά τη διάρκεια της αναστολής με εκούσια ή αναγκαστική είσπραξη δεν επιστρέφονται. Η βεβαίωση συνδρομής των προϋποθέσεων της παρ. 1 εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος από τον οικείο φορέα υπαγωγής και από την έκδοσή της άρχεται η ανωτέρω τριετής προθεσμία ολοκλήρωσης.

3. Σε καμία περίπτωση η εφαρμογή της παρούσας δεν γεννά αξίωση του επενδυτή για λήψη τυχόν υπολειπόμενου εκ της αρχικής προβλεπόμενης επιχορήγησης ποσού, μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης της επένδυσης.

4. Κατόπιν της παρέλευσης της ανωτέρω προθεσμίας ολοκλήρωσης η επιχείρηση οφείλει να καταβάλει, σύμφωνα με το ν.δ. 356/1974 (Α' 90) περί Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, ολόκληρο το βεβαιωθέν κεφάλαιο της επιστρεπτέας επιχορήγησης μετά των τόκων, προστίμων και προσαυξήσεων, που έχουν επιβληθεί, υπολογιζόμενων μέχρι εξοφλήσεως.

Εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, ο οικείος φορέας υπαγωγής οφείλει να προχωρήσει, είτε αυτοδικαίως είτε κατόπιν σχετικής αίτησης από την επιχείρηση-φορέα της επένδυσης, σε έλεγχο υλοποίησης της επένδυσης επί τη βάση του υποβληθέντος επιχειρηματικού πλάνου της περ. α) της παρ. 1, σύμφωνα με τις διατάξεις του εκάστοτε ισχύοντος αναπτυξιακού νόμου.

Σε περίπτωση, κατά την οποία διαπιστωθεί η μη ολοκλήρωση της εν λόγω επένδυσης, το φυσικό πρόσωπο ή

πρόσωπα, που ασκούσαν εν τοις πράγμασι τη διαχείριση ή τη διοίκηση της επιχείρησης κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης της περ. α) της παρ. 1, ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με το νομικό πρόσωπο - φορέα της επένδυσης για την πληρωμή των τόκων, προστίμων και προσαυξήσεων της χρονικής περιόδου από την υποβολή της αίτησης της παρ. 1, μέχρι την ημέρα λήξης της τριετούς αναστολής.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κατά περίπτωση συναρμοδίου Υπουργού, δύναται να εξειδικεύονται τα αναφερόμενα στην παρ. 1 στοιχεία και αποδεικτικά, η διαδικασία υποβολής της αίτησης, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία του ελέγχου υλοποίησης της επένδυσης, καθώς επίσης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 48

Διαχείριση αναφορών, καταγγελιών και ερωτημάτων καταναλωτών - Τροποποίηση του άρθρου 13β του ν. 2251/1994

Ο τίτλος και το άρθρο 13β του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί διαχείρισης καταγγελιών από καταναλωτές, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13β

Διαχείριση αναφορών, καταγγελιών και ερωτημάτων καταναλωτών

1. Στη Γενική Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μπορούν να υποβάλλουν αναφορές και καταγγελίες περί παραβάσεων του παρόντος: α) καταναλωτές, β) ενώσεις καταναλωτών ή γ) τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που σύμφωνα με ειδικότερες διατάξεις νομιμοποιούνται προς τούτο. Η αξιολόγηση και ενδεχόμενη περαιτέρω διερεύνηση των καταγγελιών, που παραλαμβάνει η Γενική Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή γίνεται με βάση την εκτίμηση κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 140 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί διαχείρισης καταγγελιών σχετικά με τη δραστηριότητα οικονομικού φορέα ή εγκατάστασης. Εφόσον κριθεί αναγκαία η περαιτέρω διερεύνηση μιας αναφοράς ή καταγγελίας, η υπόθεση διεκπεραιώνεται σε εύλογο χρονικό διάστημα ανάλογα με το είδος της αναφοράς ή καταγγελίας.

2. Η Γενική Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή δεν είναι υποχρεωμένη να απαντά σε αιτήματα καταναλωτών υπό μορφή γνωμοδότησης ή σε ερωτήματα επί ιδιωτικής φύσεως υποθέσεων που δεν στοιχειοθετούν καταγγελίες παραβάσεων.

3. Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή δύναται, κατά το στάδιο διερεύνησης μιας αναφοράς ή καταγγελίας, να ζητήσει αιτιολογημένη γνώμη από τον Συνήγορο του Καταναλωτή, ο οποίος την παρέχει μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος.

4. Τα σχετικά με τη διαχείριση των αναφορών ή καταγγελιών από τη Γενική Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή ζητήματα καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 8 του άρθρου 140 του ν. 4512/2018.»

Άρθρο 49
Ανάθεση εξειδικευμένων υπηρεσιών
για την εκτέλεση συγχρηματοδοτούμενων
έργων - Τροποποίηση της παρ. 3
του άρθρου 128 του ν. 4412/2016

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 128 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί της ανάθεσης εξειδικευμένων υπηρεσιών για δημόσιες συμβάσεις, τροποποιείται, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να εφαρμόζεται η παρ. 2 και με συνολική αμοιβή μέχρι του ορίου των περ. β' και γ' του άρθρου 5 και με ανώτατο όριο το μηδέν και πέντε δέκατα (0,5%) της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ολικά ή μερικά, σε συγκεκριμένο έργο ή τμήμα έργου ή ομάδα έργων, που εκτελούνται από το Δημόσιο ή φορείς του δημοσίου τομέα και να ρυθμίζονται όλα τα σχετικά θέματα.

Ειδικά για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα που έχουν ενταχθεί σε Επιχειρησιακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς, η κοινή απόφαση του πρώτου εδαφίου εκδίδεται από τους Υπουργούς Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών και τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό.».

Άρθρο 50
Εκτέλεση υποχρεώσεων Οργανισμού
Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
προς την Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης

Οι υποχρεώσεις του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), μέχρι του ποσού του ενός εκατομμυρίου τετρακοσίων σαράντα μία χιλιάδων τετρακοσίων εβδομήντα επτά (1.441.477) ευρώ, προς την Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης (Ε.Β.Ζ.), από την επιδότηση μισθολογικού κόστους παραμεθόριων περιοχών, καταβάλλονται απευθείας στους δικαιούχους εργαζόμενους για την κάλυψη των υποχρεώσεων της εταιρείας προς το προσωπικό για το χρονικό διάστημα από 16.10.2019 έως 31.5.2021, κατά παρέκκλιση του άρθρου 87 του ν. 4706/2020 (Α' 136) και των περί παραγραφής διατάξεων. Οι πιστώσεις για την κάλυψη του ποσού αυτού βαρύνουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) και μεταφέρονται στον Ο.Α.Ε.Δ. μέσω του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Οι κάθε είδους ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στα καταβαλλόμενα ποσά ανά δικαιούχο βαρύνουν την εταιρεία. Εφόσον, για τη διεκδίκηση της απαίτησης της εταιρείας έχουν ασκηθεί ένδικα βοηθήματα ή μέσα τα οποία εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο, τα δύο πρώτα εδάφια εφαρμόζονται υπό την προϋπόθεση, ότι η εταιρεία παραιτείται από αυτά.

Τα ανωτέρω ποσά καταβάλλονται από τον Ο.Α.Ε.Δ. στον τραπεζικό λογαριασμό εκάστου δικαιούχου εργαζόμενου, όπως αυτός έχει γνωστοποιηθεί στη διαδικτυακή πύλη «www.aade.gr» της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και είναι αφορολόγητα, ανεκχώρητα και ακατάσχετα στα χέρια του Δημοσίου ή

τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, δύνανται να καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, ο χρόνος υποβολής των αιτήσεων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 51
Ρύθμιση για την αντιμετώπιση έκτακτων
αναγκών καθαριότητας και φύλαξης
του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου
με την επωνυμία «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας»

Η ισχύς του άρθρου 101 του ν. 4764/2020 (Α' 256), περί της δυνατότητας του Δήμου Λαμιέων της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας να προβαίνει σε ενέργειες καθαριότητας και φύλαξης των εγκαταστάσεων του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», παρατείνεται έως την 30ή.9.2021 και το άρθρο 101 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 101
 Ρύθμιση για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών καθαριότητας και φύλαξης του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19

Για την αντιμετώπιση του άμεσου κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και έως την 30ή.9.2021 ο Δήμος Λαμιέων της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας δύναται να προβαίνει σε ενέργειες καθαριότητας και φύλαξης των εγκαταστάσεων του ν.π.δ.δ. υπό την επωνυμία «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας» («Π.Ε.Λ.») του άρθρου 1 του ν. 214/1975 (Α' 259).».

Άρθρο 52
Διοικητική Επιτροπή Σημάτων - Τροποποίηση
της παρ. 2 του ν. 4072/2012

Η παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4072/2012 (Α' 86), περί της συγκρότησης της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων λειτουργεί σε τριμελή τμήματα, τα οποία συγκροτούνται από έναν (1) πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), ως πρόεδρο, έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ή Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), κατά προτίμηση πτυχιούχο νομικής, και έναν (1) υπάλληλο του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.), κατηγορίας ΠΕ ή ΕΕΠ, κατά προτίμηση πτυχιούχο νομικής, ως μέλη. Τα μέλη των τμημάτων της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων και τα ισάριθμα αναπληρωματικά αυτών, ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας

Καταναλωτή. Με πράξη του προέδρου των τμημάτων καθορίζονται οι εισηγητές στις υποθέσεις που εισάγονται προς εξέταση στα τμήματα της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων. Η κατανομή των υποθέσεων στα τμήματα της Επιτροπής καθορίζεται από τον αρχαιότερο πρόεδρο.

Στον πρόεδρο, τα μέλη και τον γραμματέα της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων καταβάλλεται αποζημίωση, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), από τον Ο.Β.Ι. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Β.Ι., καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για το ύψος και τον τρόπο καταβολής της αποζημίωσης αυτής.»

Άρθρο 53

Αποσπάσεις στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.)

1. Η απόσπαση προσωπικού που υπηρετεί, μόνιμα ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, στη Διεύθυνση Σημάτων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, πραγματοποιείται κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224) και κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων, με την ίδια σχέση εργασίας και με το ίδιο μισθολογικό καθεστώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176), με κοινοποίηση της απόφασης στην υπηρεσία του υπαλλήλου. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση και οι αποδοχές τους βαρύνουν τον Ο.Β.Ι.

2. Η απόσπαση ισχύει για δύο (2) έτη, με δυνατότητα παράτασης μια φορά για ίσο χρονικό διάστημα, ύστερα από αξιολόγηση των υποψηφίων από το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Ο.Β.Ι. Η απόσπαση διενεργείται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων υπαλλήλων, μετά από δημόσια πρόσκληση του Δ.Σ. του Ο.Β.Ι. και ολοκληρώνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά από εισήγηση του Δ.Σ. του Ο.Β.Ι.

Άρθρο 54

Παράταση της προθεσμίας της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 περί σύστασης Αναπτυξιακού Οργανισμού, προσαρμογής υφιστάμενων αναπτυξιακών εταιρειών και δικτύων ή συμμετοχής σε Αναπτυξιακούς Οργανισμούς

Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53), αναφορικά με τη λήψη απόφασης των δήμων, των περιφερειακών ενώσεων τους και των περιφερειών για τη σύσταση Αναπτυξιακού Οργανισμού, για την προσαρμογή των υφιστάμενων αναπτυξιακών ανωνύμων εταιρειών και των δικτύων δήμων ή περιφερειών στις διατάξεις του άρθρου αυτού ή για τη συμμετοχή τους σε Αναπτυξιακούς Οργανισμούς

παρατείνεται έως την 31η.12.2021 και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Έως την 31η.12.2021, οι δήμοι, οι περιφερειακές ενώσεις τους και οι περιφέρειες μπορούν να λάβουν αποφάσεις για τη σύσταση Αναπτυξιακού Οργανισμού, για την προσαρμογή των υφιστάμενων αναπτυξιακών ανωνύμων εταιρειών και των δικτύων δήμων ή περιφερειών στις διατάξεις του άρθρου αυτού ή για τη συμμετοχή τους σε Αναπτυξιακούς Οργανισμούς. Λειτουργούσες αναπτυξιακές εταιρείες των Ο.Τ.Α. και δίκτυα δήμων ή περιφερειών, που μετατρέπονται σε Αναπτυξιακούς Οργανισμούς, οφείλουν να προσαρμόζουν τη μετοχική τους σύνθεση κατά την παρ. 2. Μετά από τη μετατροπή αναπτυξιακής εταιρείας ή δικτύου σε Αναπτυξιακό Οργανισμό, οι τελευταίοι καθίστανται καθολικοί διάδοχοι. Αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. και δίκτυα, που λειτουργούν και δεν μετατρέπονται σε Αναπτυξιακούς Οργανισμούς, συνεχίζουν να λειτουργούν και να διέπονται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 121 και της παρ. 8 του άρθρου 265 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114). Για τις εταιρείες αυτές, δεν έχουν εφαρμογή τα άρθρα 3 και 4.»

Άρθρο 55

Μεταβίβαση στην Οικονομική Επιτροπή των δήμων και των περιφερειών της αρμοδιότητας λήψης απόφασης για την προσαρμογή των υφιστάμενων αναπτυξιακών ανωνύμων εταιρειών και των δικτύων δήμων ή περιφερειών στο άρθρο 2 του ν. 4674/2020 - Αντικατάσταση της περ. κ) της παρ. 1 του άρθρου 72 και της περ. ιθ) της παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 3852/2010

1. Η περ. κ) της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 (Α' 87), περί των αρμοδιοτήτων της Οικονομικής Επιτροπής των δήμων, αντικαθίσταται ως εξής:

«κ) Αποφασίζει για την ίδρυση ή συμμετοχή του δήμου σε Αναπτυξιακό Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) ή για την προσαρμογή υφισταμένων αναπτυξιακών ανωνύμων εταιρειών και δικτύων δήμων στις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 4674/2020.»

2. Η περ. ιθ) της παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 3852/2010, περί των αρμοδιοτήτων της Οικονομικής Επιτροπής των περιφερειών, αντικαθίσταται ως εξής:

«ιθ) Αποφασίζει για την ίδρυση ή συμμετοχή της περιφέρειας σε Αναπτυξιακό Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) ή για την προσαρμογή υφισταμένων αναπτυξιακών ανωνύμων εταιρειών και δικτύων περιφερειών στις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 4674/2020.»

Άρθρο 56

Αγροτική δραστηριότητα και διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας - Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 3874/2010

Οι περ. δ) και στ) της παρ. 1, περί του ορισμού της αγροτικής εκμετάλλευσης και της αγροτικής δραστη-

ριότητας, και η παρ. 4, περί της εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων φυσικών προσώπων, που απασχολούνται στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 (Α' 151), τροποποιούνται και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2

Ορισμοί - Δικαίωμα εγγραφής

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, οι παρακάτω ορισμοί έχουν αντίστοιχα την εξής έννοια:

α) Επαγγελματίας αγρότης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο, που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης.

αβ) Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευσή του τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του.

αγ) Λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του.

αδ) Είναι ασφαλισμένος ο ίδιος και η αγροτική του εκμετάλλευση, όπου απαιτείται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

αε) Τηρεί λογιστικά βιβλία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

β) Επαγγελματίας αγρότης θεωρείται και το απασχολούμενο στην αλιεία (θαλάσσια, εσωτερικών υδάτων, σπογγαλιεία, οστρακαλιεία, υδατοκαλλιέργεια) ενήλικο φυσικό πρόσωπο, εφόσον σωρευτικά:

βα) είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας και ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης, μισθωτής ή συμμετέχει, με οποιονδήποτε τρόπο, στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους εκτός από σκάφη υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιεργητικής εκμετάλλευσης. Το ως άνω φυσικό πρόσωπο ασχολείται με μία ή περισσότερες εκ των ανωτέρω δραστηριοτήτων τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτήν το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του,

ββ) προμηθεύεται ως ιδιοκτήτης ή συνιδιοκτήτης ή μισθωτής επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους καύσιμα θαλάσσης για την κίνηση του σκάφους του τουλάχιστον μία (1) φορά κάθε τρία (3) έτη και

βγ) είναι ασφαλισμένος, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Οι προϋποθέσεις της απόληψης του 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος και της προμήθειας καυσίμων θαλάσσης απαιτείται να συντρέχουν για τους ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών ολικού μήκους μέχρι έξι (6) μέτρα.

γ) Κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο ή το νομικό πρόσωπο που είναι:

γα) κύριος, συγκύριος ή νομέας αγροτικής εκμετάλλευσης.

γβ) μισθωτής ή αγρολήπτης της αγροτικής εκμετάλλευσης, εφόσον η μίσθωση ή η επίμορτη αγροληψία έχει

συναφθεί εγγράφως και έχει θεωρηθεί από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) ή

γγ) μισθωτής υδάτινης έκτασης προκειμένου για υδατοκαλλιέργεια.

δ) Αγροτική εκμετάλλευση είναι η μονάδα παραγωγής προς πώληση αγροτικών προϊόντων, όπως αυτά ορίζονται στην περ. ζ'. Στις δραστηριότητες της αγροτικής εκμετάλλευσης περιλαμβάνονται εκτός από την παραγωγή των προϊόντων και η αποθήκευση, τυποποίηση, συσκευασία και η τοποθέτηση μέχρι και του σταδίου της χονδρικής και λιανικής πώλησης αποκλειστικά των προϊόντων που παράγει η ίδια η μονάδα, καθώς και η πρώτη χωρική ή οικοτεχνική μεταποίησή τους, η θαλάσσια αλιεία, η αλιεία εσωτερικών υδάτων, η σπογγαλιεία, η οστρακαλιεία, η υδατοκαλλιέργεια, ως και η διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μικρότερη από πεντακόσια (500) KW και η λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων.

ε) Μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία, εκτός από τον κλάδο της αγροτικής οικονομίας, δραστηριοποιούνται και σε άλλους τομείς της οικονομίας.

στ) Αγροτική δραστηριότητα είναι κάθε επαγγελματική δραστηριότητα σε έναν τουλάχιστον από τους κλάδους της αγροτικής οικονομίας, δηλαδή της φυτικής, της ζωικής ή της θαλάσσιας αλιείας, της σπογγαλιείας, της οστρακαλιείας, της αλιείας εσωτερικών υδάτων και της υδατοκαλλιέργειας, που αποσκοπεί στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων, στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μικρότερη από πεντακόσια (500) KW, στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως δέκα (10) δωματίων και στη δασική παραγωγή. Ειδικά, για το εισόδημα που προκύπτει από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μικρότερη από πεντακόσια (500) KW, ο ως άνω ορισμός της αγροτικής δραστηριότητας ισχύει και για λόγους φορολόγησης του ως άνω εισοδήματος εφόσον, το πρόσωπο που πραγματοποιεί το εισόδημα είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, κατά την οικονομική χρήση στην οποία πραγματοποιήθηκε το εισόδημα αυτό.

ζ) Αγροτικά προϊόντα είναι τα προϊόντα του εδάφους, της κτηνοτροφίας, της θαλάσσιας αλιείας, της σπογγαλιείας, της οστρακαλιείας, της αλιείας εσωτερικών υδάτων, της υδατοκαλλιέργειας, της δασοπονίας, της θηραματοπονίας και των κάθε είδους εκτροφών και τα προϊόντα που προέρχονται από το πρώτο στάδιο επεξεργασίας ή μεταποίησης αυτών, καθώς και κάθε άλλο προϊόν που προέρχεται από την αγροτική εν γένει δραστηριότητα.

η) Αρχηγός αγροτικής εκμετάλλευσης είναι το φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει πλήρη δικαιπρακτική ικανότητα, είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τον ορισμό της περ. γ' και οικονομικά υπεύθυνο για την κανονική λειτουργία της (αστική και φορολογική ευθύνη). Στην περίπτωση εκμεταλλεύσεων νομικών προσώπων αρχηγός νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος.

2. Στο Μητρώο εγγράφονται οι επαγγελματίες αγρότες, καθώς και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, στα οποία περιλαμβάνονται και οι μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, που είναι αποδεδειγμένα κάτοχοι, με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο, αγροτικής εκμετάλλευσης στην Επικράτεια.

3. Αν η αγροτική εκμετάλλευση ανήκει λόγω συγκυριότητας ή συνεκμετάλλευσης σε περισσότερα πρόσωπα, έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο όλοι οι συγκύριοι ή συμμετέχοντες στην εκμετάλλευση, εφόσον είναι επαγγελματίες αγρότες, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 περ. α' και β' του άρθρου αυτού. Αν δεν έχουν τις προϋποθέσεις αυτές ή αν είναι νομικά πρόσωπα, έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο ως κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης.

4. Φυσικά πρόσωπα απασχολούμενα στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μικρότερη από πεντακόσια (500) KW ή στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως δέκα (10) δωματίων που δεν είναι ασφαλισμένα στον Ο.Γ.Α., έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, ως επαγγελματίες αγρότες, εφόσον πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις της περ. α) της παρ. 1. Αν ο επαγγελματίας αγρότης που είναι ασφαλισμένος στον Ο.Γ.Α. αλλάξει κλάδο κύριας ασφάλισης, λόγω λειτουργίας αγροτουριστικών μονάδων ή μονάδων διαχείρισης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, διατηρεί την εγγραφή του στο Μητρώο.

5. α) Για τους νεοεισερχόμενους στον αγροτικό τομέα, οι οποίοι έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, προκειμένου να χαρακτηριστούν ως επαγγελματίες αγρότες, δεν ισχύει το κριτήριο του εισοδήματος, που προβλέπεται στην υποπερ. αγ' της περ. α' της παρ. 1 και δεν απαιτείται να είναι ασφαλισμένοι στον Ο.Γ.Α., για δύο (2) συνεχή έτη από την έναρξη της αγροτικής δραστηριότητάς τους. Αρκεί οι ανωτέρω να προσκομίσουν στην αρμόδια υπηρεσία, υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην οποία να δηλώνουν ότι θα εγγραφούν στα Μητρώα του Ο.Γ.Α. και ότι, για τον σκοπό αυτόν, εντός έξι (6) μηνών, θα υποβάλλουν προς τον Ο.Γ.Α. σχετική αίτηση εγγραφής τους στα Μητρώα του και επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας, σύμφωνα με τις σχετικές προς τούτο διατάξεις του Ο.Γ.Α. Με τη συμπλήρωση των δύο (2) ετών, ο νεοεισερχόμενος υποχρεούται να προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του Ο.Γ.Α. Σε κάθε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, με υπαιτιότητά του, αναζητούνται και εισπράττονται εντόκως από το Δημόσιο όλα τα ωφελήματα, που ο νεοεισερχόμενος τυχόν αποκόμισε από την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

β) Για τους νεοεισερχόμενους στον αγροτικό τομέα, απασχολούμενους στην αλιεία, οι οποίοι έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, προκειμένου να χαρακτηριστούν ως επαγγελματίες αγρότες, δεν ισχύει το κριτήριο του εισοδήματος, που προβλέπεται στην υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 1 και δεν απαιτείται να είναι ασφαλισμένοι στον Ο.Γ.Α., για δύο (2) συνεχή έτη από την έναρξη της αγροτικής δραστηριότητάς τους. Αρκεί οι ανωτέρω να προσκομίσουν στην αρμόδια υπηρεσία, υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία να δηλώνουν ότι θα εγγραφούν στα Μητρώα του Ο.Γ.Α. και ότι, για τον σκοπό αυτόν, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών, θα υποβάλλουν προς τον Ο.Γ.Α. σχετική αίτηση εγγραφής τους στα Μητρώα του και επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας, σύμφωνα με τις σχετικές προς τούτο διατάξεις του Ο.Γ.Α.

Με τη συμπλήρωση των δύο (2) ετών, ο νεοεισερχόμενος υποχρεούται να προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του Ο.Γ.Α. Σε κάθε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, με υπαιτιότητά του, αναζητούνται και εισπράττονται εντόκως από το Δημόσιο όλα τα ωφελήματα, που ο νεοεισερχόμενος τυχόν αποκόμισε από την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.».

Άρθρο 57

Ορισμός Ειδικών Υπηρεσιών του ν. 4314/2014 ως Υπηρεσιών Διαχείρισης των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΤΠΑ και ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 132 του ν. 4635/2019

Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 132 του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί των Υπηρεσιών Διαχείρισης των Τομεακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΤΠΑ) και των Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ), τροποποιούνται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι επιμέρους αρμοδιότητες, που αφορούν τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των ΤΠΑ και ΠΠΑ ανατίθενται σε Υπηρεσίες Διαχείρισης που υποδεικνύονται ειδικά για τον σκοπό αυτόν από το αρμόδιο Υπουργείο ή Περιφέρεια, κατά την υποβολή του οικείου προγράμματος. Ως Υπηρεσίες Διαχείρισης μπορούν να ορίζονται και οι Ειδικές Υπηρεσίες των άρθρων 5, 7, 16, 53, 62 και 63 του ν. 4314/2014 (Α' 265), καθώς και η ΜΟΔ Α.Ε. Στην περίπτωση ορισμού Ειδικής Υπηρεσίας ως Υπηρεσίας Διαχείρισης, οι αρμοδιότητες που αφορούν το ΕΠΑ ανατίθενται με αντίστοιχη τροποποίηση της υπουργικής απόφασης, με την οποία ρυθμίζονται η διάρθρωση και οι αρμοδιότητές της. Στην πρόταση του φορέα κατάρτισης κατά την υποβολή του ΤΠΑ ή ΠΠΑ περιλαμβάνονται κατ'ελάχιστον η υπηρεσία ή ο φορέας που αναλαμβάνει τη διαχείριση, οι κατηγορίες έργων και δράσεων που αναλαμβάνονται και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός τους. Με την απόφαση έγκρισης του προγράμματος από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 125 του παρόντος, κατανέμεται στο Υπουργείο ή την Περιφέρεια ο προϋπολογισμός του οικείου προγράμματος και ορίζονται οι Υπηρεσίες Διαχείρισης, στις οποίες ανατίθεται η διαχείριση των αντίστοιχων πόρων.».

Άρθρο 58

Τεχνική Βοήθεια του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 134 του ν. 4635/2019

Η παρ. 4 του άρθρου 134 του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί εφαρμογής διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147) για τις ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας, που χρηματοδοτούνται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Το άρθρο 119, η παρ. 8 του άρθρου 200 και το άρθρο 329 του ν. 4412/2016 (Α' 147) εφαρμόζονται και για τις ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας, που χρηματοδοτούνται από το ΕΠΑ.».

Άρθρο 59 **Ενίσχυση διεθνών οργανισμών**

Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, δύναται να προσφέρει οικονομική υποστήριξη ή επιχορήγηση από τον τακτικό προϋπολογισμό του σε διεθνείς οργανισμούς, που έχουν φυσική παρουσία με δραστηριότητα στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως και παραλλήλως προς άλλες τυχόν προβλέψεις περί οικονομικής εισφοράς στον εκάστοτε οργανισμό.

Άρθρο 60 **Παράταση συμβάσεων διοικητικού προσωπικού ΙΔΟΧ εκπαιδευτικών μονάδων Υπουργείου Τουρισμού**

Οι συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου του διοικητικού προσωπικού των εκπαιδευτικών μονάδων του Υπουργείου Τουρισμού της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 2 του π.δ. 127/2017 (Α' 157), οι οποίοι απασχολούνται κατά την 24η Ιουνίου 2021 στις εν λόγω εκπαιδευτικές μονάδες, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους για διάστημα τριών (3) μηνών. Η παράταση των συγκεκριμένων συμβάσεων γίνεται κατά παρέκκλιση των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134) και δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές.

ΜΕΡΟΣ Γ' **ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

Άρθρο 61 **Άδεια παραγωγής αντισηπτικών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 - Παράταση ισχύος των παρ. 1 και 3 του άρθρου 5 του ν. 4681/2020**

Η ισχύς των παρ. 1 και 3 του άρθρου 5 του ν. 4681/2020 (Α' 74), ως προς τη χορήγηση άδειας παραγωγής αντισηπτικών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2021.

Άρθρο 62 **Επίλυση διαφορών επί δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας**

Η συζήτηση των αγωγών επί των διαφορών επί δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που προκύπτουν κατά την εκτέλεση επιμορφωτικών προγραμμάτων σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς με ελάχιστο ετήσιο προϋπολογισμό μεγαλύτερο των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000,00) ευρώ, προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την συμπλήρωση των κατά το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ.), προθεσμιών. Αναβολή της συζήτησης κατά το άρθρο 241 Κ.Πολ.Δ. δεν επιτρέπεται. Η απόφαση εκδίδεται υποχρεωτικά εντός εξήντα (60) ημερών από τη συζήτηση.

Άρθρο 63 **Δημόσιες συμβάσεις Υπουργείου Εξωτερικών - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση των άρθρων 443 και 447 του ν. 4781/2021**

1. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 443 του ν. 4781/2021 (Α' 31), περί των δημοσίων συμβάσεων του Υπουργείου

Εξωτερικών, αντικαθίστανται και το άρθρο 443 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 443 **Δημόσιες συμβάσεις**

1. Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί μελετών που αφορούν στις ανάγκες της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και αυτών που γίνονται στην Ελλάδα για λογαριασμό των Αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας, διενεργούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων, μετά από απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών και υπόκεινται στις νόμιμες υπέρ του Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις.

2. Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί μελετών που αφορούν Αρχές της Εξωτερικής Υπηρεσίας διενεργούνται μετά από έγκριση του Υπουργού Εξωτερικών. Αν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις ήσσονος αξίας, αυτές διενεργούνται με τη διαδικασία του άρθρου 49 του ν. 4782/2021 (Α' 32). Αν η αξία των δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών υπερβαίνει αυτών των δημοσίων συμβάσεων ήσσονος αξίας, αυτές διενεργούνται με τη διαδικασία του άρθρου 50 του ν. 4782/2021. Σε περίπτωση, που η αξία της σύμβασης υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, ζητούνται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή τρεις (3) τουλάχιστον προσφορές ή, αν τούτο είναι ανέφικτο, συντάσσεται εισήγηση του επικεφαλής της διπλωματικής ή προξενικής Αρχής η οποία φέρει ειδική προς τούτο αιτιολογία, κατόπιν πρόσκλησης η οποία αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα της Αρχής.

3. Για την εφαρμογή της παρ. 2, η Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής, καθώς και η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων όπου αυτή απαιτείται, μπορούν να συγκροτηθούν νόμιμα χωρίς την πρόβλεψη αναπληρωματικών μελών, όταν η σύνθεση της Αρχής της Εξωτερικής Υπηρεσίας δεν επιτρέπει τον ορισμό τους.

4. Οι εκτελούμενες, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί μελετών, απαλλάσσονται από κάθε κράτηση υπέρ του Δημοσίου και τρίτων.

5. Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί μελετών, που αφορούν στην ασφάλεια της Χώρας, οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των δημοσίων συμβάσεων, διενεργούνται μετά από απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών.».

2. Η παρ. 4 του άρθρου 447 του ν. 4781/2021, στην οποία περιέχεται εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Εξωτερικών, αναφορικά με συμβάσεις του Υπουργείου Εξωτερικών, αντικαθίσταται και διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, καθορίζονται οι διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών, που αφορούν στην ασφάλεια της Χώρας, οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των δημοσίων συμβάσεων.».

Άρθρο 64 **Οικονομικές ρυθμίσεις για τις Αρχές της Εξωτερικής Υπηρεσίας**

1. Αναλήψεις πιστώσεων για δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμούς μελετών, που αφορούν Αρχές της Εξωτερικής Υπηρεσίας και διενεργήθηκαν από τις 28.2.2021,

ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4781/2021 (Α' 31), μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές.

2. Συμψηφιστικά εντάλματα δαπανών Αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας έτους 2019, τα οποία δεν κατέστη δυνατόν να εκδοθούν, λόγω των έκτακτων μέτρων που ελήφθησαν τον Μάρτιο 2020 προς περιορισμό εξάπλωσης της πανδημίας του κορονοϊού COVID-19, δύνανται να εκδοθούν χωρίς να μεσολαβήσει η ανατροπή των σχετικών αποφάσεων ανάληψης οικονομικής υποχρέωσης έτους 2019 και η εκ νέου ανάληψή τους το οικονομικό έτος 2020.

Άρθρο 65

Μείωση συντελεστών Φ.Π.Α. στις νήσους Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο

1. Η παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 2859/2000 (Α' 248) τροποποιείται ως ακολούθως:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, είναι δυνατή η μείωση κατά τριάντα τοις εκατό (30%) των συντελεστών του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) για τα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο, εφόσον:

α) έχουν συσταθεί και λειτουργούν εντός της περιφέρειάς τους κέντρα και δομές της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4375/2016 (Α' 51), όπως αυτό προκύπτει από σχετική βεβαίωση, που εκδίδεται από την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, και

β) πρόκειται για αγαθά τα οποία, κατά τον χρόνο που ο φόρος γίνεται απαιτητός:

αα) βρίσκονται στα νησιά αυτά και παραδίδονται από υποκείμενο στον φόρο που είναι εγκατεστημένο στα νησιά αυτά,

ββ) πωλούνται με προορισμό τα νησιά αυτά από υποκείμενο στον φόρο, εγκατεστημένο σε οποιοδήποτε μέρος του εσωτερικού της Χώρας, προς αγοραστή υποκείμενο ή προς μη υποκείμενο στον φόρο νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο στα νησιά αυτά,

γγ) αποστέλλονται ή μεταφέρονται προς υποκείμενο στον φόρο ή προς μη υποκείμενο στον φόρο νομικό πρόσωπο που είναι εγκατεστημένο στα νησιά αυτά, στο πλαίσιο της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών,

δδ) εισάγονται στα νησιά αυτά.

Η απόφαση του πρώτου εδαφίου ανακαλείται αυτοδικαίως εντός τριών (3) μηνών από την παύση λειτουργίας κέντρου ή δομής της περ. α'.

Η μείωση των συντελεστών δεν ισχύει για τα καπνοβιομηχανικά προϊόντα και τα μεταφορικά μέσα.»

2. Η παρ. 4α του άρθρου 21 του ν. 2859/2000, περί του υπολογισμού του μέσου ετήσιου αριθμού φιλοξενομένων για τη μείωση των συντελεστών του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) για τα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο, καταργείται.

3. Το παρόν ισχύει από την 1η.7.2021.

Άρθρο 66

Πολυετείς υποχρεώσεις - Αντικατάσταση της παρ. 8 του άρθρου 67 του ν. 4270/2014

1. Η παρ. 8 του άρθρου 67 του ν. 4270/2014 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«8.α. Εφόσον οι αναλαμβανόμενες υποχρεώσεις αφορούν σε προμήθεια, παροχή υπηρεσιών, μισθώσεις και εκτέλεση δημοσίων έργων του Τακτικού Προϋπολογισμού και προβλέπεται να βαρύνουν τμηματικά ή εξ ολοκλήρου αποκλειστικά το επόμενο οικονομικό έτος ή τα επόμενα οικονομικά έτη, δεν απαιτείται η έκδοση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης για το τρέχον έτος.

β. Στις περιπτώσεις αυτές, μετά την έκδοση της πολυετούς έγκρισης και πριν από τη διενέργεια των σχετικών διαγωνιστικών διαδικασιών, εκδίδεται βεβαίωση του προϊστάμενου οικονομικών υπηρεσιών του οικείου φορέα, κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματός του διατάκτη, η οποία περιλαμβάνει κατ' αναλογία τα στοιχεία των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 3 του π.δ. 80/2016 (Α' 145). Η βεβαίωση αυτή αναρτάται στον διαδικτυακό χώρο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», λαμβάνει μοναδικό αριθμό διαδικτυακής ανάρτησης (ΑΔΑ) που αναγράφεται στο σώμα αυτής και μνημονεύεται στο προοίμιο κάθε διοικητικής πράξης, που σχετίζεται με την πραγματοποίηση της δαπάνης. Η παράλειψη μνείας της βεβαίωσης στο ανωτέρω προοίμιο επιφέρει ακυρότητα των σχετικών διοικητικών πράξεων.

γ. Σε περίπτωση έγγραφης άρνησης παροχής της ανωτέρω βεβαίωσης, για λόγους που ανάγονται στη νομιμότητα, ακολουθείται, κατ' αναλογία, η διαδικασία της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του π.δ. 80/2016 (Α' 145).

δ. Με την έναρξη του οικονομικού έτους εντός του οποίου επιβαρύνεται ο προϋπολογισμός του φορέα για την πραγματοποίηση της δαπάνης που αφορά η πολυετής έγκριση, εκδίδεται άμεσα και κατά προτεραιότητα η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης.»

2. Το άρθρο 39 του ν. 4701/2020 (Α' 128), με το οποίο προστέθηκε η παρ. 8 στο άρθρο 67 του ν. 4270/2014, καταργείται από την έναρξη ισχύος του.

Άρθρο 67

Εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.), της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (Γ.Δ.Ε.Σ.Π.) της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών και του προσωπικού που υπηρετεί σε θέσεις Επιθεωρητών - Ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.)

1. Για την αναβάθμιση του ελεγκτικού έργου, οι υπάλληλοι που κατέχουν οργανική θέση στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.), στη Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (Γ.Δ.Ε.Σ.Π.) της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών και οι υπάλληλοι που υπηρετούν με απόσπαση σε θέσεις Επιθεωρητών-Ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.) δύνανται, πέραν της επιμόρφωσης που παρέχεται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, να επιμορφώνονται στο αντικείμενο είτε της εφαρμοσμένης ελεγκτικής - λογιστικής, είτε της δημόσιας ελεγκτικής λογιστικής είτε του εσωτερικού ελέγχου, ικανοποιώντας τις απαιτήσεις εκπαιδευτικής επάρκειας

για την άσκηση του επαγγέλματος του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή ή του εσωτερικού ελεγκτή, αντίστοιχα.

2. Η παραπάνω επιμόρφωση παρέχεται από φορείς που παρέχουν, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, πιστοποιημένη σχετική επαγγελματική επιμόρφωση και κατάρτιση.

3. Οι δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή του παρόντος καλύπτονται από πιστώσεις του Υπουργείου Οικονομικών και της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, αντίστοιχα.

4. Οι υπάλληλοι, που κάνουν χρήση της δυνατότητας της παρ. 1, δεσμεύονται να εκτελούν τα καθήκοντά τους στη Γ.Δ.Ε.Σ.Π., στη Γ.Δ.Δ.Ε. και στη Μονάδα Επιθεωρήσεων και Ελέγχων (Μ.Ε.Ε.) της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, για πέντε (5) έτη μετά την απόκτηση του σχετικού πιστοποιητικού επιμόρφωσης. Για τον υπολογισμό της πενταετούς υποχρεωτικής παραμονής του υπαλλήλου στη Γ.Δ.Ε.Σ.Π. ή στη Γ.Δ.Δ.Ε. και στη Μ.Ε.Ε., λαμβάνεται υπόψη μόνο ο χρόνος απουσίας του υπαλλήλου, λόγω άδειας που αποτελεί πραγματικό χρόνο δημόσιας υπηρεσίας. Σε περίπτωση που από υπαιτιότητα του υπαλλήλου δεν τηρηθεί η ανωτέρω υποχρέωση, το κόστος της εκπαίδευσης καταλογίζεται, με απόφαση του αρμόδιου διατάκτη, και αναζητείται υποχρεωτικά, ως αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό.

5. Ο αριθμός των υπαλλήλων, που δύνανται κάθε χρόνο να λάβουν την παραπάνω εκπαίδευση, ο τρόπος επιλογής αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών και με απόφαση του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας για τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές της.

Άρθρο 68

Παράταση προθεσμίας για τη γνωμοδότηση σχετικά με το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας - Τροποποίηση των παρ. 9 και 15 του άρθρου 18 του ν. 4354/2015

1. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 4354/2015 (Α' 176) τροποποιείται ως προς την καταληκτική ημερομηνία και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Η Επιτροπή οφείλει να ολοκληρώσει το έργο που περιγράφεται στις περ. α' και β' της παρ. 2 και να υποβάλει σχετική γνωμοδότηση, συνοδευόμενη από αναλυτική μελέτη, σύμφωνα με την ως άνω περιγραφή του έργου της στους συναρμόδιους Υπουργούς έως τις 30.5.2018, καθώς και από προκαταρκτική ποσοτικοποίηση της εκτιμώμενης επίπτωσης της εν λόγω γνωμοδότησης. Οι συναρμόδιοι Υπουργοί επεξεργάζονται τη γνωμοδότηση και παρέχουν σχετικές οδηγίες. Επί τη βάση των ανωτέρω οδηγιών, η Επιτροπή οφείλει να ολοκληρώσει το έργο που περιγράφεται στην περ. γ' της παρ. 2 και να υποβάλλει τελική γνωμοδότηση στους συναρμόδιους Υπουργούς έως τις 31.8.2021. Η διάρκεια λειτουργίας της συσταθείσας με την υπ' αρ. 2/14511/0004/12.3.2018 κοινή υπουργική απόφαση (ΑΔΑ: 728ΖΗΜ3Ξ), Επιτροπής, όπως έχει τροποποιηθεί

με τις υπ' αρ. 2/56353/0004/22.11.2018 (ΑΔΑ: 63ΓΑΗ ΑΞ0) και 35114 ΕΞ 2020/1.4.2020 (ΥΟΔΔ 323) αποφάσεις παρατείνεται ως την ως άνω ημερομηνία.».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 15 του άρθρου 18 του ν. 4354/2015 (Α' 176) τροποποιείται ως προς την καταληκτική ημερομηνία και η παρ. 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«15. Στα μέλη και τους γραμματείς της Επιτροπής του παρόντος άρθρου, η οποία συγκροτήθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 396 του ν. 4512/2018 (Α' 5), καθορίζεται, από την ημερομηνία συγκρότησης, αποζημίωση κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176) με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Η απόφαση αυτή ισχύει έως τις 31.8.2021.».

Άρθρο 69

Εξόφληση οφειλών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης προς προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση του άρθρου 42 του ν. 4753/2020

1. Στο άρθρο 42 του ν. 4753/2020 (Α' 227) μετά τις λέξεις «του Προϋπολογισμού» διαγράφονται οι λέξεις «του οικονομικού έτους 2020» και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 42

Εξόφληση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό οφειλών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης προς προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας

Οφειλές των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 της παρ. 1 του ν. 4270/2014 (Α' 143) προς προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες προκύπτουν από την εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 58 του ν. 4075/2012 (Α' 89) και αφορούν λογαριασμούς καταλάωσης ηλεκτρικής ενέργειας που εκδόθηκαν αποκλειστικά για τις χρήσεις 2018 και 2019, εξοφλούνται σε βάρος των πιστώσεων των ΑΛΕ 2420201002 «Δαπάνες πληρωμής οφειλών ηλεκτρικής ενέργειας φορέων Κεντρικής Διοίκησης (παρ. 8 του άρθρου 58 του ν. 4075/2012)» και 2390289002 «Έξοδα από εξόφληση υποχρεώσεων ηλεκτρικής ενέργειας φορέων Γενικής Κυβέρνησης (παρ. 8 του άρθρου 58 του ν. 4075/2012)» του Ειδικού Φορέα 1023-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες», με μεταφορά πιστώσεων από το αποθεματικό της παρ. 1 του άρθρου 59 του ν. 4270/2014 (Α' 143) του Προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης.».

2. Ως ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρ. 1 ορίζεται η 18η Νοεμβρίου 2020, ημερομηνία θέσεως σε ισχύ του ν. 4753/2020.

Άρθρο 70

Οδοιπορικά έξοδα στελεχών Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής

1. Επιτρέπεται, για τα οδοιπορικά έξοδα που εξοφλούνται μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, η χορήγηση προκαταβολής στα στελέχη του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.) έως ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του δικαιούμενου ποσού για την αντιμετώπιση των εξόδων

μετάθεσης, απόσπασης ή εκτέλεσης υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης.

2. Τα οδοιπορικά έξοδα των στελεχών Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., τα οποία αφορούν σε δράση που έχει ενταχθεί σε ευρωπαϊκό συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, δεν συμψηφίζονται με οφειλές του μετακινούμενου προς το Δημόσιο.

3. Επί των οδοιπορικών εξόδων της παρ. 1 επιβάλλονται κρατήσεις υπέρ του Ειδικού Κλάδου Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων Μετοχικού Ταμείου Ναυτικής (Ε.Κ.Ο.Ε.Μ.Ν.), του Ειδικού Λογαριασμού Αλληλοβοήθειας Ναυτικής (Ε.ΛΟ.Α.Ν.) και του Ταμείου Αρωγής Λιμενικού Σώματος (Τ.Α.Λ.Σ.), όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 του π.δ. 200/1993 (Α' 75) και στην παρ. 4 του άρθρου 9 του β.δ. 160/1970 (Α' 44).

4. Οι δόκιμοι που φοιτούν στις Σχολές «Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.», δύναται να αποσπώνται, κατόπιν εισήγησης του αρμοδίου Υπαρχηγού για τον Κλάδο Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και απόφαση του Αρχηγού Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. προς ενίσχυση λιμενικών αρχών και πλοίων σκαφών Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ., για εκπαιδευτικούς σκοπούς στο πλαίσιο πρακτικής άσκησης και για χρονικό διάστημα μέχρι έξι (6) μήνες. Σε αυτήν την περίπτωση αποζημιώνονται, σύμφωνα με την υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 15 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94) για τα μόνιμα εν ενεργεία στελέχη.

Άρθρο 71

Πλωτές εξέδρες για ερευνητικούς σκοπούς - Προσθήκη παρ. 15 στο άρθρο 13Α του ν. 2971/2001

Προστίθεται παρ. 15 στο άρθρο 13Α του ν. 2971/2001 (Α' 285) ως εξής:

«15. α) Επιτρέπεται, με αίτηση του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης του λιμένα προς το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κατόπιν απόφασης του αρμοδίου οργάνου του, η έναντι οικονομικού ανταλλάγματος προσωρινή τοποθέτηση πλωτών εξεδρών επιφανείας μέχρι εξακοσίων (600) τετραγωνικών μέτρων, εντός θαλάσσιας ζώνης λιμένα (Θ.Ζ.Λ.), για ένα (1) έτος, με δυνατότητα παράτασης μέχρι επιπλέον δύο (2) έτη, αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς.

β) Για την τοποθέτηση και χρήση της πλωτής εξέδρας εκδίδεται απόφαση του Γενικού Διευθυντή Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων ή, εφόσον δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133), του Γενικού Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κατόπιν γνώμης της αρμόδιας λιμενικής αρχής και ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και, αποκλειστικά ως προς τον ερευνητικό σκοπό, της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

γ) Με την απόφαση της περ. β' καθορίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής οι ειδικότερες λεπτομέρειες για την τοποθέτηση και χρήση της πλωτής εξέδρας και ιδίως, λεπτομέρειες που αφορούν σε όρους και σε τεχνικά ζη-

τήματα ή προδιαγραφές που πρέπει να πληροί, στο οικονομικό αντάλλαγμα, στο χρονικό διάστημα τοποθέτησής της, στη συντήρηση, στην απομάκρυνσή της και στις συνθήκες πρόσβασης σε αυτήν από και προς την ξηρά.

δ) Για την έκδοση της απόφασης της περ. β' οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, δύναται να ζητούν την προσκόμιση επιπλέον στοιχείων, πιστοποιητικών, βεβαιώσεων ή άλλων εγγράφων ιδίως, για την τήρηση προδιαγραφών ασφαλείας, ευστάθειας και άλλων τεχνικών προδιαγραφών.».

Άρθρο 72

Δυνατότητα παράτασης επιδότησης ανέργων ναυτικών - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου τεσσαρακοστού της από 1.5.2020 Π.Ν.Π., η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020

Η παρ. 4 του άρθρου τεσσαρακοστού της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104), τροποποιείται ως προς το χρονικό διάστημα της παράτασης και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, δύναται να καθορίζονται οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος, καθώς και να παρατείνεται η διάρκεια ισχύος του για χρονικό διάστημα, που δεν υπερβαίνει την 30ή.6.2021, εφόσον εξακολουθούν να υφίστανται οι αρνητικές συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.».

Άρθρο 73

Μέτρα στήριξης ναυτικής εργασίας - Τροποποίηση των παρ. 7, 8 και 9 του άρθρου 16 του ν. 4770/2021

Οι παρ. 7, 8 και 9 του άρθρου 16 του ν. 4770/2021 (Α' 15) τροποποιούνται ως προς την καταληκτική ημερομηνία των προθεσμιών και διαμορφώνονται ως εξής:

«7. Στην περίπτωση, που η σύμβαση ναυτολόγησης των ναυτικών έχει τεθεί ή τίθεται σε αναστολή, τα επιδόματα εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων 2021 καταβάλλονται μειωμένα αναλογικά από τον υπόχρεο πλοιοκτήτη - εφοπλιστή, λαμβάνοντας υπόψη για τον υπολογισμό τους τον χρόνο διάρκειας της σύμβασης ναυτολόγησης έως την αναστολή της, ήτοι από 1.1.2021 μέχρι και 2.5.2021 και από 3.5.2021 μέχρι και 30.6.2021, αντιστοίχως. Τα ποσά εκ των επιδομάτων εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων, που αντιστοιχούν στο ανωτέρω χρονικό διάστημα αναστολής της σύμβασης ναυτολόγησης καταβάλλονται, σύμφωνα με την παρ. 4.

8. Η χρονική διάρκεια της παρεχόμενης από τον Οίκο Ναύτου ασφαλιστικής προστασίας, που αφορά σε ασφαλιστική ικανότητα και παροχές σε χρήμα, σύμφωνα με το π.δ. 894/1981 (Α' 226) για όσους δικαιούχους έληξε μετά τις 31.12.2020, δύναται να παραταθεί μέχρι τις 30.6.2021, εφόσον υποβληθεί από τους δικαιούχους σχετική αίτηση.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, δύναται να τροποποιούνται οι

όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τον μηχανισμό εφαρμογής των παρ. 1 και 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Οικονομικών, δύναται να παραταθεί το χρονικό διάστημα καταβολής της αποζημίωσης ειδικού σκοπού για έναν (1) μήνα κάθε φορά και πάντως, όχι πέραν της 30ής.6.2021. Με την ίδια απόφαση, δύναται να καθορίζονται ειδικότερες διαδικασίες καταβολής των επιδομάτων εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων 2021 της παρ. 7.».

Άρθρο 74
Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη
τραπεζοκαθισμάτων σε χώρους χερσαίας
ζώνης λιμένα από καταστήματα υγειονομικού
ενδιαφέροντος (Κ.Υ.Ε.)

1. Μέχρι την 31η.10.2021 επιτρέπεται, με αίτηση του ενδιαφερομένου χωρίς πρόσθετο αντάλλαγμα και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η επέκταση του χώρου, ο οποίος έχει παραχωρηθεί σε κατάσταση υγειονομικού ενδιαφέροντος για απλή χρήση, μέχρι και τη συμπλήρωση του διπλάσιου του χώρου της αρχικής παραχώρησης, για ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων και ομπρελών σκίασης, σε χερσαία ζώνη λιμένα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 24 του ν. 2971/2001 (Α' 285), σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 2, με απόφαση του αρμοδίου φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα και κατόπιν γνώμης της κατά τόπον αρμόδιας λιμενικής αρχής.

2. Προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 1 είναι οι εξής:

α) Κατά τη λήψη της απόφασης και κατά τη διατύπωση της γνώμης λαμβάνονται υπόψη και εξασφαλίζονται ιδίως:

αα) η εξυπηρέτηση της λιμενικής δραστηριότητας,
 αβ) η εύρυθμη λειτουργία του λιμένα,
 αγ) η μη παρεμπόδιση των διαβάσεων, ιδίως των διαβάσεων των ατόμων με αναπηρία και τυφλών, βάσει και της υπ' αρ. 52907/2009 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 2621),
 αδ) η απρόσκοπτη λειτουργία και ανεμπόδιστη πρόσβαση στις εγκαταστάσεις των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας,
 αε) η μη παρεμπόδιση πρόσβασης σε παρόδια κτίρια, χώρους στάθμευσης παρακείμενων χρήσεων, απορροές όμβριων υδάτων,
 αστ) η μη παρεμπόδιση της διέλευσης οχημάτων έκτακτης ανάγκης, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

β) Εξασφαλίζονται οι απαιτήσεις των υπουργικών αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου τεσσαρακοστού τέταρτου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104).

γ) Εξασφαλίζεται λωρίδα ελεύθερης διέλευσης πεζών τουλάχιστον ενάμισι (1,5) μέτρου.

δ) Δεν θίγονται δικαιώματα άλλων δικαιούμενων της χρήσης του επεκτεινόμενου χώρου.

ε) Δεν επιτρέπονται η ανάπτυξη στον επεκτεινόμενο χώρο μονίμων ή προσωρινών σταθερών κατασκευών, καθώς και η εγκατάσταση ηχείων.

3. α) Με απόφαση του αρμοδίου φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα, η οποία εκδίδεται κατά πα-

ρέκκλιση του άρθρου 52Α του ν. 2696/1999 (Α' 57) και της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 2932/2001 (Α' 145) και ύστερα από τεχνική έκθεση της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας του φορέα, ή, ελλείψει αυτής, από τεχνικές υπηρεσίες των οικείων δήμων ή περιφερειών, καθώς και σχετικής γνώμης των αρμόδιων Λιμενικών Αρχών, είναι δυνατή η απαγόρευση της κυκλοφορίας οχημάτων σε οδούς αρμοδιότητας των φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων, είτε για ορισμένες ώρες της ημέρας είτε για το σύνολο της ημέρας, καθώς και η προσωρινή απαγόρευση στάσης και στάθμευσης, υπό την προϋπόθεση ακώλυτης διέλευσης οχημάτων άμεσης ανάγκης και διέλευσης / στάσης / στάθμευσης οχημάτων μονίμων κατοίκων και ατόμων με αναπηρία. Με όμοια απόφαση είναι δυνατή η δημιουργία προσωρινών διαδρόμων κίνησης πεζών, προσωρινών διαδρόμων κίνησης ποδηλάτου, καθώς και η προσωρινή δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας ή δρόμων ήπιας κυκλοφορίας, με μείωση του ορίου ταχύτητας στα τριάντα (30) χλμ/ώρα, σε τοπικές οδούς ή σε περιοχές κατοικίας.

β) Σε λιμένες στους οποίους ο φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, η απόφαση εκδίδεται κατά παρέκκλιση του άρθρου 52Α του ν. 2696/1999 και της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 2932/2001 από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ύστερα από σχετικό αίτημα του φορέα, συνοδευόμενο από τεχνική έκθεση του φορέα μαζί με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) του μελετητή για τη συμμόρφωση του περιεχομένου της μελέτης προς τις κείμενες διατάξεις και κατόπιν γνώμης της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής.

γ) Οι αποφάσεις των περ. α' και β' ισχύουν έως και την 31η.10.2021 και τηρούν τις τεχνικές οδηγίες που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔμΕΑΑΠ/57298/225 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2448).

4. Εφόσον δεν είναι δυνατή η κατά την παρ. 1 επέκταση, επιτρέπεται, με αίτηση του ενδιαφερομένου, η μείωση του καθορισμένου ανταλλάγματος της παραχώρησης απλής χρήσης μέχρι και πενήντα τοις εκατό (50%) για τους μήνες εφαρμογής του παρόντος, κατόπιν απόφασης του αρμοδίου φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα, τηρουμένων των απαιτήσεων των Υπουργικών Αποφάσεων, που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου τεσσαρακοστού τέταρτου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020.

5. Όποιος χωρίς την απόφαση της παρ. 1 προβαίνει στην επέκταση του χώρου, ο οποίος έχει παραχωρηθεί για απλή χρήση σε χερσαία ζώνη λιμένα, τιμωρείται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 2971/2001.

6. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την 1η.5.2021.

Άρθρο 75
Επιχορήγηση των Οργανισμών Λιμένων
στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση
των αρνητικών συνεπειών από την εμφάνιση
του κορωνοϊού COVID-19

1. Ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, δύναται να επιχορηγεί, μέσω των πιστώσεων του τα-

κτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, που διατέθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 του ν. 4722/2020 (Α' 177) και του άρθρου 7 του ν. 4682/2020 (Α' 76), Οργανισμούς Λιμένων εποπτείας του, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η μείωση της ρευστότητάς τους, λόγω του περιορισμού των εσόδων τους, ως απόρροια των μέτρων που εφαρμόστηκαν για τη διαχείριση των συνεπειών από την εμφάνιση του κορωνοϊού COVID-19 και των δαπανών, που σχετίζονται με την προστασία της δημόσιας υγείας από τον κορωνοϊό COVID-19.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζονται το ύψος της επιχορήγησης και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

3. Η εφαρμογή των παρ. 1 και 2 γίνεται σύμφωνα με το ενωσιακό πλαίσιο περί κρατικών ενισχύσεων.

Άρθρο 76

Ρυθμίσεις παραχωρήσεων ζωνών λιμένα - Αντικατάσταση της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 2971/2001

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 2971/2001 (Α' 285) προστίθενται εδάφια τέταρτο και πέμπτο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Παραχωρήσεις απλής χρήσης των χώρων στην περιοχή αρμοδιότητας των Οργανισμών Λιμένων Α.Ε., εγκρίνονται από το Διοικητικό τους Συμβούλιο. Για παραχωρήσεις που συνοδεύονται από οποιοδήποτε έργο μόνιμης ή προσωρινής φύσης και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο των Οργανισμών Λιμένων Α.Ε., πριν από την υλοποίηση της παραχώρησης απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Οι εγκρίσεις των Διοικητικών Συμβουλίων πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις των Οργανισμών Λιμένων Α.Ε.

Εφόσον η παραχώρηση αφορά έργο ή δραστηριότητα που απαιτεί έγκριση περιβαλλοντικών όρων, ακολουθείται υποχρεωτικά η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Για παραχώρηση χώρων της ζώνης λιμένα σε βιομηχανικές μονάδες, απαιτείται και σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σε εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών, μεταλλευτικές, λατομικές επιχειρήσεις και επιχειρήσεις βιομηχανικών ορυκτών απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ενώ για αλιευτικές και υδατοκαλλιεργη-

τικές επιχειρήσεις απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 2971/2001 προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση από το Δημόσιο, χωρίς αντάλλαγμα, χώρων της ζώνης του Λιμένα για τη στέγαση υπηρεσιών ή την ανέγερση δημόσιων καταστημάτων για την εύρυθμη λειτουργία του λιμένα, ιδίως Τελωνείων, Λιμενικών Αρχών, Υγειονομείων, Γραφείων Πλοηγικής Υπηρεσίας, Πυροσβεστικών Σταθμών, καθώς και εγκαταστάσεων κάθε είδους για τις αμυντικές ανάγκες της Χώρας. Με απόφαση των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης του Λιμένα, καθορίζονται οι χώροι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από το Δημόσιο σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση των χώρων αυτών για άλλους σκοπούς. Η χρήση χώρων περιλαμβάνει και τη θαλάσσια ζώνη λιμένα μετά του πυθμένα αυτής για την εναπόθεση ή πόντιση καλωδίων και αγωγών προς εξυπηρέτηση σκοπών δημοσίου συμφέροντος και προστασίας της δημόσιας υγείας.»

Άρθρο 77

Ρυθμίσεις ναυτεργατικών οργανώσεων - Αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 128 του ν. 4714/2020

1. Η παρ. 2 του άρθρου 128 του ν. 4714/2020 (Α' 148) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Δεν επιτρέπεται το ίδιο πρόσωπο να κατέχει στις πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες ναυτεργατικές οργανώσεις το αξίωμα του Προέδρου, Γενικού Γραμματέα ή Ταμιά, για περισσότερες από τέσσερις (4) συνολικά θητείες, διαδοχικές ή μη, ξεχωριστά σε κάθε βαθμίδα οργάνωσης είτε στο αυτό αξίωμα είτε συνδυαστικά στα ανωτέρω αξιώματα.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την 1.1.2021.

ΜΕΡΟΣ Δ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 78 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως προβλέπεται σε επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 25 Ιουνίου 2021

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	Εξωτερικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ
Προστασίας του Πολίτη ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ	Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ	Παιδείας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ	Υγείας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ
Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ	Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ
Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ
Μετανάστευσης και Ασύλου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ	Υποδομών και Μεταφορών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ	Τουρισμού ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ	Επικρατείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ
Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ	

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 25 Ιουνίου 2021

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ